UK Government
Llywodraeth y DU

Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru (Swyddfa Cymru)

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2018-19

HC 2360

UK Government
Llywodraeth y DU

Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru (Swyddfa Cymru)

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2018-19

(Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019)

Cyflwynwyd y cyfrifon i Dŷ'r Cyffredin yn unol ag Adran 6(4) Deddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000

Cyflwynwyd yr Adroddiad Blynyddol i Dŷ'r Cyffredin drwy Orchymyn Ei Mawrhydi

Gorchmynnwyd i'w hargraffu gan Dŷ'r Cyffredin

4 Gorffennaf 2019

HC 2360

Rhan o gyfres o gyhoeddiadau Adrannol yw hon sydd, ynghyd â Phrif Amcangyfrifon 2019-20, y ddogfen Gwariant Cyhoeddus: Dadansoddiadau Ystadegol 2019, ac Amcangyfrifon y Cyflenwad 2018-19: Gwybodaeth Gyllidebol Atodol, yn cyflwyno alldro'r Llywodraeth ar gyfer 2018-19 a'r gwariant a gynllunnir ar gyfer 2019-20.

OGL

© Hawlfraint y Goron 2019

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu dan delerau fersiwn 3.0 o'r Drwydded Llywodraeth Agored ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3

Lle rydym wedi nodi unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd y deiliaid hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn www.gov.uk/government/publications a thrwy ein gwefan yn www.walesoffice.gov.uk

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r cyhoeddiad hwn atom ni yn correspondence@ukgovwales.gov.uk

ISBN – 978-1-5286-0558-8

CCS0618898832 07/19

Argraffwyd ar bapur sy'n cynnwys o leiaf 75% o gynnwys ffibr wedi'i ailgylchu

Argraffwyd yn y Deyrnas Unedig gan APS Group ar ran Rheolwr Llyfrfa Ei Mawrhydi

Cynnwys

Pennod 1 – Yr Adroddiad Perfformiad	**1**
Rhagair y Gweinidog	1
Cyflwyniad y Cyfarwyddwr	3
Trosolwg o'r Adran	4
Pennod 2 – Yr Adroddiad Atebolrwydd	**23**
Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol	23
Adroddiad y Cyfarwyddwyr	23
Datganiad am gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu	25
Datganiad Llywodraethu	27
Adroddiad am Daliadau a Staff	35
Adroddiad Taliadau	35
Adroddiad Staff	46
Atebolrwydd Seneddol ac adroddiad archwilio	52
Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolydd ac Archwilydd Cyffredinol i Dŷ'r Cyffredin	59
Pennod 3 – Datganiadau Ariannol	**63**
Atodiad 1: Tablau Ariannol Craidd Gwariant Cyhoeddus	**86**

1 Yr Adroddiad Perfformiad

Rhagair Gweinidogol

Mae sicrhau bod Cymru yn addas ar gyfer y dyfodol wedi bod yn brif amcan i mi dros y tair blynedd diwethaf. Yn ystod 2018-19, mae ein gwaith wedi helpu Cymru i baratoi ar gyfer dyfodol sy'n ddisglair ac yn obeithiol, ac yn barod i ymgymryd ag unrhyw her rydym yn ei hwynebu.

Dros y blwyddyn diwethaf, rydym wedi bod ar deithiau masnach rhyngwladol i'r UDA, De Affrica, Japan, Hong Kong, Qatar, Kuwait a Ffrainc. Roeddem yn chwifio baner Cymru ar hyd a lled y byd. Ar ein hymweliad yn Ne Affrica, fe wnaethom greu Consortiwm y DU ac Affrica. Dyma fforwm diwydiant sy'n cynnwys nifer o gwmnïau o Gymru sy'n helpu'r Llywodraeth i gyrraedd ei nod o fod y buddsoddwr mwyaf yn Affrica o blith y G7.

Mae pob taith masnach wedi arddangos ein pobl ac ein busnesau i'r byd. Maent wedi dangos bod Cymru nid yn unig yn creu cynnyrch a gwasanaethau ar gyfer y farchnad ryngwladol, ond hefyd bod yna amgylchedd busnes ac economaidd cystadleuol yma sy'n denu buddsoddiad mewnol.

Mae'r busnesau, y diwydiannau a'r gwasanaethau hynny sydd wedi eu lleoli yng Nghymru yn chwarae rôl hanfodol yn economi'r DU ac maent yn cryfhau ein Undeb. Mae hyn yn cynnwys y rhwydweithiau cadwyn gyflenwi sy'n ymestyn ar draws y Deyrnas Unedig ac sy'n helpu cwmnïau fel Aston Martin, Airbus a Toyota i orffen eu cynnyrch arloesol yn Sain Tathan, Brychdyn a Glannau Dyfrdwy, a'r rheini sy'n teithio dros y ffin bob dydd i gyrraedd eu gwaith.

Mae ein gwaith wedi bod yn gysylltiedig â chreu amgylchedd o barodrwydd a chyfleoedd a fydd yn annog buddsoddiad pellach, swyddi sy'n talu'n dda, creu sgiliau a hybu arloesedd yng Nghymru.

Mae cyflawni ar ymrwymiad faniffesto allweddol o gael gwared ar dollau Afon Hafren wedi helpu â'r amcanion hyn. Pan fo ffiniau a rhwystrau yn cael eu dileu, mae buddion economaidd yn dilyn yn gyflym. Rydym yn gwybod y bydd y newid hon yn denu £1 biliwn yn ychwanegol i economi Cymru dros y degawd nesaf, ac yn arbed miloedd o bunnoedd i deithwyr ac i fusnesau bob blwyddyn.

Mae gwaith hanfodol yr adran hon ar ein Bargeinion Dinesig a Thwf, y cyswllt â'r Pwerdy Gogleddol ac ein Pwerdy Gorllewinol ein hunain yn enghreifftiau pellach o sut rydym yn gweithio tuag at gydweithredu'n well ar draws ffiniau a datblygiad rhanbarthol.

Mae ein Bargeinion Dinesig a Thwf, sydd wedi cael eu creu ochr yn ochr â Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol, bellach yn weithredol yng Nghymru gyfan, a byddant yn darparu twf hirdymor yn eu rhanbarthau. Mae'r bargeinion hyn yn cael eu gweithredu

a'u cefnogi yn genedlaethol, ac maent yn allweddol ar gyfer denu buddsoddiad newydd ac ar gyfer darparu cyfleoedd ar hyd a lled ein gwlad.

Mae'r gwaith hwn yn hanfodol ar gyfer cryfhau ein hundeb. Gan gynnwys pwerdai rhanbarthol sy'n croesi ffiniau, a chryfhau busnesau sy'n dibynnu ar gadwyni cyflenwi ledled y wlad, rydym yn canolbwyntio ar sicrhau bod Cymru'n rhan o'r undeb, ac yn chwarae rôl allweddol yn ei llwyddiant.

Wrth edrych ar y flwyddyn sydd i ddod, rwy'n hyderus y bydd Cymru yn barod ar gyfer yr heriau a fydd yn ein hwynebu. Drwy ymgysylltu â'n paneli o arbenigwyr, Llywodraeth Cymru a darparu cefnogaeth i'n rhanddeiliaid, credaf y gallwn barhau i gryfhau ein sefyllfa, a chyflawni dros Gymru.

Mae safon ac ymdrech gwaith yr adran hon wedi bod yn gadarn, ac rwy'n edrych ymlaen at y flwyddyn weithgar a llwyddiannus sydd o'n blaen. Hoffwn gymryd y cyfle hwn i ddiolch i fy nhîm gweinidogol, Kevin Foster AS, yr Arglwydd Bourne a Glyn Davies AS, ac i bob un ohonoch am eich cefnogaeth a'ch gwaith caled.

Y Gwir Anrhydeddus Alun Cairns
Ysgrifennydd Gwladol Cymru

Cyflwyniad y Cyfarwyddwr

Mae paratoi ein Hadroddiad Blynyddol a Chyfrifon yn gyfle heb ei ail i edrych yn ôl ar y flwyddyn sydd wedi mynd heibio, yr heriau a gododd a sut y gwnaeth yr adran ymateb. Dyma'r seithfed 'Cyflwyniad' i mi ei ysgrifennu, ac rydw i wedi dweud yn aml fy mod yn synnu cymaint y mae adran fach fel hon yn gallu ei gyflawni. Mae hynny'n wir eleni eto, ac os rhywbeth, mae perfformiad y tîm wrth geisio hybu a gwarchod buddiannau Cymru wedi gwella eto.

Mae'r gwaith sy'n ymwneud ag Ymadael â'r UE wedi ymestyn pob adran, gan gynnwys Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru. Rydym wedi chwarae ein rhan yn llawn yn y trafodaethau, y pwyso a mesur a'r cynllunio, ac mae hynny ynddo'i hyn yn dipyn o gamp. Serch hynny, mae'r Adroddiad Blynyddol hwn hefyd yn cyfeirio at weithgareddau amrywiol mewn meysydd fel masnach, buddsoddi, ymchwil a datblygu, bargeinion dinesig a bargeinion twf, trafnidiaeth, gwasanaethau digidol, diwylliant a deddfwriaeth. Gyda'i gilydd, mae'r rhain yn dangos bod hon wedi bod yn flwyddyn eithriadol.

Ni fyddem wedi gallu gwneud hyn heb dîm o unigolion hynod fedrus ac ymroddedig, sy'n benderfynol o wneud eu gorau dros Gymru. Mae'n fraint cael eu harwain.

Glynne Jones
Cyfarwyddwyr

Trosolwg o'r Adran

Mae Trosolwg Strategol yr Adran yn amlinellu ein gwaith dan dri amcan:

Mae Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru ('y *Swyddfa*') yn cynorthwyo Ysgrifennydd Gwladol Cymru i hybu buddiannau Cymru mewn Teyrnas Unedig gref. Ni yw wyneb Llywodraeth y DU yng Nghymru a llais Cymru yn Whitehall.

Ein nod barhaus yw cefnogi undeb y Deyrnas Unedig. Yn gysylltiedig â hyn, mae gennym nod fwy byrdymor; sicrhau bod Cymru yn y sefyllfa gryfaf posibl wrth i'r DU adael yr Undeb Ewropeaidd.

Ein tri phrif amcan wrth gefnogi'r blaenoriaethau hyn yw:

Amcan 1 – Economi Gryfach a Phrydain Fyd-eang: cefnogi economi gref yng Nghymru sydd â'i golygon tuag allan

Sicrhau bod polisi masnach a buddsoddi tramor y DU yn cyflawni dros Gymru

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae'r adran wedi cefnogi Ysgrifennydd Gwladol Cymru drwy:

- hybu busnesau Cymru a chefnogi eu hymdrechion i ganfod marchnadoedd newydd;
- denu a sicrhau buddsoddiad i sectorau allweddol, gan gynnwys y sector modurol a'r sector niwclear;
- helpu i sicrhau buddsoddiad cyfalaf tramor ar gyfer prosiectau seilwaith i adfywio a gwella cymunedau ledled Cymru.

Ym mis Ebrill, ymwelodd yr Ysgrifennydd Gwladol â Kuwait a Qatar, gan gyfarfod busnesau a gweinidogion o Lywodraeth y ddwy wladwriaeth yn y Gwlff. Ar ddiwedd yr ymweliad teithiodd yr Ysgrifennydd Gwladol mewn awyren Qatar Airways yn syth o Doha i Gaerdydd, y tro cyntaf i'r daith hon gael ei gwneud yn uniongyrchol, yn dilyn misoedd o gydweithio rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru.

Ym mis Awst, aeth yr Ysgrifennydd Gwladol a dau fusnes o Gymru gyda'r Prif Weinidog ar ymrwymiad daith fasnach i Dde Affrica. Yn ystod yr ymweliad bu'r Ysgrifennydd Gwladol hefyd yn adeiladu ar y cysylltiadau diwylliannol a chymdeithasol sydd rhwng y ddwy wlad.

Ym mis Tachwedd, bu hefyd ar ymweliad â de Tsieina i hybu cyfleoedd i fuddsoddi yng Nghymru. Un o'r lleoedd y bu ynddynt oedd y ganolfan uwch-dechnoleg sy'n tyfu gyflymaf yn Tsieina, sef Shenzhen, lle bu'n siarad â chwmnïau arloesol rhyngwladol. Defnyddiwyd yr ymweliad fel cyfle i hybu'r clwstwr lled-ddargludyddion cyfansawdd cyntaf o'i fath yn y byd sydd i'w weld yn ne-ddwyrain Cymru.

Yr un mis, cyfarfu'r Bwrdd Masnach ym Mhrifysgol Abertawe. Yn ogystal â dangos arloesedd ac arbenigedd Abertawe, lansiwyd 'Portffolio Ynni' y DU, cynllun buddsoddi cyfalaf sy'n cynnwys nifer o brosiectau, gan gynnwys Cynllun Ynni Môr Morlais a Chyrchfan Gwyliau Arfordirol Penrhos ym Môn. Roedd y cyfarfod yn llwyddiant nodedig a chyflwynwyd Gwobrau'r Bwrdd Masnach am lwyddiant ym maes allforio i wyth busnes o Gymru.

Parhaodd yr ymgysylltu rhyngwladol ym mis Chwefror ag ymweliad i'r tri rhanbarth economaidd mwyaf yn Japan – Tokyo, Nagoya a Kyoto/Osaka – i siarad â buddsoddwyr pwysig. Yn ystod yr ymweliad rhoddodd yr Ysgrifennydd Gwladol gefnogaeth a sicrwydd ynglŷn ag ymadael â'r UE i'r prif fusnesau, gan gynnwys Panasonic, Toyota, Hitachi a Sony.

Yn MIPIM, gŵyl eiddo a buddsoddi fwya'r byd, a gynhaliwyd yn Cannes, ymunodd yr adran â'r Adran Masnach Ryngwladol i lansio 'Portffolio Buddsoddi Cyfalaf Cymru'.[1] Mae'r portffolio'n cynnwys cyfleoedd allweddol, gan nifer o awdurdodau lleol ledled Cymru, sy'n awyddus i ddenu buddsoddiad rhyngwladol.

Drwy gydol y flwyddyn, mae'r adran wedi bod yn darparu mewnbwn ar gyfer datblygu polisi masnach y DU ar gyfer y dyfodol ar ôl ymadael â'r UE. Rydym hefyd wedi bod yn hyrwyddo buddiannau sectorau Cymru wrth ddatblygu 'Tariffau Dim Cytundeb o'r Diwrnod Cyntaf' a chefnogi parhad cytundebau masnach pwysig.

Darparu buddsoddiad seilwaith Llywodraeth y DU

Mae'r adran yn dal i weithio mewn cysylltiad agos â'r Adran Drafnidiaeth, Network Rail a Llywodraeth Cymru er mwyn datblygu chwe 'Achos Busnes Amlinellol Strategol' gan edrych ar welliannau posibl i seilwaith rheilffyrdd Cymru.

Mae'r rhain yn ceisio gwella:

- darpariaeth gorsaf yn Abertawe a'r cylch – gan gynnwys cynllun Parcffordd newydd;
- amseroedd siwrneiau o Abertawe a Gorllewin Cymru i Gaerdydd, Bryste a Llundain;
- cyflymder llinellau ar Brif Linell Arfordir y Gogledd;
- amseroedd siwrneiau rhwng Wrecsam a Bidston;
- cyflymder llinellau ar y llinellau lliniaru rhwng Caerdydd a Chyffordd Twnnel Hafren;
- Gorsaf Caerdydd Canolog.

1 Y chwe phrosiect ym Mhortffolio Cymru a lansiwyd yn MIPIM yw: Trwyn Nell, y Barri; Glannau Aberdaugleddau; Ynni Môr Morlais, Ynys Môn (a lansiwyd yn flaenorol ym Mhortffolio Ynni'r DU); Cyrchfan Gwyliau Arfordirol Penrhos (a lansiwyd yn flaenorol ym Mhortffolio Ynni'r DU); Cei Canolog Caerdydd; a Chanol Abertawe – Ail Gam.

Mae Gorsaf Caerdydd Canolog wedi mynd ymlaen yn llwyddiannus i'r cam Achos Busnes Amlinellol ac rydym yn dal i ddatblygu'r achosion eraill mewn partneriaeth â rhanddeiliaid.

Eleni cymerwyd y gwaith o weithredu gwasanaeth rheilffordd Cymru a'r Gororau a datblygu Metro De Cymru drosodd gan fenter ar y cyd rhwng Keolis ac Amey, mewn partneriaeth â Thrafnidiaeth Cymru. Roedd hyn yn dilyn cydweithio rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru i weithredu ar ymrwymiad i ddatganoli pwerau ar gyfer y fasnachfraint rheilffyrdd yn unol â'r argymhellion a wnaethpwyd gan Gomisiwn Silk.

Cafodd yr Athro Stuart Cole CBE, Athro Emeritws Trafnidiaeth ym Mhrifysgol De Cymru, ei gomisiynu gan Swyddfa i lunio adroddiad yn asesu manteision a chostau lleoli gorsaf Parcffordd Gorllewin Cymru yn Felindre yn Abertawe. Mae'r adroddiad yn dod i'r casgliad y byddai gorsaf o'r fath yn arbed llawer iawn o amser i deithwyr sy'n teithio o orllewin Cymru, yn lleihau tagfeydd ar y prif ffyrdd ac yn gwella cysylltedd yn y rhanbarth. Mae Gweithgor Parcffordd Gorllewin Cymru wedi'i ddatblygu erbyn hyn, ac mae'n cynnwys Llywodraeth Cymru, awdurdodau lleol a rhanddeiliaid eraill.

O ran ffyrdd, rydym yn gweithio gyda'r Adran Drafnidiaeth a Llywodraeth Cymru i sicrhau bod cysylltedd trawsffiniol yn cael ei wella'n strategol fel rhan o Strategaeth Buddsoddi mewn Ffyrdd nesaf Llywodraeth y DU.

Yn Rhagfyr 2018, ar ôl gweithio gyda chydweithwyr o bob rhan o Lywodraeth y DU, fe wnaethom gyflawni maniffesto'r Llywodraeth i ddiddymu'r tollau ar Bont Hafren. Roedd diddymu'r taliadau'n un o brif flaenoriaethau'r Ysgrifennydd Gwladol, ac mae wedi cael ei groesawu gan fusnesau a rhanddeiliaid lleol yn ne Cymru a de-orllewin Lloegr.

Mae sicrhau bod Cymru'n gallu cyfrannu cymaint ag sy'n bosibl tuag at anghenion ynni'r DU yn un o brif flaenoriaethau'r Swyddfa.

Fis Tachwedd diwethaf, lansiodd y Llywodraeth Fargen y Sector Niwclear yn dilyn ymgynghoriad rhwng y llywodraeth a diwydiant. Bu'r Swyddfa'n gweithio mewn cysylltiad agos â'r Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (BEIS) ar gyfer y lansiad, a gynhaliwyd yn Nhrawsfynydd yn y gogledd. Mae Trawsfynydd yn cael ei ystyried yn lleoliad posibl i ddatblygu Adweithyddion Modiwlar Bach (SMRs) ac mae'r Llywodraeth wedi ymrwymo i gefnogi ymchwil a datblygiad SMRs.

Lai na 24 awr ar ôl y cyhoeddiad bod cwmni Hitachi yn atal ei waith ar brosiect Wylfa Newydd, cynhaliodd yr Ysgrifennydd Gwladol ddigwyddiad bord gron ar Ynys Môn i drafod y prosiect gyda rhanddeiliaid lleol a rhanbarthol.

Mae'r Swyddfa'n dal i weithio gyda BEIS er mwyn archwilio model Sylfaen Asedau a Reoleiddir (RAB) a all gefnogi prosiectau seilwaith yng Nghymru. Ymrwymodd Pŵer Niwclear Horizon i barhau â'r broses Gorchymyn Caniatâd Datblygu ar ôl y cyhoeddiad bod y gwaith yn cael ei atal. Mae hyn yn dangos yr agwedd gadarnhaol at safle Wylfa Newydd, er gwaetha'r rhwystrau ariannol, a'r gefnogaeth y mae Llywodraeth y DU wedi gallu ei chynnig yn y cyswllt hwn.

Mae sicrhau bod Cymru'n elwa o'r cynlluniau digidol cyffrous y mae'r Llywodraeth yn eu cyflwyno ledled y DU yn un o brif amcanion y Swyddfa. Rydym wedi gweithio gyda'r

Adran Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon er mwyn tynnu sylw at gyfleoedd i ardaloedd yng Nghymru ddenu buddsoddiad.

Yn dilyn lansio cronfa i hybu datblygu meysydd rocedi llorweddol ledled Prydain mae'r Swyddfa wedi bod yn gweithio gyda swyddogion o Lywodraeth y DU, Asiantaeth Ofod y DU a Llywodraeth Cymru i weld sut y gall safleoedd ledled Cymru, gan gynnwys Eryri, elwa o'r cyllid hwn a helpu i ddatblygu eu huchelgeisiau awyrofod.

Sicrhau bod polisi economaidd y DU yn gweithio i Gymru

Yn y Gyllideb, cyhoeddasom fod £120 miliwn ar gael ar gyfer Bargen Dwf Gogledd Cymru. Mae'r cyhoeddiad hwn wedi caniatáu i ni ddal i weithio'n gyflym ar y Fargen. Ein blaenoriaeth oedd mireinio cynigion er mwyn sicrhau eu bod yn gadarn ac yn wirioneddol weddnewidiol i gymunedau ledled y rhanbarth.

Rydym yn dal i weithio mewn cysylltiad agos â phartneriaid ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd er mwyn darparu cronfa fuddsoddi a chefnogi trydaneiddio Llinellau'r Cymoedd. Mae'r rhanbarth wedi dechrau datblygu camau'r broses o baratoi ar gyfer buddsoddi a fframwaith buddsoddi newydd wedi'i symleiddio, a fydd yn blaenoriaethu cyllid y Fargen Ddinesig yn dri maes:

- *Arloesi a Buddsoddi* – enillion uchel ar brosiectau buddsoddi sy'n galluogi'r gronfa hon i fod yn 'fythwyrdd' drwy sbarduno lefelau llawer uwch o ddiddordeb gan y sector preifat;

- *Seilwaith* – yn canolbwyntio ar alluogi seilwaith sy'n caniatáu i fusnesau ffynnu megis band eang a buddsoddiadau sy'n cefnogi Metro yn Ne Cymru;

- *Cronfa Her* – y gellir gwneud cais am arian ganddi ac a allai o bosibl ddarparu arian cyfatebol i ategu cyllid o ffynhonnell arall gan Lywodraeth y DU.

Ein nod ar gyfer Bargen Dinas Ranbarth Bae Abertawe, y mae Llywodraeth y DU wedi cyfrannu £115 miliwn tuag ati hyd yn hyn, oedd cefnogi'r rhanbarth i ddatblygu ei achos busnes er mwyn rhyddhau'r cyllid a addawyd. Ar y cyd â Llywodraeth Cymru gwnaethom gomisiynu adolygiad annibynnol o'r fargen. Mae'r ddwy lywodraeth ar y cyd wedi derbyn pob un o argymhellion yr adroddiad. Rydym yn gweithio mewn cysylltiad agos â'r rhanbarth er mwyn datblygu prosiectau'r Egin a Rhanbarth Digidol Abertawe yn gyflym i gael eu cymeradwyo.

Rydym yn dal i weithio gyda phartneriaid er mwyn sefydlu Bargen Dwf ar gyfer Canolbarth Cymru. Mae cynghorau ledled y rhanbarth wedi ymateb yn gadarnhaol ac maent yn gweithio mewn partneriaeth er mwyn llunio cyfres weddnewidiol o gynigion.

Mae Llywodraeth y DU yn parhau i sicrhau bod Cymru'n dal yn lle cystadleuol i fuddsoddi mewn diwydiannau amddiffyn. Cynyddodd caffael amddiffyn yng Nghymru i £960 miliwn ym mlwyddyn ariannol 2017-18, o'i gymharu â £946 miliwn yn 2016-17. Mae'r prif lwyddiannau'n cynnwys; dyfarnu contract gwerth £500 miliwn i'r Weinyddiaeth Amddiffyn yn Sealand gan Adran Amddiffyn yr Unol Daleithiau fel rhan o'r rhaglen ryngwladol F35 a chontract 11 mlynedd, gwerth £250 miliwn, i gefnogi fflyd awyrennau Shadow y Llu Awyr Brenhinol yn Brychdyn, gan sicrhau 200 o swyddi.

Mae'r Swyddfa'n dal i sicrhau bod Cymru'n elwa o Strategaeth Ddiwydiannol fodern y DU. Arweiniodd y gwaith o hyrwyddo twf glân yn ein sector adeiladu at werth £36 miliwn o gyllid i'r Ganolfan Adeiladau Gweithredol yn Abertawe a chyhoeddwyd bod £10 miliwn ar gael i Ganolfan Weithgynhyrchu SUSTAIN yn y ddinas. Bydd gwneuthurwyr dur ac arbenigwyr o'r brifysgol yn gweithio gyda'i gilydd yn y ganolfan ar raglen ymchwil saith mlynedd i wneud diwydiant haearn a dur y DU yn garbon niwtral erbyn 2040.

Rydym hefyd yn dal i gefnogi dulliau arloesol a blaenllaw, fel y dulliau a ddefnyddir gan gwmni Riversimple, sydd â'i bencadlys yn Llandrindod, drwy werth £1.25 miliwn o gefnogaeth i ddatblygu a phrofi ceir hydrogen. Cyfrannodd Llywodraeth y DU £9.3 miliwn hefyd er mwyn cyflwyno bysiau heb allyriadau yn raddol yng Nghaerdydd, Caerffili a Chasnewydd.

Roedd dau gais o Gymru'n llwyddiannus yng ngham cynnar y cyllid 'Strength in Places'. Cais yn cael ei arwain gan Brifysgol Caerdydd er mwyn tyfu clwstwr lled-ddargludyddion cyfansawdd lleol yw CS Connected. Mae Cyber Wales and West yn gobeithio adeiladu ar allu Cymru a de-orllewin Lloegr fel canolfan ar gyfer ymchwil a datblygu seiber.

Mae'r Swyddfa, ar y cyd ag adrannau eraill Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru ac arweinwyr diwydiannau a busnesau lleol, wedi parhau i ddatblygu'r cysyniad o "Bwerdy'r Gorllewin". Y weledigaeth yw creu rhanbarth economaidd trawsffiniol yn cynnwys de Cymru a de-orllewin Lloegr sy'n helpu i hybu cryfderau'r rhanbarth a denu mewnfuddsoddiad.

Amcan 2 – Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd: sicrhau bod buddiannau Cymru'n cael eu cynrychioli'n llawn wrth inni ymadael â'r Undeb Ewropeaidd

Rhoi strategaeth effeithiol ar waith i ymgysylltu â rhanddeiliaid ynglŷn ag ymadael â'r UE a materion ehangach

Mae'r Swyddfa wedi gwneud rhagor i gryfhau ei hymgysylltiad â rhanddeiliaid yng Nghymru er mwyn rhoi llais yng nghanol Llywodraeth y DU i fusnesau, prifysgolion, y trydydd sector, undebau ffermio, awdurdodau lleol a'r cyhoedd yng Nghymru. Rydym wedi gweithio mewn cysylltiad agos ag adrannau eraill Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau bod barn rhanddeiliaid ym mhob rhan o'r wlad yn bwydo i mewn i'r gwaith ar ymadael â'r UE.

Mae'r Swyddfa'n dal i gefnogi gweinidogion a swyddogion o Lywodraeth y DU sy'n rhoi tystiolaeth i Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae hyn yn cynnwys rhoi tystiolaeth i Bwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol y Cynulliad fel rhan o'i ymchwiliad i Fil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael). Fe wnaeth ein swyddogion hefyd gynorthwyo'r Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol yn yr Adran dros Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd a'r Gweinidog dros y Cyfansoddiad a roddodd dystiolaeth i Bwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol y Cynulliad.

Ym mis Hydref, rhoddodd yr Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol yn yr Adran dros Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd a'r Gweinidog Gwladol dros Bolisi Masnach dystiolaeth ar wahân i Bwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol y Cynulliad ar faterion

yn ymwneud ag ymadawiad y DU â'r UE. Cefnogodd ein swyddogion y gweinidogion yn y ddau sesiwn.

Rhoddodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru dystiolaeth i'r Pwyllgor Dethol ar Faterion Cymreig ddwywaith yn ystod y flwyddyn. Rhoddodd yr Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol yn yr Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol dystiolaeth ar y cyd fel rhan o ymchwiliad y Pwyllgor i orsaf bŵer niwclear Wylfa Newydd.

Mae Panel Gweithredu Arbenigol yr Ysgrifennydd Gwladol ar Ymadael â'r UE wedi dal i gyfarfod yn rheolaidd drwy gydol y flwyddyn. Mae cylch gorchwyl y Panel wedi ehangu i ganolbwyntio ar faterion ehangach yn ymwneud ag ymadael â'r UE, gan gynnwys y cyfnod gweithredu a sut y dylid datblygu a gweithredu fframweithiau cyffredin, a pharhau â thrafodaethau ar y Gronfa Ffyniant Gyffredin.

Bu'r Ysgrifennydd Gwladol hefyd yn galw cyfarfodydd ar y cyd o'i Banel Gweithredu Arbenigol ar Ymadael â'r UE a'r Bwrdd Cynghori ar yr Economi. Drwy gydol y flwyddyn bu'r Swyddfa'n hwyluso ymgysylltu rhwng adrannau eraill Llywodraeth y DU a rhanddeiliaid allweddol yng Nghymru ar faterion yn ymwneud ag ymadael â'r UE. Ym mis Tachwedd cyfarfu swyddogion o BEIS a Thrysorlys Ei Mawrhydi â rhanddeiliaid o Gymru er mwyn canfod eu barn ynglŷn â marchnad fewnol y DU ar ôl ymadael.

Eleni hefyd cynhaliwyd y digwyddiad cyntaf ar gyfer rhanddeiliaid ar ymadael â'r UE, wedi'i drefnu ar y cyd gan Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru. Ym mis Mehefin, cadeiriodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru ac Ysgrifennydd y Cabinet yng Nghymru dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig gyfarfod o randdeiliaid o'r sectorau ffermio, pysgota a'r amgylchedd yng Nghymru. Bu'r sesiwn yn archwilio materion a oedd yn cynnwys sut y dylai pwerau a fydd yn dychwelyd o'r UE gael eu hymarfer yn y dyfodol; sut y gallai fframweithiau o'r fath weithredu orau yn ymarferol a sut mae rhanddeiliaid yn paratoi ar gyfer ymadael â'r UE yng Nghymru.

Arweiniodd y Swyddfa bresenoldeb gryfach gan Lywodraeth y DU yn Sioe Frenhinol Cymru. Am y tro cyntaf, cynhaliodd y Llywodraeth ei gofod digwyddiad agored i ddangos ein cefnogaeth gref i sectorau amaeth, bwyd a busnes Cymru. Roedd ein presenoldeb yn rhoi cyfle i ddiwydiannau gwledig ac aelodau o'r cyhoedd siarad yn uniongyrchol â gweinidogion a swyddogion a chanfod mwy am waith adrannau amrywiol y Llywodraeth mewn cysylltiad ag ymadael â'r UE. Yn ddiweddarach yn y flwyddyn, cefnogodd y Swyddfa hefyd ymweliad â Ffair Aeaf Frenhinol Cymru gan y Prif Weinidog ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru.

Mae'r Swyddfa wedi cefnogi ymweliadau gan Weinidogion y DU â phorthladdoedd Cymru, gan adlewyrchu eu cyfraniad i economi ehangach y DU a phwysigrwydd cynlluniau'r Llywodraeth ar gyfer ymadael â'r UE. Ym mis Mehefin ymwelodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru â therfynell South Hook LNG yn Aberdaugleddau, gan adlewyrchu statws y porthladd fel un o brif borthladdoedd ynni'r DU. Ym mis Hydref, cefnogodd y Swyddfa ymweliad â phorthladd Caergybi gan yr Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol dros Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd i roi sicrwydd ynglŷn â phwysigrwydd hanfodol parhaus y porthladd i fasnachu gydag Iwerddon ar ôl i ni adael yr UE.

Mae'r gweinidogion hefyd wedi parhau â'u deialog reolaidd â chomisiynwyr heddlu a throsedd a phrif gwnstabliaid yng Nghymru ac â Chyfarwyddwr Gweithredol

Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi yng Nghymru. Pwrpas y ddeialog ar faterion amrywiol drwy gydol y flwyddyn oedd helpu i sicrhau bod yr un awdurdodaeth gyfreithiol yn gweithio'n effeithiol i Gymru.

Rydym wedi ymgysylltu'n helaeth â rhanddeiliaid yng Nghymru ynglŷn â chynllun Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU. Mae'r Swyddfa wedi cynnal nifer o ddigwyddiadau bord gron yng Nghaerdydd gyda chynrychiolwyr sectorau penodol yng Nghymru, gan gynnwys y trydydd sector, prifysgolion ac awdurdodau lleol, fel bod yr ymgynghoriad cyhoeddus ar y Gronfa a fydd yn cael ei gynnal cyn bo hir yn canolbwyntio ar eu meddyliau a'u pryderon. Cynhaliodd y Swyddfa hefyd ddigwyddiad ymgysylltu â rhanddeiliaid yn y gogledd yn Llanelwy ym mis Ionawr.

Sicrhau bod deddfwriaeth ar ymadael â'r UE yn adlewyrchu buddiannau Cymru a'r DU

Bu'r Swyddfa'n gweithio mewn cysylltiad agos â rhannau eraill o Grŵp Llywodraethu'r DU a DExEU er mwyn ymgysylltu â Llywodraeth Cymru yn ystod hynt Bil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) drwy'r Senedd (Deddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 erbyn hyn). Mae'r Ddeddf yn darparu ar gyfer diddymu Deddf Cymunedau Ewropeaidd 1972 ar y diwrnod ymadael, yn troi cyfraith yr UE yn gyfraith ddomestig ac yn rhoi pwerau dros dro i gywiro diffygion yng nghyfraith yr UE a ddargedwir. Mae'r Ddeddf hefyd yn cynyddu pwerau'r gweinyddiaethau datganoledig yn sylweddol wrth i bwerau sy'n cael eu rheoli gan yr UE ar hyn o bryd gael eu dychwelyd i'r DU.

Bu Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn ymwneud yn llawn â thrafodaethau ar lefel gweinidogion er mwyn sicrhau cefnogaeth Llywodraeth Cymru i'r Bil, gan gynnwys yn y Cyd-bwyllgor Gweinidogion (Negodiadau Ewropeaidd) ac mewn trafodaethau dwyochrog. Daeth y trafodaethau hyn i gasgliad llwyddiannus wrth i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gydsynio (drwy Gynnig Cydsyniad Deddfwriaethol) ar 27 Ebrill â'r rhannau hynny o'r Bil sydd o fewn cymhwysedd datganoledig. Cefnogwyd hyn drwy Gytundeb Rhynglywodraethol a Memorandwm ar y Bil a sefydlu fframweithiau cyffredin a lofnodwyd ar 25 Ebrill gan Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru. Roedd y Cytundeb yn ymrwymo'r ddwy lywodraeth i weithio gyda'i gilydd er mwyn sicrhau bod y Bil ac is-ddeddfwriaeth gysylltiedig yn creu llyfr statud cwbl weithredol ledled y DU ar ymadael â'r UE a dal i gydweithio i greu fframweithiau cyffredin yn y dyfodol lle mae eu hangen. Roedd y Memorandwm yn darparu rhagor o fanylion ynglŷn â sut y bydd y Cytundeb yn cael ei roi ar waith gan y ddwy lywodraeth. Rhoddwyd Cydsyniad Brenhinol i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 ar 26 Mehefin.

Rydym wedi gwneud llawer o waith gyda chydweithwyr o adrannau eraill y Llywodraeth y DU a chyda Llywodraeth Cymru ar ddeddfwriaeth sy'n ymwneud ag ymadael â'r UE yn y sesiwn seneddol cyntaf er mwyn sicrhau ei bod yn adlewyrchu holl fuddiannau Cymru a'r DU yn ei chyfanrwydd ac yn rhoi sylw llawn i setliad datganoli Cymru.

Rydym wedi gweithio ar y canlynol:

- Y Bil Amaethyddiaeth, sy'n darparu ar gyfer polisi amaeth yn y dyfodol pan fyddwn yn gadael yr UE. Bu'r Swyddfa'n gweithio mewn cysylltiad agos â chydweithwyr yn Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig er mwyn sicrhau y gallai Llywodraeth Cymru gefnogi'r Bil. Cyhoeddodd y llywodraeth a Llywodraeth Cymru ddatganiad ar y cyd yn nodi sut y bydd darpariaethau yn

y Bil sy’n ymwneud â chytundeb Sefydliad Masnach y Byd ar Amaethyddiaeth yn gweithio.

- Deddf Gofal Iechyd (Trefniadau’r Ardal Economaidd Ewropeaidd a’r Swistir) 2019, sy’n rhoi pwerau i Weinidogion y DU gynnwys mewn cyfraith ddomestig drefniadau dwyochrog cyfatebol ar ofal iechyd gyda’r UE, ac aelod-wladwriaeth unigol o’r AEE neu’r Swistir. Gallai’r pwerau hyn fod yn gymwys mewn senario Cytundeb neu Ddim Cytundeb. Rhoddodd y Swyddfa gefnogaeth lawn i’r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol wrth weithio i sicrhau cefnogaeth Llywodraeth Cymru i’r Bil. Cytunodd Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth yr Alban ar femorandwm cyd-ddealltwriaeth a fydd yn galluogi Gweinidogion y DU i ymgynghori â’r gweinyddiaethau datganoledig cyn gwneud rheoliadau dan y Ddeddf mewn cysylltiad â materion gofal iechyd datganoledig. Rhoddodd y Cynulliad gydsyniad deddfwriaethol i agweddau datganoledig y Bil ym mis Mawrth.

- Y Bil Pysgodfeydd, sy’n darparu’r fframwaith deddfwriaethol sy’n galluogi’r DU i sefydlu ei pholisi pysgodfeydd cynaliadwy annibynnol ei hun ar ôl i ni adael y Polisi Pysgodfeydd Cyffredin. Roedd y Bil yn rhoi cyfle i egluro ffiniau datganoli Cymru drwy ymestyn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad i ‘barth Cymru’ yn ei gyfanrwydd. Mae hyn yn rhoi sail glir i’r Cynulliad graffu ar y modd y mae Gweinidogion Cymru’n ymarfer eu swyddogaethau pysgodfeydd yn nyfroedd Cymru. Bu’r Swyddfa’n gweithio mewn cysylltiad agos â chydweithwyr yn Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig a Llywodraeth Cymru i gytuno ar y newid hwn i setliad datganoli Cymru.

- Mae’r Swyddfa wedi bod yn ymwneud cryn dipyn â datblygu’r Bil Masnach a’i hynt drwy’r Senedd. Roedd hyn yn cynnwys gweithio gyda’r Adran Masnach Ryngwladol a’r Swyddfeydd Tiriogaethol eraill i ystyried y craffu angenrheidiol ar fandadau a negodiadau cytundebau masnach yn y dyfodol a chwmpas a chylch gorchwyl yr Awdurdod Rhwymedïau Masnach newydd. Mae’r Swyddfa’n dal i ymwneud llawer â’r gwaith hwn wrth iddo fynd yn ei flaen.

Mae’r Swyddfa hefyd wedi gweithio mewn cysylltiad agos ag adrannau eraill y llywodraeth a Llywodraeth Cymru i basio’r holl is-ddeddfwriaethau sydd eu hangen er mwyn sicrhau llyfr statud gweithredol ar y diwrnod ymadael. Mae Ysgrifennydd Gwladol Cymru wedi ymrwymo i sicrhau y bydd Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda’i gilydd i ddatrys nifer o faterion technegol manwl yn ymwneud â setliad datganoli Cymru a amlygwyd gan y gwaith hwn. Rydym hefyd wedi ymwneud llawer â Llywodraeth Cymru wrth baratoi Gorchymyn yn y Cyfrin Gyngor dan adran 109 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 i wneud addasiadau angenrheidiol i Atodlenni 7A a 7B i’r Ddeddf o ganlyniad i ymadael â’r UE. Bydd angen i’r Gorchymyn drafft gael ei gymeradwyo gan Dŷ’r Cyffredin, Tŷ’r Arglwyddi a’r Cynulliad ac rydym yn disgwyl y bydd yn cael ei gyflwyno yn 2019-20.

Ym mis Hydref, gwnaeth y Llywodraeth ddau gyhoeddiad allweddol ar gefnogaeth ariannol i ffermwyr pan fydd y DU yn gadael yr UE, gan ddangos ein hyder yn nyfodol amaethyddiaeth ym Mhrydain a chefnogaeth i ffermwyr yng Nghymru a ledled y DU.

Yn gyntaf, cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig na fydd Fformiwla Barnett yn gymwys i gyllid amaethyddol Cymru ar ôl i’r DU

ymadael â'r UE (nac i gyllid amaethyddol yn yr Alban a Gogledd Iwerddon). Cafodd y cyhoeddiad na fydd cyllid amaethyddol yn cael ei ddyrannu yn unol â fformiwla Barnett yn unig ei groesawu gan y gymuned amaethyddol yng Nghymru ac mae hyn yn dangos bod y Llywodraeth yn gweithio er budd pob rhan o'r DU.

Cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol hefyd y byddai'r llywodraeth yn cynnal adolygiad annibynnol ar ffactorau i'w hystyried wrth ddyrannu cymorth i ffermydd domestig o 2020 hyd ddiwedd y Senedd hon. Bydd yr adolygiad yn sicrhau bod ffermwyr ym mhob rhan o'r DU yn cael bargen deg pan fyddwn yn gadael y Polisi Amaeth Cyffredin. Yr Arglwydd Bew o Donegore sy'n cadeirio'r adolygiad ac mae Cyfarwyddwr CLA Cymru yn sicrhau bod cynrychiolaeth gref o Gymru ar y panel.

Amcan 3 – Cenedl Unedig: darparu setliad datganoli eglurach a chynaliadwy

Sicrhau bod model newydd datganoli yng Nghymru yn gweithio'n effeithiol

Daeth model cadw pwerau newydd datganoli yng Nghymru, a sefydlwyd gan Ddeddf Cymru 2017, i rym ar 1 Ebrill yr un pryd â'r rhan fwyaf o'r pwerau newydd a ddatganolwyd dan y Ddeddf honno.[2] Cyhoeddodd y Swyddfa ganllawiau newydd ar Ddatganoli, 'Parliamentary and Assembly Legislation Affecting Wales'[3] i gyd-fynd â'r model newydd a oedd yn dod i rym. Mae'r canllawiau hyn yn nodi sut y dylai swyddogion yn adrannau Llywodraeth y DU weithio gyda'r model cadw pwerau newydd wrth ddatblygu polisi a deddfwriaeth. Ar ôl eu cyhoeddi, cynhaliodd ein swyddogion seminarau ledled Whitehall ac yng Nghymru i sicrhau bod cydweithwyr yn deall yn iawn sut i weithio gyda'r setliad datganoli newydd.

Gwnaethpwyd Gorchymyn Gweinidogion Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 2018 ar 23 Mai. Mae'r Gorchymyn wedi helpu i gyflawni ymrwymiad y Llywodraeth i setliad datganoli cliriach i Gymru drwy drosglwyddo gweddill swyddogaethau Gweinidog y Goron mewn meysydd datganoledig i Weinidogion Cymru. Mae hyn yn cynnwys swyddogaethau 'cyn-gychwyn' (y rhai y gallai Gweinidogion y Goron eu hymarfer mewn meysydd datganoledig cyn i'r Cynulliad gael pwerau deddfu llawn ar 5 Mai 2011) a swyddogaethau Gweinidog y Goron mewn meysydd a ddatganolwyd yn Neddf Cymru 2017. Cyflawnodd y Gorchymyn hefyd ymrwymiad a wnaethpwyd yng Nghytundeb Gŵyl Ddewi i egluro cyfrifoldebau perthynol Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru dros argyfyngau sifil posibl yng Nghymru. Cafodd y rhan fwyaf o'r swyddogaethau yn y Gorchymyn eu trosglwyddo ar y diwrnod y cafodd ei wneud ond trosglwyddwyd swyddogaethau yn ymwneud â chyflogau ac amodau athrawon ar 30 Medi.

Bondiau Llywodraeth Cymru

Ym mis Tachwedd cyflwynodd yr Ysgrifennydd Gwladol Orchymyn Deddf Llywodraeth Cymru 2006 (Amrywio Pwerau Benthyca) 2018. Roedd y Gorchymyn yn cyflawni ymrwymiad a wnaethpwyd yng Nghytundeb Gŵyl Ddewi i ymestyn pwerau benthyca Gweinidogion Cymru drwy eu galluogi i gyhoeddi bondiau i fenthyca ar gyfer gwariant

---

2 Daeth y pwerau dros ffracio a chynhyrchu ynni i rym ar 1 Hydref 2018 ac 1 Ebrill 2019 yn y drefn honno.
3 https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/701462/DGN_-_Parliamentary_and_Assembly_Primary_Legislation_Affacting_Wales.pdf

cyfalaf. Mae hyn yn rhoi mwy o hyblygrwydd i Lywodraeth Cymru benderfynu ynglŷn â'r ffynonellau benthyca y gall eu defnyddio.

Deddf Cymru 2014

Ym mis Rhagfyr, cyhoeddodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru y pedwerydd adroddiad ar y cynnydd a wnaethpwyd wrth weithredu darpariaethau ariannol yn Neddf Cymru 2014. Mae'r Ddeddf yn mynnu bod yr Ysgrifennydd Gwladol a Gweinidogion Cymru yn adrodd yn flynyddol ar gynnydd i'r Senedd ac i'r Cynulliad. Mae'r pedwerydd adroddiad yn sôn am gyflwyno trethi datganoledig [4] yn llwyddiannus ar 1 Ebrill a'r trefniadau sy'n cael eu gwneud ar gyfer cyflwyno Cyfraddau Treth Incwm Cymru yn Ebrill 2019.

Cefnogi buddiannau diwylliannol Cymru yng Nghymru a'r DU

Ym mis Awst, ymwelodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru â'r Eisteddfod Genedlaethol ym Mae Caerdydd, gan bwysleisio ei ddiddordeb personol yn yr ŵyl a chefnogaeth Llywodraeth Cymru i'r iaith Gymraeg yn fwy cyffredinol. Mae'r Ysgrifennydd Gwladol hefyd wedi hyrwyddo defnyddio'r Gymraeg yn Nhŷ'r Cyffredin, gan gynnwys wrth roi tystiolaeth i'r Pwyllgor Materion Cymreig.

Ym mis Mehefin, aeth yr Ysgrifennydd Gwladol i Ddiwrnod y Lluoedd Arfog yn Llandudno – y tro cyntaf i'r digwyddiad gael ei gynnal yng Nghymru er 2010 pan gafodd ei gynnal yng Nghaerdydd. Roedd Ei Mawrhydi y Dywysoges Anne, y Dywysoges Frenhinol (yn cynrychioli'r Frenhines a'r Teulu Brenhinol), y Prif Weinidog a'r Ysgrifennydd Gwladol dros Amddiffyn hefyd yn bresennol yn y digwyddiad. Daeth dros 20,000 o bobl i'r digwyddiad i wylio gorymdeithiau, arddangosfeydd a'r nifer mwyaf erioed o awyrennau'n hedfan drosodd.

Aeth yr Ysgrifennydd Gwladol i'r gwasanaeth yn Eglwys Gadeiriol Amiens yn Ffrainc i nodi canmlwyddiant Brwydr Amiens a'r "Ymosodiad Can Niwrnod" yn dilyn hynny a drodd y fantol yn y Rhyfel Byd Cyntaf. I nodi can mlynedd ers diwedd y Rhyfel Byd Cyntaf, bu'r Ysgrifennydd Gwladol yn darllen mewn gwasanaeth yn Eglwys Gadeiriol Llandaf ar Ddiwrnod y Cadoediad. Cafodd y gwasanaeth ei ddarlledu ar S4C. Bu'r Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (Tŷ'r Cyffredin) yn cynrychioli'r Llywodraeth yn agoriad Maes Coffa Cenedlaethol Cymru yng Nghastell Caerdydd ym mis Tachwedd.

Yn yr un mis, agorwyd yr Egin, pencadlys newydd S4C yng Nghaerfyrddin gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon a'r Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (Tŷ'r Arglwyddi). Buddsoddodd Llywodraeth y DU £10 miliwn i sicrhau bod pencadlys S4C yn cael ei adleoli, ac roedd yr ymweliad yn adlewyrchu ymrwymiad Llywodraeth y DU i ddarlledu Cymraeg ac i weld yr iaith Gymraeg yn ffynnu.

Yn ystod eu hymweliad cynhaliodd y Gweinidogion sesiwn bord gron creadigol gyda rhanddeiliaid o'r sector diwylliannol yng Nghymru. Trafodwyd llwyddiannau'r diwydiannau creadigol yng Nghymru ac ymrwymiad Llywodraeth y DU i gefnogi'r sector drwy Fargen Sector y Diwydiannau Creadigol.

---

4 Mae'r Dreth Trafodiadau Tir a'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi wedi disodli Treth Tir y Dreth Stamp a Threth Tirlenwi yng Nghymru yn y drefn honno.

Bu'r Swyddfa'n gweithio mewn cysylltiad agos â'r Adran Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon (DCMS) i benodi ymddiriedolwyr newydd i fwrdd S4C. Mae'r penodiadau hyn yn helpu i sicrhau trefniadau llywodraethu cryf parhaus S4C a bod buddiannau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig yn parhau'n bwysig iawn yng ngweithrediad S4C. Mae'r Swyddfa hefyd wedi gweithio mewn cysylltiad agos â DCMS ar nifer o benodiadau cyhoeddus eraill yng Nghymru, megis cadeirydd Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru a Chwaraeon Cymru.

Am y drydedd flwyddyn yn olynol chwaraeodd y Swyddfa ran ganolog yn Wythnos Cymru yn Llundain a gynhaliwyd rhwng 23 Chwefror a 9 Mawrth. Cynaliasom bedwar digwyddiad llwyddiannus â phartneriaid sydd wedi hen sefydlu eu hunain a phartneriaid newydd. Roedd y digwyddiad Gŵyl Ddewi blynyddol yn 10 Downing Street yn llwyddiannus iawn, ac yn gyfle i'r Swyddfa ymgysylltu â rhanddeiliaid mewn sectorau amrywiol. Mewn digwyddiad yn y Swyddfa Dramor a Chymanwlad ymunodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru a Gweinidog y Gymraeg a Chysylltiadau Rhyngwladol a llysgenhadon o wahanol rannau o'r byd i ddathlu Cymru a chryfhau cysylltiadau.

Cynhaliodd y Swyddfa ddigwyddiadau hefyd yng Nghyfnewidfa Stoc Llundain, lle cafodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru bwyso'r botwm i agor diwrnod masnachu i nodi Gŵyl Ddewi, ac yng Nghanolfan y Barbican, lle cynhaliodd yr Ysgrifennydd Gwladol ddigwyddiad ar gyfer sector ddiwylliannol Cymru.

Cefnogodd y Swyddfa Gymdeithas Pêl-droed Cymru yn ei chais i UEFA i gynnal gemau ym mhencampwriaeth Euro 2020. Er na fu'r cais yn llwyddiannus, fe wnaeth helpu i hyrwyddo Cymru fel gwlad i gynnal digwyddiadau chwaraeon rhyngwladol.

Bu'r Swyddfa hefyd yn gweithio mewn cysylltiad agos â DCMS i gynllunio gemau yng Nghymru fel rhan o Gwpan Criced y Byd a chynhaliwyd ym Mehefin 2019.

Hybu a chryfhau'r Undeb a rôl Cymru ynddo

Mae'r Swyddfa wedi dal i weithredu fel canolfan arbenigedd yn y llywodraeth ar setliad datganoli Cymru. Drwy gydol y blynyddoedd mae'r gweinidogion a'r swyddogion wedi darparu llais cryf i Gymru yn Whitehall, gan ymgysylltu â'u cymheiriaid yn adrannau eraill y Llywodraeth i gyfrannu at ddatblygu polisi Llywodraeth y DU yn gynnar yn y broses. Drwy wneud hyn rydym wedi sicrhau bod unrhyw oblygiadau polisi i Gymru'n cael eu hystyried yn ofalus. Mae swyddogion wedi dal i ymgysylltu mewn fforymau rhyngadrannol allweddol, fel y Rhwydwaith Datganoli, sy'n darparu cyfleoedd gwerthfawr i drafod materion sy'n codi gyda thimau datganoli mewn adrannau eraill.

Yn ehangach na hyn, mae'r Swyddfa wedi gweithio i sicrhau bod Cymru yn cael lle canolog wrth i adrannau feddwl am yr Undeb. Fel rhan o hyn rydym wedi gweithio mewn cysylltiad agos ag adrannau eraill wrth iddynt ddiweddaru eu Cynlluniau Ymgysylltu ynglŷn â Datganoli, gan sicrhau bod cynlluniau'n hyrwyddo buddiannau Cymru'n briodol.

Drwy gydol y flwyddyn rydym hefyd wedi gweithio er mwyn cydlynu ymweliadau gan weinidogion o bob rhan o'r llywodraeth sy'n dangos ymrwymiad y llywodraeth i Gymru ac i'r Undeb. Ymunodd Ysgrifennydd yr Amgylchedd ag Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn Sioe Frenhinol Cymru ym mis Gorffennaf, i weld bwyd, ffermio a bywyd gwledig Cymru

ar ei orau. Ym mis Medi ymwelodd y Canghellor ag Abertawe i gyhoeddi dros £36 miliwn o gyllid gan Lywodraeth y DU i Brifysgol Abertawe (drwy Gronfa Her y Strategaeth Ddiwydiannol) i gefnogi deunyddiau adeiladu arloesol sy'n cynhyrchu trydan. Ym mis Ionawr croesawodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru a'r Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (Tŷ'r Cyffredin) yr Ysgrifennydd Gwladol dros Amddiffyn ar ei ymweliad cyntaf â Chymru. Roedd yr ymweliad yn gyfle i archwilio rhai o'r canolfannau amddiffyn yng Nghymru sy'n cyfrannu tuag at allu amddiffyn hanfodol y DU.

Ailenwi Ail Groesfan Hafren

Cafodd Ail Groesfan Hafren ei hailenwi'n Bont Tywysog Cymru mewn seremoni swyddogol ar 2 Gorffennaf. Roedd Ei Uchelder Brenhinol, Tywysog Cymru a Duges Cernyw'n bresennol yn y seremoni yng Nghasnewydd a chawsant eu croesawu gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru a Phrif Weinidog Cymru.

Cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol y penderfyniad i ailenwi'r groesfan fel teyrnged i'w Uchelder Brenhinol i nodi 60 mlynedd ers ei arwisgo'n Dywysog Cymru ac i ddathlu holl Dywysogion blaenorol Cymru. Cefnogwyd y penderfyniad i ailenwi Ail Groesfan Hafren gan Lywodraeth Cymru.

Cafodd y pâr Brenhinol eu croesawu am y tro cyntaf ar daith o amgylch swyddfa dollau Croesfan Hafren gan yr Ysgrifennydd Gwladol, gan gyfarfod staff Highways England sy'n gyfrifol am y Croesfannau ers iddynt ddychwelyd i fod yn eiddo cyhoeddus yn Ionawr 2018. Yna teithiodd y criw i Westy'r Celtic Manor ar gyfer derbyniad i ddathlu, a dadorchuddiwyd plac seremonïol gan Dywysog Cymru i nodi'r ailenwi'n swyddogol.

Cyllid a Llywodraethu

Mae'r gwaith o gyflawni'r tri amcan polisi uchod wedi'i seilio ar chwe egwyddor effeithlonrwydd a llywodraethu corfforaethol da, sef: -

- darparu gwerth am arian a rheoli costau'n effeithiol;
- sicrhau rheolaeth ariannol dda, gan ymateb yn gywir ac yn fuan i ohebiaeth;
- cynnal gweithlu medrus, llawn cymhelliant;
- rheoli gwybodaeth yn effeithiol;
- creu amgylchedd gweithio braf.

Rydym yn dilyn yr egwyddorion hyn wrth gyflawni ein prif weithgareddau corfforaethol.

Cyllid

Pennwyd cyllideb yr Adran ar gyfer 2018-19 yng Nghylch Gwariant 2015.

Roedd setliad ariannol Cymru yn £15.166 biliwn, ac roedd dyraniad y Swyddfa ar gyfer 2018-19 o gwmpas £5.0 miliwn. Gwariwyd y dyraniad i raddau helaeth ar staff

a swyddfeydd, a chyfrifoldebau Adrannol eraill megis taliadau i Arglwydd Raglawiaid Cymru. Dyrannwyd gweddill y setliad (£15.161 biliwn) i'r grant i Gronfa Gyfunol Cymru.

Mae'r Swyddfa'n trefnu i drosglwyddo taliadau grant i Gronfa Gyfunol Cymru, ond Llywodraeth Cymru a'r Cynulliad Cenedlaethol fydd yn penderfynu sut yn union y bydd yr arian yn cael ei wario ac ar beth. Mae Llywodraeth Cymru yn atebol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru am ei defnydd o adnoddau ac mae Archwilydd Cyffredinol Cymru yn gyfrifol am archwilio'r adnoddau hynny.

Effeithlonrwydd

Er mwyn helpu i gyflawni amcanion a heriau'r adran mae'r Swyddfa'n dal i reoli ei gwaith yn effeithlon ac yn effeithiol, yn unol ag egwyddorion llywodraethu da a darparu gwerth am arian i'r trethdalwr.

Mae'r Swyddfa wedi ymrwymo'n llawn i rannu gwasanaethau ac arbenigedd gyda Swyddfeydd Tiriogaethol eraill ac Adrannau eraill y Llywodraeth lle bynnag y bo modd gyda'r bwriad o fanteisio ar bob cyfle posibl i sicrhau effeithlonrwydd a'n gwneud yn fwy gwydn. Hyd yn hyn mae uned seneddol a rennir wedi cael ei sefydlu gyda'r Swyddfeydd Tiriogaethol eraill a gwasanaeth rhyddid gwybodaeth a rennir gyda Swyddfa Gogledd Iwerddon.

O ran adeiladau, mae gan yr adran denantiaid (Arglwydd Raglaw Llundain Fwyaf a'r Comisiwn Annibynnol dros Effaith Cymorth) yn y swyddfa yn Llundain a Swyddfa'r Cabinet yn Swyddfa Caerdydd a gynhyrchodd incwm rhent yn 2018-19 o £100,000 i'r adran ac mae'n gwneud defnydd mwy effeithlon o'n hadeiladau. Rydym hefyd yn cymryd rhan mewn trafodaethau rheolaidd gydag Uned Eiddo'r Llywodraeth ynglŷn â'i rhaglen Ganolfannau ac rydym wedi cytuno mewn egwyddor i symud i Ganolfan newydd Llywodraeth y DU yng nghanol Caerdydd pan fydd wedi'i chwblhau yn 2020.

A ninnau'n adran fach, mae Swyddfa Cymru'n arddel ymagwedd gost effeithiol ac ymarferol at ddarparu ein gwasanaethau corfforaethol mewnol, gan gynnal trefniadau a chontractau fframwaith presennol y Weinyddiaeth Cyfiawnder mewn meysydd megis diogelwch, rheoli cyfleusterau, TG a gwasanaethau ariannol. Mae'r trefniadau a'r contractau hyn yn sicrhau budd sylweddol i'r Adran o ran arbedion maint ac arbenigedd.

Rhwymedigaethau Pensiwn

Mae manylion am sut yr ymdrinnir â rhwymedigaethau pensiwn yng nghyfrifon Swyddfa Cymru wedi'u datgelu yn yr Adroddiad am Daliadau a Staff ac yn nodyn polisi Cyfrifyddu 1.8.

Tryloywder

Mae tryloywder, atebolrwydd a bod yn agored yn ganolog i werthoedd craidd Swyddfa Cymru. Rydym wedi parhau i gyhoeddi swm sylweddol o wybodaeth ar gov.uk, gan gynnwys gwybodaeth am y rhain:

- gwariant dros £500;

- rhoddion a roddwyd gan Weinidogion (a'r Cynghorwyr Arbenigol) ac a dderbyniwyd ganddynt;
- teithiau tramor gan Weinidogion; a
- lletygarwch a gafodd Gweinidogion a'r Cynghorwyr Arbennig.

Yn ystod 2018-19 ymdriniwyd â 172 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth (RhG) fel y nodir isod.

Disgrifiad	Nifer
Ceisiadau RhG a dderbyniwyd. O blith y rhain:	172
Nifer yr ymatebwyd iddynt o fewn 20 diwrnod gwaith neu o fewn yr estyniad a ganiateir	171 (99%)
Ceisiadau am Adolygiad Mewnol o'n Hymateb	8
Ymatebion a gyfeiriwyd at y Comisiynydd Gwybodaeth	0

Crynhoir ein perfformiad Seneddol yn ystod 2018-19 isod:

Targed	Gwir %
100% o'r cwestiynau wedi'u hateb yn brydlon ar ddiwrnod penodol	94%
100% o'r cwestiynau ysgrifenedig arferol wedi'u hateb yn brydlon	100%

Ein perfformiad wrth ymdrin â gohebiaeth yn ystod 2018-19 oedd:

Targed	Gwir %
Ymdrin â 100% o'r ohebiaeth cyn pen 15 niwrnod	83%

Rhoddion Gwleidyddol ac Elusennol

Ni wnaeth Swyddfa Cymru unrhyw roddion gwleidyddol nac elusennol yn ystod 2018-19.

Gwrth-dwyll a Chwythu'r Chwiban

Mae gan Swyddfa Cymru drefniadau cadarn ar gyfer atal a chanfod twyll ac mae wedi ymrwymo i'r safonau uchaf posibl o ran bod yn agored, yn onest ac yn atebol. Mae ein trefniadau'n dilyn yr egwyddorion a amlinellwyd yn y Polisi Rheoli Arian Cyhoeddus a Pholisi Chwythu'r Chwiban Enghreifftiol Gweithwyr y Gwasanaeth Sifil.

Ni roddwyd gwybod am unrhyw achosion o dwyll na chwythu'r chwiban yn ystod y cyfnod adrodd.

Swyddfeydd a gwaith Cyfalaf

Prif swyddfa'r Adran yw Tŷ Gwydyr, yn Whitehall, tŷ tref o'r cyfnod Sioraidd yn wreiddiol, sy'n adeilad rhestredig Gradd II*. Rydym yn cael ein cyngor a'n cymorth proffesiynol gan dîm ystadau'r Weinyddiaeth Cyfiawnder a chan ein hasiantau rheoli ein hunain, er mwyn sicrhau ein bod yn cydymffurfio â'r rheoliadau adeiladu statudol ac â deddfwriaeth iechyd a diogelwch, treftadaeth a deddfwriaeth berthnasol arall. Mae gennym raglen cynnal a chadw dreigl ar waith ar gyfer Tŷ Gwydyr sy'n cydnabod ei statws a'i ofynion arbennig, a byddwn yn ceisio darparu amgylchedd gweithio diogel i'n staff, i'n Gweinidogion ac i'n hymwelwyr yn barhaus.

Mae'r Adran hefyd yn rhentu swyddfeydd (ar gyfer tua 46% o'i staff) yng Nghymru, a'r rheini wedi'u lleoli ym Mae Caerdydd yn agos at Gynulliad Cenedlaethol Cymru a rhanddeiliaid allweddol. Fel y nodir ar y dudalen flaenorol, mae'r Swyddfa yn bwriadu symud i ganolbwynt newydd Llywodraeth y DU yng nghanol Caerdydd yn 2020.

Mae'r ddwy swyddfa'n bodloni gofynion y Ddeddf Cydraddoldeb.

Iechyd a Diogelwch

Mae'r Swyddfa'n cydnabod ei rhwymedigaethau dan y ddeddfwriaeth Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith i sicrhau, i'r graddau y mae hynny'n rhesymol ymarferol, bod trefniadau iechyd a diogelwch effeithiol yn cael eu datblygu.

Yn ystod 2018-19, ni roddwyd gwybod am unrhyw ddamweiniau i'r awdurdodau perthnasol.

Datblygu Cynaliadwy

Paratowyd yr adroddiad datblygu cynaliadwy hwn yn unol â chanllawiau Trysorlys EM yn 2018–2019 yn 'Public Sector Annual Reports: Sustainability Reporting' a gyhoeddwyd yn:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/772723/Sustainability_report_19.pdf

Canolbwyntir ar gyflawni targedau'r llywodraeth, lleihau'r effaith ar yr amgylchedd a gostwng costau. Mae'r blaenoriaethau'n cynnwys lleihau allyriadau carbon, lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir ac anfon llai o wastraff i safleoedd tirlenwi.

Mae'r adran wedi'i lleoli yn Nhŷ Gwydyr yn Llundain. Mae hefyd yn defnyddio rhan o Caspian Point ym Mae Caerdydd ond nid yw swyddfeydd a rennir yn cael eu cyfrif oherwydd anhawster tynnu data dibynadwy am gynaliadwyedd o'r taliadau am wasanaeth a ddarperir gan landlordiaid.

Llywodraethu, cyfrifoldebau a sicrwydd mewnol

Bydd Bwrdd Adrannol yr Adran yn monitro perfformiad amgylcheddol yr adran yn rheolaidd.

Ymrwymiadau yng nghyswllt Effeithiau Amgylcheddol

Mae Ymrwymiadau Gwyrddu'r Llywodraeth, a lansiwyd ar 1 Ebrill 2011, yn ei gwneud yn ofynnol i adrannau gymryd camau i leihau effaith ei gwaith ar yr amgylchedd yn sylweddol. Gellir gweld yr ymrwymiadau hyn yma:

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/585344/greening-government-commitments-overview-reporting-requirements-2016-2020.pdf

Mae ymrwymiad yr adran i leihau carbon yn cael ei reoli gan y Weinyddiaeth Cyfiawnder. Mae'r Swyddfa wedi ymrwymo i leihau ei heffaith ar yr amgylchedd drwy:

a. cynyddu ystod yr eitemau y gellir eu casglu ar gyfer ailgylchu yn ein dau adeilad;

b. newid peiriannau argraffu am fodelau sy'n defnyddio ynni'n fwy effeithlon; a

c. defnyddio cludiant cyhoeddus lle bo modd yn hytrach na cheir wrth deithio i gyfarfodydd.

	Tunelli Allyriadau CO_2				
	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Teithio mewn Awyren	0.63	3.56	5.09	36.01	31.42
Teithio ar Drên	10.07	10.12	16.06	15.56	16.29
Milltiroedd mewn Ceir	1.91	0.38	1.21	1.92	2.34
Gwresogi Nwy	10.76	16.77	18.81	23.59	19.70
Trydan	31.63	26.59	21.82	26.68	23.42
Gwastraff	0.87	0.32	0.18	0.11	0.04
Cyfanswm Tunelli CO_2	55.87	57.74	63.17	103.87	93.21
Defnyddio Dŵr Metrau Ciwbig*	2,224	1,972	6,271	385	212

* Defnyddiwyd llai o ddŵr yn 2017-18 o ganlyniad i drwsio pibell a oedd yn gollwng yn ystod y flwyddyn flaenorol ac mae'r defnydd yn seiliedig ar wir ddarlleniad y mesurydd yn hytrach nag amcangyfrif fel yn y flwyddyn flaenorol.

Lle bydd y Swyddfa'n defnyddio gwasanaethau a ddarperir gan y Weinyddiaeth Cyfiawnder neu o dan gontract iddi, bydd ein cyfraniad at ymrwymiadau'r llywodraeth o ran yr effaith ar yr amgylchedd a chynaliadwyedd yn cael ei gyflawni o fewn y fframweithiau ehangach hynny.

Adolygiad Ariannol

Yn 2018-19 gwariodd y Swyddfa £14.6 biliwn o fewn Amcangyfrifon y Cyflenwad Seneddol (Amcangyfrif Ategol y Gwanwyn), yn bennaf ar ffurf grant i Gronfa Gyfunol Cymru.

Perfformiad Ariannol

Bydd y Senedd yn dyfarnu arian drwy bleidlais i adrannau ar ddau achlysur yn y flwyddyn drwy gyfrwng *Prif Amcangyfrif* ar ddechrau'r flwyddyn ac *Amcangyfrif Atodol Unigol* ym mis Chwefror.

Symudiadau yn narpariaeth yr Amcangyfrif yn ystod 2018–19

Ar ddechrau'r flwyddyn, dyfarnwyd £14.5 biliwn drwy bleidlais i'r Adran yn ei Phrif Amcangyfrif. Erbyn yr Amcangyfrif Atodol Unigol terfynol, roedd hyn wedi cynyddu i £15.2 biliwn, yn bennaf oherwydd cynnydd o £607,355,000 yn y cyllid i Gronfa Gyfunol Cymru.

Esboniad am yr amrywiadau rhwng yr Amcangyfrif a'r Alldro Adnoddau Net Adnoddau Swyddfa Cymru

Gwariant o fewn Terfyn Gwariant Adrannol		Alldro £000	Amcangyfrif £000	Gorwariant)/ Tanwariant £000	Canran o'r amcangyfrif %
A	Swyddfa Cymru	4,633	4,915	282	5.7

Gellir priodoli'r tanwariant o £282k yn erbyn yr Amcangyfrif yn bennaf i oedi na ellid ei osgoi wrth recriwtio staff newydd drwy gydol y flwyddyn, gwariant llai na'r disgwyl ar dreuliau i Arglwydd Raglawiaid a chyllideb nad yw'n arian parod a chronfeydd wrth gefn heb eu defnyddio.

Swyddfa Cymru – Cyfalaf

Gwariant o fewn Terfyn Gwariant Adrannol		Alldro £000	Amcangyfrif £000	Gorwariant)/ Tanwariant £000	Canran o'r amcangyfrif %
A	Swyddfa Cymru	18	30	12	40

Roedd alldro'r gwariant cyfalaf yn llai nag a ddisgwylid i ddechrau ac arweiniodd at ychydig o danwariant yn erbyn y gyllideb gymharol fach.

Grant yn daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru

Gwariant o fewn Terfyn Gwariant Adrannol	Alldro £000	Amcangyfrif £000	Gorwariant)/ Tanwariant £000	Canran o'r amcangyfrif %
Cronfa Gyfunol Cymru	14,582,040	15,161,478	579,438	3.8

Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol

Mae'r asedau net ar 31 Mawrth 2019 yn £5.0 miliwn (2017-18 £4.9 miliwn). Y balansau arwyddocaol ar y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol yw:

- Eiddo, offer a chyfarpar £5.6 miliwn: – Mae hyn yn bennaf yn cynnwys swyddfeydd Swyddfa Cymru yn Llundain (Tŷ Gwydyr) sy'n £5.5 miliwn;

- Asedau a Ariannol 74.9 miliwn: – Benthyciadau i Lywodraeth Cymru o Gronfa'r Benthyciadau Gwladol yw'r asedau ariannol. Yn 2018-19, rhoddwyd benthyciad cyfalaf newydd i Lywodraeth Cymru o Gronfa'r Benthyciadau Gwladol dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006*. Mae symiau Cronfa'r Benthyciadau Gwladol yn cael eu mantoli gan symiau cyfatebol mewn asedau cyfredol, a symiau taladwy (llog a thaliadau cyfalaf).

* Dan Adran 122a o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 gall Llywodraeth Cymru fenthyca hyd at £1 biliwn ar gyfer gwariant cyfalaf

Cysoni gwariant net ar adnoddau rhwng Amcangyfrifon, cyllidebau a chyfrifon

	2018-19 £000	2017-18 £000
Alldro Adnoddau Net (Amcangyfrifon)	14,586,680	14,134,973
Addasiadau i dynnu eitemau nad ydynt yn y gyllideb		
Grantiau i Gronfa Gyfunol Cymru	(14,582,040)	(14,130,162)
Arall		
Cyfanswm Alldro Adnoddau'r Gyllideb	4,640	4,811
Sy'n cynnwys		
Terfyn Gwariant Adrannol (DEL)	4,633	4,805
Terfyn Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)*	7	6
Mae'r addasiadau'n cynnwys		
Grantiau i weinyddiaethau datganoledig – Cymru	14,582,040	14,130,162
Derbyniadau Ychwanegol y Gronfa Gyfunol yn yr OCS		
Cost Gweithredu Net (Cyfrifon)	14,586,680	14,134,973

* Mae'r AME yn berthnasol i gynnydd yn y ddarpariaeth ar gyfer costau dadfeiliad lesddaliad. Gweler Nodyn 12.

Glynne Jones
Swyddog Cyfrifyddu

27 Mehefin 2019

2 Yr Adroddiad Atebolrwydd

Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

Gweinidogion, Cyfarwyddwyr ac Uwch Swyddogion

Gweinidogion/Cyfarwyddwyr/Uwch Swyddogion
Y Gwir Anrhydeddus Alun Cairns AS – Ysgrifennydd Gwladol Cymru
Nigel Adams AS† – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru o 5 Tachwedd 2018
Mims Davies AS†† – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru rhwng 19 Gorffennaf a 5 Tachwedd 2018
Stuart Andrew AS†† – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru hyd at 19 Gorffennaf 2018
Yr Arglwydd Bourne o Aberystwyth††† – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru
Alison White – Aelod Anweithredol Arweiniol o’r Bwrdd (NEBM) o 1 Gorffennaf 2018
Isobel Garner – Aelod Anweithredol Arweiniol o’r Bwrdd (NEBM) hyd at 30 Mehefin 2018
Tom Jones – NEBM
Glynne Jones – Cyfarwyddwr
Geth Williams – Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Cyfansoddiad a Gwasanaethau Corfforaethol
Robin Healey – Dirprwy Gyfarwyddwr Polisi hyd at 31 Ionawr 2019
Michael Dynan-Oakley – Dirprwy Gyfarwyddwr, Swyddfa Breifat
Ashok Ahir – Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Wasg a Chyfathrebu o 2 Gorffennaf 2018
Sarah Stoney* – Dirprwy Gyfarwyddwr Cyfreithiol

Nodiadau

† Ar 5 Tachwedd 2018 ar ôl ad-drefnu’r Cabinet penodwyd Nigel Adams AS yn Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru yn lle Mims Davies AS.

†† Ar 19 Gorffennaf 2018 ar ôl ad-drefnu’r Cabinet penodwyd Mims Davies AS yn Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru yn lle Stuart Andrew AS.

††† Mae’r Arglwydd Bourne yn dal ei swydd fel Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol ar y cyd â’i swydd Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol yn y Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol.

* Mae Sarah Stoney ar fenthyg o Adran Gyfreithiol y Llywodraeth. Mae’n aelod o Uwch Dîm Arwain y Swyddfa ond nid yw’n aelod o Fwrdd yr Adran.

Roedd gan y Swyddfa ddau aelod anweithredol o'r bwrdd (NEBM) – Alison White (NEBM arweiniol yn lle Isobel Garner o 1 Gorffennaf 2018) a Tom Jones (NEBM). Mae manylion holl bwyllgorau'r Swyddfa a'u haelodaeth i'w gweld yn y "Datganiad Llywodraethu" (tudalen 27).

Diogelwch a diogelwch gwybodaeth

Nid yw'r Swyddfa yn ymdrin â llawer iawn o ddata sensitif neu bersonol. Serch hynny, mae wedi ymrwymo i sicrhau bod y wybodaeth y mae'n ei chadw'n cael ei thrin a'i gwarchod yn gywir a'n bod yn cydymffurfio â'r safonau priodol.

Bydd asedau a risgiau sy'n gysylltiedig â gwybodaeth yn cael eu nodi ac mae trefniadau rheoli ar waith i reoli sut y maent yn cael eu defnyddio. Bydd y rhain yn cael eu hadolygu'n rheolaidd. Byddwn yn defnyddio pecyn hyfforddi a ddarperir drwy Ddysgu'r Gwasanaeth Sifil i hyfforddi'r holl staff yn flynyddol ynghylch materion sy'n ymwneud â sicrhau diogelwch gwybodaeth a thrin data.

Ni roddwyd gwybod am unrhyw ddigwyddiadau diogelwch yn ystod 2018-19.

Datganiad am Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

O dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000, mae Trysorlys EM wedi cyfarwyddo'r Swyddfa i baratoi, ar gyfer pob blwyddyn ariannol, gyfrifon adnoddau sy'n manylu ar yr adnoddau a gaffaelwyd, a ddaliwyd neu a waredwyd yn ystod y flwyddyn a sut y defnyddiwyd yr adnoddau hynny gan yr Adran yn ystod y flwyddyn. Paratoir y cyfrifon ar sail croniadau a rhaid iddynt roi golwg gwir a theg ar gyflwr materion y Swyddfa a'i halldro adnoddau net, defnyddio adnoddau, newidiadau yn ecwiti trethdalwyr a llifau arian ar gyfer y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, bydd gofyn i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio â gofynion y *Government Financial Reporting Manual* ac yn benodol:

- Dilyn y Cyfarwyddyd ynghylch Cyfrifon a gyhoeddir gan Drysorlys EM, gan gynnwys y gofynion cyfrifyddu a datgelu perthnasol, a rhoi polisïau cyfrifyddu addas ar waith ar sail gyson;
- Llunio barn ac amcangyfrifon ar sail resymol;
- Nodi a ddilynwyd safonau cyfrifyddu perthnasol yn unol â'r Government Financial Reporting Manual, a datgelu ac esbonio unrhyw wyriadau o sylwedd yn y cyfrifon;
- Paratoi'r cyfrifon ar sail busnes byw.

Mae Trysorlys EM wedi penodi Cyfarwyddwr Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn Swyddog Cyfrifyddu'r Swyddfa.

Mae cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu, gan gynnwys y cyfrifoldeb am gywirdeb a rheoleidd-dra'r cyllid cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifyddu'n atebol amdano, am gadw cofnodion priodol ac am ddiogelu asedau'r Swyddfa, wedi'u rhestru yn *Managing Public Money* a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM.

Datganiad ar ddatgelu gwybodaeth archwilio berthnasol

Mae Cyfrifon y Swyddfa wedi'u paratoi ar sail statudol yn unol â gofynion Trysorlys EM ac maent wedi'u llunio i gydymffurfio â'r Cyfarwyddiadau Cyfrifon cyffredinol a roddwyd i'r adrannau gan Drysorlys EM o dan adran 5(2) o Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000.

Caiff y datganiadau ariannol eu harchwilio gan y Rheolydd ac Archwilydd Cyffredinol, a gaiff ei benodi o dan statud ac sy'n atebol i'r Senedd yng nghyswllt y gwaith archwilio. Caiff taliadau a threuliau'r Archwilwyr eu datgelu yn Nodyn 3 i'r cyfrifon. Yn ystod y flwyddyn adrodd ni wnaed unrhyw daliadau i'r archwilwyr am waith nad oedd yn ymwneud ag archwilio (2017-18: £dim).

Hyd y gŵyr y Swyddog Cyfrifyddu a'r Cyfarwyddwr, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr y Swyddfa'n ymwybodol ohoni. Mae'r Swyddog Cyfrifyddu wedi cymryd yr holl gamau angenrheidiol er mwyn bod yn ymwybodol

o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod archwilwyr y Swyddfa'n ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Mae'r Swyddog Cyfrifyddu/Cyfarwyddwr drwy hyn yn cadarnhau bod yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon yn eu cyfanrwydd yn deg, cytbwys a dealladwy, a'i fod yn derbyn cyfrifoldeb personol am yr adroddiad a'r cyfrifon blynyddol, a'r dyfarniadau yr oedd eu hangen er mwyn penderfynu eu bod yn deg, cytbwys a dealladwy.

Datganiad Llywodraethu

Fel Cyfarwyddwr y Swyddfa, fi hefyd yw ei Swyddog Cyfrifyddu. Yn unol â'r cyfrifoldebau a roddwyd i mi yn fy llythyr penodi, ac fel y maent wedi'u hamlinellu yn Managing Public Money, rwy'n gyfrifol am lywodraethu'r Swyddfa.

Fel Swyddog Cyfrifyddu, rwy'n gyfrifol i'r Senedd am stiwardiaeth yr adnoddau sydd dan reolaeth y Swyddfa ac am eu rheoli. Rwyf hefyd yn gyfrifol am gynnal system reolaethau mewnol gadarn.

Mae'r fframwaith llywodraethu'n cynnwys y systemau a'r prosesau, a'r diwylliant a'r gwerthoedd, y mae'r Swyddfa'n cael ei chyfarwyddo a'i rheoli drwyddynt a'r modd y mae'n atebol i'r Senedd. Mae'n cynnwys y broses a ddefnyddir gan Weinidogion ac uwch reolwyr i fonitro'r gwaith o gyflawni ei hamcanion a barnu a yw gweithgareddau'r Swyddfa wedi arwain at ganlyniadau priodol a chost effeithiol.

Mae Datganiad Llywodraethu Swyddfa Cymru yn nodi'r strwythurau llywodraethu, y rheolaethau mewnol a gweithdrefnau rheoli risg a gafodd eu gweithredu yn y Swyddfa yn ystod blwyddyn ariannol 2018-19 a hyd at y dyddiad pan osodwyd yr Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon gerbron y Senedd.

Cyfrifoldebau Gweinidogion

Mae Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn rhoi cyfeiriad gwleidyddol i'r Swyddfa ac mae'n atebol i'r Senedd. Mae'n cael ei gefnogi gan ddau Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru: y naill yn Nhŷ'r Cyffredin a'r llall yn Nhŷ'r Arglwyddi, a chan dîm bach o weision sifil sy'n cael eu harwain gan Gyfarwyddwr y Swyddfa.

Mae'r Gweinidogion yn arwain adrannau ac maent yn gyfrifol ac yn atebol i'r Senedd am weithrediadau a pholisïau eu hadrannau. Mae Byrddau, o fewn y fframwaith strategol a bennir gan Weinidogion, yn cefnogi pennaeth yr Adran drwy roi cyngor i Weinidogion ynglŷn â pherfformiad yr Adran. Mae'r Gweinidogion ac aelodau'r bwrdd yn gyfrifol am lywodraethu corfforaethol, sy'n diffinio hawliau a chyfrifoldebau gwahanol randdeiliaid, yn pennu rheolau a gweithdrefnau ar gyfer gwneud penderfyniadau, ac yn cynnwys y broses o bennu a monitro amcanion yr Adran.

Strwythurau Llywodraethu Corfforaethol

Mae'r gwaith o reoli'r Swyddfa'n cael ei oruchwylio gan Fwrdd Adrannol a sefydlwyd ym Medi 2015 ac sy'n cyfarfod hyd at chwe gwaith mewn blwyddyn ariannol. Mae'r Bwrdd yn cael ei gadeirio gan yr Ysgrifennydd Gwladol neu'r Cyfarwyddwr mewn cyfarfodydd lle nad oes Gweinidogion yn bresennol.

Mae'r Bwrdd Adrannol yn gyfrifol am roi cyngor ynglŷn â chyfeiriad strategol yr Adran (nodau ac amcanion) yn unol â pholisïau sy'n cael eu penderfynu gan Weinidogion, craffu ar y cynllun busnes a sicrhau bod gan y swyddfa y gallu a'r capasiti i gyflawni'r cynllun busnes, er mwyn diwallu anghenion y presennol ac anghenion y dyfodol.

Mae'r Bwrdd yn cynorthwyo'r Ysgrifennydd Gwladol i gyflawni ei gyfrifoldebau i'r Senedd. Mae manylion am aelodaeth y Bwrdd i'w gweld isod.

Yn 2018-19, adolygodd y Bwrdd Adrannol y Strategaeth Adrannol a'r Gofrestr Risg strategol, a chytuno ar ddiweddariadau iddynt, gan sicrhau eu bod yn dal i adlewyrchu blaenoriaethau, amcanion a gweithgareddau allweddol yr Adran.

Cynhaliwyd adolygiad o drefniadau llywodraethu'r Adran gan yr Aelod Anweithredol Arweiniol o'r Bwrdd (NEBM) yn 2019. Canlyniad ei hadolygiad oedd y bernir bod y Bwrdd wedi gwella'i effeithiolrwydd yn y blynyddoedd diwethaf, ond bod angen rhagor o welliannau mewn nifer o feysydd. Roedd y meysydd yn cynnwys: -

- Mwy o eglurder ynglŷn â rôl y Bwrdd Adrannol a'i ddealltwriaeth a'i ddylanwad dros strategaeth, cynlluniau busnes, adnoddau a pherfformiad yr Adran;

- Gwella cysylltiadau rhwng y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg a'r Bwrdd Adrannol a gwella dealltwriaeth o'u gwaith.

Cynhaliodd yr Ysgrifennydd Gwladol gyfarfodydd dwyochrog rheolaidd gyda'r Cyfarwyddwr i drafod polisi, strategaeth a materion Adrannol.

Mae presenoldeb ar y Bwrdd Adrannol yn ystod y flwyddyn i'w weld yn y tabl isod:

Bwrdd Adrannol

Aelodau	Nifer y Cyfarfodydd Cymwys a Fynychwyd
***Y Gwir Anrhydeddus Alun Cairns AS Cadeirydd** – Ysgrifennydd Gwladol Cymru	1 o 2
***Nigel Adams AS†** – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru o 5 Tachwedd 2018	0 o 1
***Mims Davies AS††** – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru hyd at 5 Tachwedd 2018	1 o 1
***Stuart Andrew AS††** – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru hyd at 19 Gorffennaf 2018	0 o 0
***Yr Arglwydd Bourne o Aberystwyth†††** – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru	0 o 2
Alison White – NEBM Arweiniol o 1 Gorffennaf 2018	3 o 4
Isobel Garner – NEBM Arweiniol hyd at 30 Mehefin 2018	1 o 1
Tom Jones – NEBM	4 o 5
Glynne Jones – Cyfarwyddwr	5 o 5
Geth Williams – Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Cyfansoddiad a Gwasanaethau Corfforaethol	5 o 5
Ashok Ahir – Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Wasg a Chyfathrebu	3 o 3
Robin Healey – Dirprwy Gyfarwyddwr, Polisi hyd at 31 Ionawr 2019	4 o 4
Michael Dynan-Oakley – Dirprwy Gyfarwyddwr, Swyddfa Breifat	5 o 5

Nodiadau

* Disgwylir i Weinidogion fynychu dau gyfarfod bwrdd bob blwyddyn.

† Ar 5 Tachwedd 2018 ar ôl ad-drefnu'r Cabinet penodwyd Nigel Adams AS yn Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru yn lle Mims Davies AS.

†† Ar 19 Gorffennaf 2018 ar ôl ad-drefnu'r Cabinet penodwyd Mims Davies AS yn Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru yn lle Stuart Andrew AS.

††† Mae'r Arglwydd Bourne yn dal ei swydd fel Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol ar y cyd â'i swydd fel Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol yn y Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol.

Pwyllgorau sy'n Adrodd i'r Bwrdd Adrannol

Y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC): – Mae'r ARAC yn cael ei gadeirio gan yr NEBM Arweiniol, ac mae'n cynnwys un NEBM arall ac un aelod annibynnol arall. Mae'r aelod annibynnol wedi bod yn y swydd ers dwy flynedd. Mae'r Pwyllgor yn gweithredu'n unol â Llawlyfr Pwyllgorau Archwilio'r Trysorlys, ac mae'n cyfarfod yn chwarterol. Cynhaliodd y Pwyllgor werthusiad llawn o'i effeithiolrwydd ym mis Mawrth 2019 gan

ofyn am farn ei aelodau. Y farn oedd bod y Pwyllgor yn gweithredu'n llwyddiannus yn y rhan fwyaf o'r agweddau ar ei rôl, a'i fod yn ddylanwadol wrth roi cyngor i'r Swyddog Cyfrifyddu ynglŷn â risgiau a sicrwydd, er gwaetha'r heriau i weithrediadau arferol y busnes o ganlyniad i weithgareddau yn gysylltiedig ag Ymadael â'r UE.

Roedd y materion a drafodwyd gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC) yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:

- cofrestrau risg a phrosesau llywodraethu'r Adran;
- yr Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon;
- Cyfrifon Cronfa'r Benthyciadau Gwladol; ac
- adroddiadau Archwilio Mewnol ac Allanol.

Roedd presenoldeb yn y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn ystod y flwyddyn ariannol fel a ganlyn:

Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

Aelodau	Nifer y Cyfarfodydd Cymwys a Fynychwyd
Alison White – NEBM Arweiniol, Cadeirydd o 1 Gorffennaf 2018	3 o 3
Isobel Garner – NEBM Arweiniol, Cadeirydd hyd at 30 Mehefin 2018	1 o 1
Tom Jones – NEBM	4 o 4
Sam Hartley[1] – Aelod Annibynnol	4 o 4

Troednodiadau
Nodyn 1: Sam Hartley yw Ysgrifennydd presennol y Comisiwn Annibynnol ar Sŵn Hedfan Sifil. Cafodd ei benodi i'r Pwyllgor ym mis Ionawr 2017.

Pwyllgorau Eraill

Mae gan y Swyddfa hefyd Bwyllgor Iechyd a Diogelwch. Cylch gorchwyl y pwyllgor hwn yw rhoi cyngor i'r Bwrdd ynglŷn â sut i sicrhau bod y Swyddfa'n darparu amgylchedd gwaith iach a diogel i'w staff, Gweinidogion ac ymwelwyr.

Cyfarfu'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, sy'n cael ei gadeirio gan Bennaeth y Gwasanaethau Corfforaethol, unwaith yn ystod 2018-19. Bu'n ystyried nifer o wahanol faterion, gan gynnwys ystadegau damweiniau yn y gwaith a hyfforddi staff i fod yn wardeniaid tân a swyddogion cymorth cyntaf.

Canfod a rheoli risg

Mae system rheolaeth fewnol y Swyddfa wedi'i chynllunio i adnabod risgiau busnes a'u lliniaru yn unol â'r archwaeth risg a ddiffiniwyd gan y Bwrdd. Mae'n seiliedig ar broses barhaus a luniwyd er mwyn adnabod a blaenoriaethu risgiau a allai effeithio ar allu'r Adran i gyflawni ei hamcanion, gwerthuso'r tebygolrwydd y bydd y risgiau hynny'n cael eu gwireddu a'u heffaith bosibl, a'u rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd.

Mae cadernid y system hon i'w weld o hyd yn y modd y mae'r Adran yn rheoli ei phrif risgiau strategol. Yn 2018-19 roedd y risgiau hyn yn cynnwys y canlynol: -

- Methiant i gefnogi gwaith ar ymadawiad y DU â'r UE, ac yn fwyaf arbennig yr ymgysylltu rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ynglŷn ag ymadael;

- Methiant i gefnogi agenda Twf y DU yng Nghymru a chydweithio gyda Llywodraeth Cymru i helpu i sicrhau twf economaidd yng Nghymru;

- Methiant i sicrhau bod model cadw pwerau ar gyfer datganoli yng Nghymru'n gweithio'n effeithiol;

- Y Swyddfa'n methu â rhoi digon o adnoddau neu'n methu â rhoi adnoddau addas i gyflawni ymrwymiadau'r Llywodraeth ar gyfer Cymru.

Mae gan y Swyddfa reolaethau cryf i liniaru'r risgiau hyn. Er enghraifft, o ran y risg allweddol o fethu â chefnogi gwaith ar ymadawiad y DU â'r UE, a'r ymgysylltu rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ynglŷn â'r ymadawiad. Mae'r Swyddfa'n ymwneud yn llawn â gwaith ar Ymadael â'r UE sy'n cael ei arwain gan yr Adran dros Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd (DExEU) a Swyddfa'r Cabinet ac mae uwch swyddogion y Swyddfa yn mynychu pob cyfarfod yn Whitehall sy'n ymwneud ag Ymadael â'r UE. Mae ein Gweinidogion wedi bod yn ymgysylltu'n uniongyrchol â rhanddeiliaid yng Nghymru ar Ymadael ac mae'r Ysgrifennydd Gwladol yn mynychu cyfarfodydd dwyochrog rhwng Gweinidogion y DU a Phrif Weinidog Cymru i adolygu cynnydd. Mae'r cysylltiadau â Llywodraeth Cymru ar faterion Ymadael yn dda at ei gilydd ac mae ymgysylltu ar fframweithiau statudol, yn barod ar gyfer Bil y Cytundeb Ymadael a deddfwriaeth arall sy'n ymwneud ag Ymadael â'r UE yn gadarnhaol ar y cyfan.

Sicrhaodd Swyddfa Cymru ragor o adnoddau, a chreodd swyddi ychwanegol, i ganolbwyntio ar waith Ymadael, ac mae'r Swyddogion yn dal i ymwneud â chynllunio senarios Ymadael, gan weithio ochr yn ochr ag Adrannau eraill y Llywodraeth.

Capasiti i ymdrin â risg

Cafodd risgiau eu canfod a'u cyfleu ar lefel strategol ac ar lefel weithredol gan y Bwrdd Adrannol ac ar lefel weithio gan y timau yn y pedair is-adran. Roedd cofrestrau risg y canghennau'n ategu ac yn cyfrannu at y Gofrestr Risg Adrannol gyffredinol a oedd yn cael ei hadolygu ym mhob cyfarfod o'r Bwrdd Adrannol.

Bu'r Bwrdd Adrannol hefyd yn adolygu ei ddulliau rheoli risg yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod y prif risgiau wedi cael eu nodi a bod mesurau priodol a chymesur wedi'u sefydlu i reoli lefel y risg a'i chadw ar lefel dderbyniol. Cafodd y Bwrdd sicrwydd gan yr

Uwch Dîm Arwain ynglŷn ag effeithiolrwydd y rheolaethau i reoli risg weithredol a gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC) ynglŷn ag effeithiolrwydd y fframwaith rheoli risg.

Bu'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC) yn craffu ar y modd yr ymdriniwyd â'r prif risgiau yn ei gyfarfodydd chwarterol, ac edrychodd yn fanylach ar risgiau unigol a ddewiswyd a sut roeddent yn cael eu rheoli.

Fframwaith risg a rheoli risg

Roedd gan y Swyddfa Strategaeth a Fframwaith Polisi Rheoli Risg, wedi'i chymeradwyo gan y Bwrdd. Mae'r Polisi'n amlinellu ei gweithdrefnau'n glir, ac yn hybu diwylliant tryloyw ac atebol i gefnogi trefniadau rheoli risg cyson, amserol ac effeithiol ar draws yr Adran.

Cefnogwyd effeithiolrwydd y trefniadau rheoli risg gan waith yr archwilwyr mewnol, yr uwch reolwyr a oedd yn gyfrifol am ddatblygu a chynnal a chadw'r fframwaith rheoli mewnol, y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg a'r argymhellion a wnaethpwyd gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol yn ei llythyr rheoli ac mewn adroddiadau eraill.

Datganiadau Sicrwydd

Mae pob Dirprwy Gyfarwyddwr yn llofnodi datganiad sicrwydd blynyddol sy'n rhoi sicrwydd i'r Swyddog Cyfrifyddu ynglŷn â llywodraethu, rheoli risg a gweithredu rheolaethau mewnol yn eu maes busnes. Eleni, cafodd pob datganiad ei adolygu hefyd gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg fel rhan o'r adolygiad llywodraethu.

Ni nodwyd unrhyw bryderon arwyddocaol fel rhan o broses y datganiad sicrwydd ar ddiwedd y flwyddyn.

Archwilio Mewnol

Mae Trysorlys EM yn nodi bod yn rhaid i archwilio mewnol roi sicrwydd diwedd blwyddyn ynglŷn ag effeithiolrwydd trefniadau llywodraethu, risg a rheolaeth adran. Mae sicrwydd Archwilio Mewnol yn un o'r prif ffynonellau tystiolaeth sy'n sail i Ddatganiad Llywodraethu'r Swyddog Cyfrifyddu.

Mae'r sicrwydd Archwilio Mewnol yn seiliedig ar waith archwilio mewnol a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn, ynghyd â gwybodaeth o'r fframwaith llywodraethu, risg a rheoli a gafwyd drwy fynychu cyfarfodydd a thrafodaethau gyda'r uwch reolwyr. Darperir gwasanaethau archwilio mewnol gan Asiantaeth Archwilio Mewnol y Llywodraeth, sy'n gweithio yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus. Mae ei gwaith yn seiliedig ar ei dadansoddiad o'r risgiau y mae'r Adran yn agored iddynt ac mae'r cynllun archwilio blynyddol yn seiliedig ar y dadansoddiad hwnnw. Bydd y cynllun yn cael ei drafod a'i gymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg ac yna'n cael ei gytuno gyda'r Swyddog Cyfrifyddu.

Roedd cynllun archwilio mewnol 2018-19 yn cynnwys: Recriwtio a Chadw, Rheoli Argyfyngau, Cyfathrebu â Rhanddeiliaid a Rheoli'r Gyllideb.

Mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol yn rhoi barn annibynnol ynglŷn â digonolrwydd ac effeithiolrwydd trefniadau llywodraethu, risg a rheoli'r Adran bob blwyddyn. Mae'r adolygiadau Archwilio Mewnol yn cyfrannu tuag at y farn honno.

Barn yr Archwilwyr Mewnol ynglŷn â 2018-19 oedd bod lefel dda o reolaeth ac ni chanfuwyd unrhyw faterion rheoli arwyddocaol. Yn y cyd-destun hwn y bu'n bosibl i'r Pennaeth Archwilio Mewnol roi lefel gymedrol o sicrwydd bod fframwaith risg, rheoli a llywodraethu cyffredinol y Swyddfa yn ddigonol i'w galluogi i gyflawni ei hamcanion a bod y prif risgiau'n cael eu rheoli'n effeithiol.

Cydymffurfio â'r Cod Llywodraethu Corfforaethol

Rhoddodd y Swyddfa sylw llawn i ganllawiau Trysorlys EM ar Lywodraethu Corfforaethol yn Adrannau'r Llywodraeth Ganolog (Ebrill 2017) wrth addasu a chryfhau ei phrosesau i adlewyrchu ei statws fel Adran annibynnol. Roedd hyn, serch hynny, wedi'i wneud yn unol â'i maint, ei chyllideb a'i swyddogaeth (i ddarparu cymorth a chyngor am bolisïau i Weinidogion yn hytrach na chyflenwi rhaglenni neu wasanaethau'n uniongyrchol i'r cyhoedd). Yr unig feysydd lle nad yw'r Adran yn llwyr gydymffurfio â'r canllawiau yw:

- Nifer Aelodau Anweithredol y Bwrdd. Ar ôl ystyriaeth ddyladwy gan y Cyfarwyddwr, y Bwrdd Adrannol a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg, ac yn dilyn trafodaethau ag Archwilwyr Mewnol a'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol, penderfynodd yr Adran beidio â chynyddu nifer yr Aelodau Anweithredol. Y farn oedd bod yr aelodaeth bresennol yn gymesur â maint yr Adran (tua 45 o staff). Roedd y ddau Aelod Anweithredol o'r Bwrdd yn 2018-19 yn cynnig sgiliau a phrofiad eithriadol o werthfawr sy'n arbennig o berthnasol i'r Swyddfa. Mae'r Aelod Anweithredol arweiniol yn gyfrifydd cymwysedig ac yn gadeirydd ac aelod annibynnol profiadol o'r pwyllgorau archwilio a risg, gan gynnwys y llynedd, yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion a Chanolfan Gynadleddau y Frenhines Elizabeth 2il. Ffermwr o Gymru oedd yr ail Aelod Anweithredol ac ar hyn o bryd mae'n gwasanaethu fel un o aelodau'r DU ar Bwyllgor Economaidd a Chymdeithasol Ewrop, ac mae hefyd yn Is-lywydd Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru.

- Er mwyn sicrhau bod y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn cynnwys o leiaf dri aelod, mae swyddog o'r Comisiwn Annibynnol ar Sŵn Hedfan Sifil yn gwasanaethu fel aelod annibynnol.

- Dylai Aelodaeth y Bwrdd gynnwys y Cyfarwyddwr Cyllid: – Oherwydd maint y Swyddfa, ac er mwyn sicrhau cydbwysedd rhwng y Gweinidogion a'r Swyddogion sy'n aelodau o'r Bwrdd, nid yw'r Pennaeth Cyllid yn aelod o'r Bwrdd ond mae'n mynychu holl gyfarfodydd y Bwrdd er mwyn cynnig cyngor.

Diogelwch a diogelwch gwybodaeth

Ymdrinnir â hyn yn Adroddiad y Cyfarwyddwyr. Gweler tudalen 23.

Risg a Sicrhau Risg ym maes Gwybodaeth

Asedau Gwybodaeth

Nid yw'r Swyddfa yn darparu gwasanaethau yn uniongyrchol i'r cyhoedd ac nid yw'n cadw cronfeydd data mawr o ddata personol. Mae ychydig o ddata personol yn cael eu cadw ar ffurf cofnodion personol a chyllid, a gohebiaeth gan y cyhoedd ac Aelodau Seneddol (AS), Aelodau Cynulliad (AC) ac Arglwyddi. Mae gwybodaeth arall a gedwir gan yr Adran yn cynnwys papurau corfforaethol a pholisi, a phapurau Pwyllgorau'r Cabinet.

Mae'r Swyddfa wedi cyflawni'r holl gamau a oedd yn ofynnol er mwyn sicrhau ei bod yn cydymffurfio â'r Rheoliad Cyffredinol Ewropeaidd ar Ddiogelu Ddata a ddaeth i rym ar 25 Mai 2018.

Gwybodaeth Rheoli

Mae'r Bwrdd a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn derbyn gwybodaeth am ansawdd reoli ynghylch perfformiad y Swyddfa i'w galluogi i asesu, her ac ysgogi gwelliannau yn ôl y gofyn.

Risgiau a'r Dull o'u Rheoli

Gan mai ychydig o wybodaeth sensitif sy'n cael ei chadw gan y Swyddfa, nid yw'r risg mor fawr nes bod angen strategaethau rheoli helaeth neu arbennig.

Canlyniadau yn ystod 2018-19

Ni chollwyd unrhyw ddata yn ystod 2018-19.

Adroddiad cryno gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

Ar sail ei waith yn ystod y cyfnod adrodd hwn (1 Ebrill 2018 hyd at 31 Mawrth 2019) gall y Pwyllgor roi sicrwydd rhesymol ynglŷn â pha mor ddigonol yw'r trefniadau archwilio i'r Asiantaeth ac ynglŷn â'r sicrwydd a roddwyd i'r Swyddog Cyfrifyddu o ran y trefniadau llywodraethu, rheoli risg a'r trefniadau rheoli. Gall hefyd roi sicrwydd bod y prosesau sydd wedi'u sefydlu er mwyn llunio'r cyfrifon ariannol ar gyfer y Swyddfa yn rhai cadarn.

Asesiad o'r system reoli mewnol

Ar sail yr adolygiad hwn, gallaf roi sicrwydd bod system reoli fewnol y Swyddfa yn ddigonol er mwyn cyflawni amcanion yr Adran. Rhoddir y sicrwydd hwn ar y sail bod camau wedi'u cymryd i fynd i'r afael â'r risg, lle nodwyd bod y Swyddfa yn agored i risg, neu fod pawb yn deall yn iawn beth yw natur y risg ac yn derbyn hynny.

Glynne Jones
Swyddog Cyfrifyddu
27 Mehefin 2019

Adroddiad am Daliadau a Staff

Adroddiad Taliadau

Yn unol â gofynion Atodlen 7A i Ddeddf Cwmnïau 1985 (fel y'i diwygiwyd) dim ond rhannau o'r Adroddiad Taliadau sydd wedi cael eu harchwilio'n allanol yn llawn.

Mae'r adrannau canlynol i gyd yn ddarostyngedig i archwiliadau: tâl gweinidogion, tâl aelodau o Fyrddau, cymarebau tâl, ffioedd a delir i Aelodau Anweithredol o Fyrddau, pensiynau gweinidogion, buddion, buddion pensiwn aelodau o Fyrddau, iawndal am golli swydd, costau staff, adrodd am gynlluniau'r Gwasanaeth Sifil a chynlluniau iawndal eraill a nifer y bobl sy'n cael eu cyflogi ar gyfartaledd.

Polisi Taliadau

Pennir taliadau i uwch weision sifil gan Brif Weinidog y DU ar ôl cael cyngor annibynnol gan y Corff Adolygu Cyflogau Uwch-swyddogion.

Bydd y Corff Adolygu hefyd yn cynghori'r Prif Weinidog o bryd i'w gilydd am gyflogau a phensiynau Aelodau Seneddol a'u lwfansau; am lwfansau'r Arglwyddi; ac am gyflogau, pensiynau a lwfansau Gweinidogion ac eraill y pennir eu tâl dan Ddeddf Cyflogau Gweinidogion a Chyflogau Eraill 1975.

Wrth lunio'i argymhellion, bydd y Corff Adolygu'n rhoi sylw i'r ystyriaethau a ganlyn:

- bod angen recriwtio, cadw a chymell pobl alluog a chymwysedig addas i roi eu gwahanol gyfrifoldebau ar waith;
- amrywiadau rhanbarthol/lleol yn y marchnadoedd llafur a'u heffeithiau ar recriwtio a chadw staff;
- polisïau'r llywodraeth ar gyfer gwella gwasanaethau cyhoeddus, gan gynnwys y gofyniad i Adrannau gyrraedd y targedau allbwn ar gyfer cyflawni gwasanaethau Adrannol;
- yr arian sydd ar gael i Adrannau, fel y'i pennir yn Nherfynau Gwariant Adrannol y Llywodraeth;
- targed chwyddiant y Llywodraeth.

Bydd y Corff Adolygu'n ystyried y dystiolaeth a gaiff am ystyriaethau economaidd ehangach a pha mor fforddiadwy yw ei argymhellion.

Mae rhagor o wybodaeth am waith y Corff Adolygu yn www.ome.uk.com

Cydnabyddiaethau ariannol aelodau o'r Bwrdd ac uwch weision sifil

Nid yw'r Swyddfa yn gyflogwr uniongyrchol. Mae'r holl staff naill ai'n cael eu cyflogi gan y Weinyddiaeth Cyfiawnder neu ar fenthyg o Adrannau eraill y Llywodraeth. Pennir cyflogau Uwch Weision Sifil yn unol â pholisi taliadau Uwch Wasanaeth Sifil Swyddfa'r Cabinet.

Contractau Gwasanaeth

Mae Deddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010 yn ei gwneud yn ofynnol i benodiadau gweision sifil gael eu gwneud ar sail rhagoriaeth mewn cystadleuaeth deg ac agored. Mae'r Egwyddorion Recriwtio a gyhoeddwyd gan Gomisiwn y Gwasanaeth Sifil yn pennu'r amgylchiadau sy'n caniatáu penodi drwy ddulliau eraill.

Oni nodir yn wahanol isod, mae'r swyddogion y cyfeirir atynt yn yr adroddiad hwn yn dal swyddi penagored. Byddai diddymu swyddi yn gynnar, ac eithrio mewn achos o gamymddwyn, yn arwain at ddyfarnu iawndal i'r unigolyn fel y nodir yng Nghynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil.

Mae rhagor o wybodaeth am waith Comisiwn y Gwasanaeth Sifil yn www.civilservicecommission.org.uk

Cyflogau Gweinidogion a hawliau pensiwn

Dangosir cyflogau, buddion trethadwy mewn nwyddau a hawliau pensiwn i Weinidogion yn y tablau isod. Mae ffigurau'r cyflogau'n cynnwys pob lwfans sy'n daladwy gan y Swyddfa. Bydd pob swm cyfatebol blwyddyn-lawn yn cael ei gyfrifo net o lwfansau, bonysau a thaliadau ex gratia.

O ran Gweinidogion Tŷ'r Cyffredin, dim ond cost y taliadau gweinidogol ychwanegol a ysgwyddir gan yr adrannau; bydd y cyflog ar gyfer gwasanaethu fel AS (£77,379 o 1 Ebrill 2018) a'r amrywiol lwfansau y bydd ganddynt hawl iddynt yn cael eu hysgwyddo'n ganolog. Serch hynny, mae'r trefniant ar gyfer Gweinidogion yn Nhŷ'r Arglwyddi'n wahanol oherwydd nid ydynt yn cael cyflog ond yn hytrach daliad ychwanegol, nad oes modd ei gyfrifo ar wahân i'w cyflogau fel Gweinidogion. Telir cyfanswm y taliadau hyn, yn ogystal â'r lwfansau y mae ganddynt hawl iddynt gan yr Adran ac felly fe'u dangosir yn llawn yn y ffigurau isod.

Buddion ar ffurf nwyddau

Mae gwerth ariannol buddion ar ffurf nwyddau'n cynnwys unrhyw fuddion a ddarperir gan yr Adran ac y mae Cyllid a Thollau EM yn eu trin fel enillion trethadwy. Ni chafodd unrhyw Weinidog yn Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru fuddion ar ffurf nwyddau yn 2018-19 na 2017-18.

Taliadau (cyflog, buddion mewn nwyddau a phensiynau)

	Cyfanswm unigol y taliadau							
	Cyflog		Buddion mewn Nwyddau (i'r £100 agosaf)		Buddion pensiwn (i'r 1,000 agosaf)[1]		Cyfanswm (i'r 1,000 agosaf)	
Gweinidogion	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18
Y Gwir Anrhydeddus Alun Cairns AS, Ysgrifennydd Gwladol	67,505	67,505	dim	dim	15,000	19,000	83,000	87,000
Nigel Adams AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (o 5 Tachwedd 2018) †	dim	dg	dim	dim	dim	dg	dim	dg
Mims Davies AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (o 19 Gorffennaf 2018 hyd at 5 Tachwedd 2018) ††	dim	dg	dim	dim	dim	dg	dim	dg
Stuart Andrew AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (hyd at 19 Gorffennaf 2018) ††	dim	dim	dim	dim	dim	dim	dim	dim
Yr Arglwydd Bourne o Aberystwyth, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol †††	dim	dim	dim	dim	dim	dim	dim	dim

Nodiadau sy'n gysylltiedig â'r tabl:

1. Mae gwerth y buddion pensiwn cronedig yn ystod y flwyddyn yn cael eu cyfrifo fel (y cynnydd real mewn pensiwn wedi'i luosi ag 20) llai (y cyfraniadau a wnaethpwyd gan yr unigolyn). Nid yw'r cynnydd real yn cynnwys cynnydd o ganlyniad i chwyddiant nac unrhyw gynnydd neu ostyngiad o ganlyniad i drosglwyddo hawliau pensiwn.

† Ar 5 Tachwedd 2018 ar ôl ad-drefnu'r Cabinet penodwyd Nigel Adams AS yn Is-ysgrifennydd Seneddol Cymru yn lle Mims Davies AS.

†† Ar 19 Gorffennaf 2018 ar ôl ad-drefnu'r Cabinet penodwyd Mims Davies AS yn Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru yn lle Stuart Andrew AS.

††† Mae'r Arglwydd Bourne yn dal ei swydd fel Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol ar y cyd â'i swydd Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol yn y Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol.

Mae costau'r taliadau i'r ddau Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol yn cael eu hysgwyddo gan y Gronfa Gyfunol a Thŷ'r Arglwyddi yn y drefn honno.

	Buddion Pensiwn				
	Pensiwn Cronedig yn 65 oed ar 31 Mawrth 2019	Gwir gynnydd mewn pensiwn pan yn 65 oed	Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod ar 31 Mawrth 2019	Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod ar 31 Mawrth 2018*	Gwir gynnydd/ gostyngiad mewn Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod
Gweinidogion	£000	£000	£000	£000	£000
Y Gwir Anrhydeddus Alun Cairns AS, Ysgrifennydd Gwladol	0-5	0-2.5	57	41	7
Nigel Adams AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (o 5 Tachwedd 2018)	dim	dim	dim	dg	dim
Mims Davies AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (o 19 Gorffennaf 2018 hyd at 5 Tachwedd 2018)	dim	dim	dim	dg	dim
Stuart Andrew AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (hyd at 19 Gorffennaf 2018)	dim	dim	dim	dim	dim
Yr Arglwydd Bourne o Aberystwyth, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol	dim	dim	dim	dim	dim

Nodiadau yn gysylltiedig â'r tabl:

* Newidiwyd y ffactorau ar gyfer cyfrifo gwerthoedd trosglwyddo sy'n gyfwerth ag arian parod (CETV) gan Adran Actiwari'r Llywodraeth ym mis Tachwedd 2018. O ganlyniad, nid yw'r ffigur CETV ar gyfer dechrau'r cyfnod (31 Mawrth 2018) yn cyfateb i'r ffigur CETV a gyhoeddwyd ar gyfer 31 Mawrth 2018 yn Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2018-19.

Mae Ddim yn berthnasol yn golygu nad oedd gwybodaeth flaenorol wedi ei chyhoeddi.

Pensiynau Gweinidogion

Darperir buddion pensiwn i Weinidogion drwy'r Gronfa Pensiwn Cyfrannol Seneddol (PCPF). Gwneir y cynllun dan statud ac mae'r rheolau i'w gweld yn y ddogfen Ministers' etc. Pension Scheme 2015, sydd ar gael yma:

http://qna.files.parliament.uk/ws-attachments/170890/original/PCPF%20MINISTERIAL%20SCHEME%20FINAL%20RULES.doc.

Caiff y Gweinidogion hynny sy'n Aelodau Seneddol gronni pensiwn AS hefyd o dan y PCPF (nid yw manylion y rhain yn yr adroddiad hwn). Cyflwynwyd cynllun pensiwn newydd i ASau ym mis Mai 2015, ond mae gan aelodau a oedd yn 55 oed neu'n hŷn ar 1 Ebrill 2013 warchodaeth drosiannol er mwyn iddynt aros yng nghynllun pensiwn cyflog terfynol blaenorol ASau.

Mae buddion i Weinidogion yn daladwy adeg oedran Pensiwn y Wladwriaeth o dan gynllun 2015. Bydd pensiynau'n cael eu hailwerthuso bob blwyddyn yn unol â'r ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â Chynyddu Pensiynau cyn ymddeol ac wedyn. Y gyfradd gyfrannu o fis Mai 2015 yw 11.1% a'r gyfradd gronni yw 1.775% o'r enillion pensiynadwy.

Mae'r ffigur a ddangosir ar gyfer gwerth pensiynau'n cynnwys cyfanswm y pensiwn sy'n daladwy i'r aelod o dan gynlluniau pensiwn Gweinidogion cyn 2015 ac ar ôl 2015.

Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV)

Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod yw gwerth cyfalaf buddion y cynllun pensiwn sydd wedi cronni gan aelod ar adeg benodol ac sydd wedi'i asesu can actiwari. Buddion cronnus yr aelod yw'r buddion a brisir ynghyd ag unrhyw bensiwn dilynol i'r cymar sy'n daladwy o'r cynllun. Taliad yw CETV a wneir gan gynllun pensiwn neu drefniant i sicrhau buddion pensiwn mewn cynllun pensiwn neu drefniant arall pan fydd yr aelod yn ymadael â chynllun ac yn dewis trosglwyddo buddion y pensiwn y mae wedi'u cronni yn ei gynllun blaenorol. Mae ffigurau'r pensiwn a ddangosir yn berthnasol i'r buddion y mae'r unigolyn wedi'u cronni yn sgil cyfanswm ei wasanaeth fel Gweinidog, nid dim ond yn ystod ei swydd gyfredol fel Gweinidog. Bydd CETVs yn cael eu cyfrifo'n unol â Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Galwedigaethol (Gwerthoedd Trosglwyddo) (Diwygiad) 2008 ac ni fyddant yn ystyried unrhyw wir ostyngiad neu ddarpar ostyngiad i fuddion sy'n deillio o Dreth Lwfans Oes a all fod yn ddyledus pan fydd rhywun yn codi ei bensiwn.

Y gwir gynnydd yng ngwerth y CETV

Dyma'r elfen o'r cynnydd yn y pensiwn cronnus y mae'r Trysorlys yn ei hariannu. Nid yw'n cynnwys cynnydd yn sgil chwyddiant na chyfraniadau a delir gan y Gweinidog. Mae'n cael ei chyfrifo drwy ddefnyddio ffactorau prisio cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Cyflogau a hawliau pensiwn Aelodau o'r Bwrdd

Mae cyflog yn cynnwys cyflog gros; tâl neu fonysau yn seiliedig ar berfformiad; goramser; hawliau wedi'u cadw i bwysoliad Llundain neu lwfansau Llundain; lwfansau recriwtio a chadw; lwfansau swyddfeydd preifat ac unrhyw lwfans arall sy'n destun trethiant y DU. Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig ar daliadau cronedig a wnaed gan y Swyddfa ac a gofnodwyd yn y cyfrifon hyn.

Mae ffigyrau cyflog yn cynnwys yr holl lwfansau sy'n daladwy gan yr Adran, tra bod ffigyrau cyfatebol ar gyfer blwyddyn gyfan yn cael eu cyfrif heb lwfansau, bonysau a thaliadau ex gratia. Mae bonysau yn seiliedig ar lefel perfformiad a gyrhaeddwyd, ac fe'i rhoddir fel rhan o'r broses arfarnu. Mae'r bonysau a gofnodir yn ystod 2018-19 yn

gysylltiedig â pherfformiad yn ystod 2017-18 ac mae'r bonysau cymharol a gofnodir ar gyfer 2017-18 yn gysylltiedig â pherfformiad yn ystod 2016-17.

Cefnogwyd Aelodau'r Bwrdd gan y Pennaeth Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol sy'n mynychu holl gyfarfodydd y Bwrdd Adrannol a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg.

Dangosir cyflogau, bonysau, buddion trethadwy mewn nwyddau a hawliau pensiwn i Aelodau o'r Bwrdd yn y tablau isod:

	Cyfanswm unigol y taliadau									
	Cyflog (£000)		Taliadau bonws (£000)		Buddion mewn nwyddau (i'r £100 agosaf)		Buddion pensiwn i'r (£000) agosaf[1]		Cyfanswm (£000)	
Swyddogion	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18
Glynne Jones, Cyfarwyddwr	90-95	85-90	dim	10-15	dim	dim	43,000	22,000	130-135	120-125
Geth Williams, Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Cyfansoddiad a Gwasanaethau Corfforaethol	70-75	70-75	dim	5-10	dim	dim	27,000	18,000	95-100	95-100
Ashok Ahir, Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Wasg a Chyfathrebu (o 2 Gorffennaf 2018) †	55-60	dg	dim	dg		dg	22,000	dg	75-80	dg
Allan Ross, Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Wasg a Chyfathrebu (hyd at 9 Mawrth 2018) ††	dg	70-75	dg	dim	dg	Dim	dg	22,000	dg	95-100
Robin Healey, Dirprwy Gyfarwyddwr, Polisi (hyd at 31 Ionawr 2019) †††	55-60	65-70	5-10	dim	dim	Dim	29,000	22,000	95-100	85-90
Michael Dynan-Oakley, Dirprwy Gyfarwyddwr, Swyddfa Breifat ††††	80-85	70-75	dim	dim	dim	Dim	152,000	54,000	230-235	120-125

Nodiadau yn gysylltiedig â'r tabl:

1. Cyfrifir gwerth y buddion pensiwn a gronnir yn ystod y flwyddyn drwy gyfrifo (y gwir gynnydd yn y pensiwn wedi'i luosi ag 20) ynghyd â'r (gwir gynnydd mewn unrhyw swm lwmp) llai (y cyfraniadau a wneir gan yr unigolyn). Nid yw'r gwir gynnydd yn cynnwys cynnydd yn sgil chwyddiant nac unrhyw gynnydd neu ostyngiad yn sgil trosglwyddo hawliau pensiwn.

† Ymunodd Ashok Ahir â'r Adran fel Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Wasg a Chyfathrebu ar 2 Gorffennaf 2018. Mae ei gyflog cyfwerth ag amser llawn yn 2018-19 yn yr ystod rhwng £70,000 a £75,000.

†† Gadawodd Allan Ross yr Adran ar 9 Mawrth 2018. Roedd ei gyflog cyfwerth ag amser llawn yn 2017-18 yn yr ystod rhwng £75,000 a £80,000.

††† Gadawodd Robin Healey yr Adran ar 31 Ionawr 2019. Mae ei gyflog cyfwerth ag amser llawn yn 2018-19 yn yr ystod rhwng £70,000 a £75,000.

††† Mae Michael Dynan-Oakley ar fenthyciad o'r Adran Gwaith a Phensiynau.

Cyfarwyddwyr Anweithredol

Taliadau	Cyflog heb gynnwys bonysau (yn cynnwys lwfansau (£000)		Buddion mewn nwyddau (i'r £100 agosaf)		Cyfanswm (£000)	
	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18
Alison White, Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio (o 1 Gorffennaf 2018) *	5-10	dg	dim	dg	5-10	dg
Isobel Garner, Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio (hyd at 30 Mehefin 2018)**	0-5	10-15	dim	dim	0-5	10-15
Tom Jones, Cyfarwyddwr Anweithredol	5-10	5-10	dim	dim	5-10	5-10

* Penodwyd Alison White yn Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio ar 1 Gorffennaf 2018. Roedd ei chyflog cyfwerth ag amser llawn yn 2018-19 yn yr ystod rhwng £10,000 a £15,000.

** Ymddiswyddodd Isobel Garner o'i swydd fel Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio ar 30 Mehefin 2018. Roedd ei chyflog cyfwerth ag amser llawn yn 2018-19 yn yr ystod rhwng £10,000 a £15,000.

Buddion Pensiwn

	Pensiwn cronedig a thaliad unswm cysylltiedig adeg oedran pensiwn ar 31 Mawrth 2019	Cynnydd gwirioneddol yn y pensiwn a thaliad unswm cysylltiedig adeg oedran pensiwn ar 31 Mawrth 2019	CETV ar 31 Mawrth 2019	CETV ar 31 Mawrth 2018	Cynnydd/ gostyngiad gwirioneddol mewn CETV
Uwch Reolwyr	£000	£000	£000	£000	£000
Glynne Jones Cyfarwyddwr	35 – 40 a thaliad unswm o 85 – 90	0 – 2.5 a thaliad unswm o 0 – 2.5	711	608	26
Geth Williams Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Cyfansoddiad a Gwasanaethau Corfforaethol	25 – 30 a thaliad unswm o 65 – 70	0 – 2.5 a thaliad unswm o 0	511	444	16
Ashok Ahir, Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Wasg a Chyfathrebu (o 2 Gorffennaf 2018)	0-5	0-2.5	15	0	11
Allan Ross, Dirprwy Gyfarwyddwr, Y Wasg a Chyfathrebu (hyd at 9 Mawrth 2018)	dg	dg	dg	223	dg
Robin Healey, Dirprwy Gyfarwyddwr, Polisi (hyd at 31 Ionawr 2019)	15 – 20 a thaliad unswm o 35 – 40	0 – 2.5 a thaliad unswm o 0 – 2.5	277	224	14
Michael Dynan-Oakley, Dirprwy Gyfarwyddwr, Swyddfa Breifat	35 – 40 a thaliad unswm o 95 – 100	5 – 7.5 a thaliad unswm o 15 – 17.5	745	550	128

Pensiynau'r Gwasanaeth Sifil

Mae'r buddion pensiwn yn cael eu darparu drwy drefniadau pensiwn y Gwasanaeth Sifil. O 1 Ebrill 2015, cyflwynwyd cynllun pensiwn newydd ar gyfer gweision sifil – Cynllun Pensiwn Gweision Sifil ac Eraill neu **alpha**, sy'n darparu buddion ar sail cyfartaledd gyrfa gydag oedran pensiwn arferol sy'n cyfateb i Oedran Pensiwn Gwladol yr aelod (neu 65 os yn uwch). O'r dyddiad hwnnw bu i'r holl weision sifil newydd a'r rhan fwyaf o'r rhai oedd eisoes yn y gwasanaeth ymuno ag **alpha**. Cyn y dyddiad hwnnw, roedd gweision sifil yn rhan o Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS). Mae gan y PCSPS bedair adran: 3 yn darparu buddion yn seiliedig ar gyflog terfynol (**clasurol, premiwm neu glasurol plws**) gydag oedran pensiwn arferol o 60; ac un yn darparu buddion yn seiliedig ar yrfa gyflawn (**nuvos**) gydag oedran pensiwn arferol o 65.

Nid yw'r trefniadau statudol hyn yn cael eu hariannu ac mae costau buddion yn cael eu talu gan arian a bleidleisir gan y Senedd bob blwyddyn. Mae pensiynau sy'n daladwy **o dan clasurol, premiwm, clasurol plws, nuvos** ac **alpha** yn cael eu codi'n flynyddol yn unol â deddfwriaeth Cynyddu Pensiwn. Roedd aelodau presennol PCSPS oedd o fewn 10 mlynedd o'u hoedran pensiwn arferol ar 1 Ebrill 2012 yn aros yn y PCSPS ar ôl 1 Ebrill 2015. Bydd y rhai oedd rhwng 10 mlynedd ac 13 blynedd a 5 mis o'u hoedran pensiwn arferol ar 1 Ebrill 2012 yn symud i **alpha** ryw ben rhwng 1 Mehefin 2015 ac 1 Chwefror 2022. Bydd buddion yr holl aelodau sy'n symud i **alpha** yn cael eu 'bancio', a bydd y rhai sydd a buddion cynharach yn un o'r adrannau cyflog terfynol PCSPS yn cael y buddion hynny yn seiliedig ar eu cyflog terfynol pan fyddant yn gadael **alpha**. (Mae'r ffigyrau pensiwn a roddir ar gyfer swyddogion yn dangos pensiwn a enillwyd mewn **PCSPS neu alpha** – fel bo'n briodol. Pan fo gan swyddog fuddion mewn **PCSPS ac alpha**, mae'r ffigwr a roddir yn werth cyfunol eu buddion yn y ddau gynllun). Gall aelodau sy'n ymuno o Hydref 2022 ddewis naill ai'r trefniant buddiant diffiniedig priodol neu bensiwn rhanddeiliaid 'pryniant arian' gyda chyfraniadau cyflogwr (cyfrif pensiwn **partneriaeth**).

Mae cyfraniadau cyflogeion yn gysylltiedig â chyflog ac yn amrywio o rhwng 4.6% ac 8.05% ar gyfer aelodau **clasurol, premiwm, clasurol plws, nuvos** ac **alpha**. Mae buddion clasurol yn cronni ar gyfradd o 1/80 o enillion pensiynadwy terfynol am bob blwyddyn o wasanaeth. Hefyd, mae lwmp swm sy'n cyfateb i dair blynedd o bensiwn cychwynnol yn daladwy ar ymddeoliad. Mae buddion **premiwm** yn crynodi ar gyfradd o 1/60 o enillion pensiynadwy terfynol am bob blwyddyn o wasanaeth. Yn wahanol i'r cynllun **clasurol**, ni cheir lwmp swm awtomatig, ac mae clasurol plws yn ei hanfod yn gyfuniad o fuddion am wasanaeth cyn 1 Hydref 2002 a gyfrifir yn fras fel yn achos clasurol, a buddion am wasanaeth o Hydref 2002 a gyfrifir fel yn achos **premiwm**. Yn **nuvos** mae aelod yn adeiladu pensiwn yn seiliedig ar ei enillion pensiynadwy yn ystod ei gyfnod fel aelod o'r cynllun. Ar ddiwedd blwyddyn y cynllun (31 Mawrth) mae cyfrif pensiwn yr aelod yn cael credyd o 2.3% o'i enillion pensiynadwy yn ystod y flwyddyn cynllun honno, a bydd y pensiwn cronnus yn cael ei uwchraddio yn unol â deddfwriaeth Cynnydd Pensiwn. Mae buddion yn **alpha** yn cynyddu mewn ffordd debyg i **nuvos**, ac eithrio bod y gyfradd gronni yn 2.32%. Ym mhob achos gall aelodau ddewis ildio pensiwn (mudo) am lwmp swm hyd at y cyfyngiadau a bennir gan Ddeddf Cyllid 2004.

Mae'r cyfrif pensiwn **partneriaeth** yn drefniant pensiwn rhanddeiliaid. Mae'r cyflogwr yn rhoi cyfraniad sylfaenol o rhwng 8% a 14.75% (yn ddibynnol ar oedran yr aelod) i gynnyrch pensiwn rhanddeiliaid a ddewisir gan y cyflogai o banel o ddarparwyr. Nid oes rhaid i'r cyflogai gyfrannu, ond pan fydd yn cyfrannu, bydd y cyflogwr yn gwneud

taliadau cyfatebol hyd at 3% o gyflog pensiynadwy (yn ychwanegol at gyfraniad sylfaenol y cyflogwr). Mae cyflogwyr hefyd yn cyfrannu 0.5% yn ychwanegol o gyflog pensiynadwy er mwyn talu am gostau sicrwydd buddiant risg a ddarperir yn ganolog (marwolaeth wrth wasanaethu ac ymddeoliad oherwydd gwaeledd).

Y pensiwn cronnus a roddir yw'r pensiwn y mae gan yr aelod hawl i'w dderbyn pan mae'n cyrraedd oedran pensiwn, neu'n syth ar ôl peidio â bod yn aelod o'r cynllun os yw eisoes wedi cyrraedd oedran pensiwn neu'n hŷn. 60 yw'r oedran pensiwn ar gyfer aelodau o **clasurol, premiwm a clasurol plws**, 65 ar gyfer aelodau o **nuvos**, a'r uchaf o 65 neu Oedran Pensiwn Gwladol ar gyfer aelodau o **alpha**. (Mae'r ffigyrau pensiwn a roddir ar gyfer swyddogion yn dangos pensiwn a enillwyd mewn PCSPS neu **alpha** – fel bo'n briodol. Pan fo gan swyddog fuddion mewn PCSPS ac **alpha**, mae'r ffigwr a roddir yn werth cyfunol ei fuddion yn y ddau gynllun, ond noder y gall rhan o'r pensiwn fod yn daladwy o wahanol oedrannau.)

I gael mwy o fanylion am drefniadau pensiwn y Gwasanaeth Sifil ewch i'r wefan yn www.civilservicepensionscheme.org.uk

Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV)

Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod yw gwerth cyfalaf buddion y cynllun pensiwn sydd wedi cronni gan aelod ar adeg benodol ac sydd wedi'i asesu can actiwari. Buddion cronnus yr aelod yw'r buddion a brisir ynghyd ag unrhyw bensiwn dilynol i'r cymar sy'n daladwy o'r cynllun. Taliad yw CETV a wneir gan gynllun pensiwn neu drefniant i sicrhau buddion pensiwn mewn cynllun pensiwn neu drefniant arall pan fydd yr aelod yn ymadael â chynllun ac yn dewis trosglwyddo buddion y pensiwn y mae wedi'u cronni yn ei gynllun blaenorol. Mae ffigurau'r pensiwn a ddangosir yn berthnasol i'r buddion y mae'r unigolyn wedi'u cronni yn sgil cyfanswm ei aelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid dim ond yn ystod ei wasanaeth mewn uwch swydd pan fydd datgeliad yn berthnasol.

Mae'r ffigurau'n cynnwys gwerth unrhyw fuddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall y mae'r aelod wedi'u trosglwyddo i drefniadau pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fuddion pensiwn ychwanegol sydd wedi cronni i'r aelod o ganlyniad i brynu buddion pensiwn ychwanegol ar ei gost ei hun. Mae CETVs yn cael eu cyfrifo yn unol â Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Galwedigaethol (Gwerthoedd Trosglwyddo) (Diwygiad) 2008 ac nid ydynt yn ystyried unrhyw ostyngiad posibl na gwir ostyngiad i fuddion sy'n deillio o Dreth Lwfans Oes a allai fod yn ddyledus pan fydd rhywun yn codi ei bensiwn.

Y gwir gynnydd yng ngwerth y CETV

Dyma'r cynnydd yn y CETV sy'n cael ei ariannu gan y cyflogwr. Nid yw'n cynnwys cynnydd yn y pensiwn a gronnwyd o ganlyniad i chwyddiant na chyfraniadau a dalwyd gan y gweithiwr (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant pensiwn arall). Caiff ei gyfrifo drwy ddefnyddio ffactorau prisio cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Cymarebau Tâl

Mae'n ofynnol i gyrff sy'n adrodd ddatgelu'r berthynas rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n derbyn y cyflog uchaf yn eu sefydliad â thâl canolrif gweithlu'r sefydliad.

Band tâl y cyfarwyddwr a oedd yn derbyn y cyflog mwyaf yn y Swyddfa ym mlwyddyn ariannol 2018-19 oedd £90,000-£95,000 (2017-18, £85,000-£90,000). Roedd hyn 2.8 gwaith cymaint (2017-18, 2.8 gwaith cymaint) â thâl canolrif y gweithlu, sef £32,720 (2017-18, £31,988).

Yn 2018-19, ni dderbyniodd unrhyw weithiwr (2017-18, dim) dâl a oedd yn fwy na thâl y cyfarwyddwr a oedd yn cael y cyflog mwyaf. Roedd y taliadau'n amrywio o £8,300 i £91,000 (2017-18 £8,300 i £88,000).

Mae cyfanswm y tâl yn cynnwys cyflog, tâl cysylltiedig â pherfformiad heb ei gyfuno a buddion mewn nwyddau. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau'r cyflogwr at bensiynau na gwerth trosglwyddo pensiynau sydd gyfwerth ag arian parod.

Iawndal am golli swydd

Ni adawodd yr un o'r staff y Swyddfa dan delerau Ymadael yn Wirfoddol yn 2018-19 nac yn 2017-18.

Gweinidogion

Ni adawodd unrhyw Weinidog y Swyddfa dan delerau diswyddo yn 2018-19 nac yn 2017-18.

Adroddiad Staff

Costau Staff

Mae gwariant y Swyddfa ar staff yn ystod 2018-19 yn cael ei ddangos yn y tabl isod:

					31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
	Staff a Gyflogir yn Barhol a Secondeion I mewn	Eraill	Gweindogion	Cynghorwyr Arbennig	Cyfanswm	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfolgau wythnosol a misol	2,193	86	71	105	2,455	2,396
Costau nawdd cymdeithasol	200	–	8	10	218	209
Costau penswim eraill	385	–	–	14	399	357
Cyfanswm y Costau	2,778	86	79	129	3,072	2,962

Mae Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS) a Chynllun Pensiwn Gweision Sifil ac Eraill (CSOPS) – a elwir yn "alpha" yn gynllun buddion diffiniedig amlgyflogwr nad yw'n cael ei ariannu, ond nid yw'r Swyddfa yn gallu nodi ei chyfran hi o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol. Cynhaliwyd prisiad actiwaraidd llawn o'r cynllun ar 31 Mawrth 2016 ac mae'r manylion i'w gweld yn https://www.civilservicepensionscheme.org.uk/about-us/scheme-valuations/

Ar gyfer 2018-19 roedd cyfraniadau'r cyflogwr at bensiynau, gwerth £399,000 (2017-18: £357,000) yn daladwy i'r PCSPS ar un o bedair cyfradd rhwng 20% a 24.5% (2016-17: rhwng 20% a 24.5%) o'r cyflog pensiynadwy, wedi'i seilio ar fandiau cyflog. Bydd actwari'r cynllun yn adolygu cyfraniadau'r cyflogwr bob pedair blynedd ar ôl prisio'r cynllun llawn. Mae'r cyfraddau cyfrannu'n adlewyrchu buddion wrth iddynt gronni, nid pan fydd y costau'n codi mewn gwirionedd, ac roeddent yn adlewyrchu'r profiad a gafwyd o'r cynllun yn y gorffennol.

Caiff gweithwyr ddewis agor cyfrif pensiwn partneriaeth, pensiwn rhanddeiliaid gyda chyfraniad gan y cyflogwr. Talwyd cyfraniadau gan y cyflogwr gwerth £0 (2017-18: £0) i un neu fwy o'r panel o dri darparwr pensiwn rhanddeiliaid penodedig. Mae cyfraniadau'r cyflogwr yn gysylltiedig ag oedran ac yn amrywio o 8.0% i 14.75% (2017-18: 8.0% i 14.75%) o'r cyflog pensiynadwy. Bydd cyflogwyr hefyd yn talu cyfraniadau sy'n cyfateb i gyfraniadau'r gweithwyr hyd at 3.0% o'r cyflog pensiynadwy.

At hynny, roedd cyfraniadau pensiwn y cyflogwr gyfwerth â 0.8% o'r cyflog pensiynadwy yn daladwy i'r PCSPS er mwyn talu am gost darparu buddion lwmp swm yn y dyfodol os bydd gweithiwr sydd yn y cynllun PCSPS yn marw yn ystod ei wasanaeth neu'n ymddeol oherwydd gwaeledd.

Y cyfraniadau i ddarparwyr pensiwn partneriaeth yn ystod y cyfnod adrodd oedd Dim. (2017-18: £Dim).

Ni fu unrhyw ymddeoliad o ganlyniad i waeledd yn ystod 2018-19 (2017-18: Dim).

Niferoedd Staff

Dangosir nifer y staff cyfwerth ag amser llawn a gyflogwyd ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn yn y tabl isod:

	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
Staff parhaol	45.0	45.0
Eraill	3.0	4.0
Gweinidogion	2.0	2.0
Cynghorwyr Arbennig	2.0	2.0
Cyfanswm	52.0	53.0

Nid yw'r Swyddfa erioed wedi cyflogi neb ei hun. Rydym yn dal i gael gwasanaethau cyflogaeth gan y Weinyddiaeth Cyfiawnder sy'n neilltuo staff i ni. Mae'r Weinyddiaeth Cyfiawnder yn dilyn Egwyddorion Recriwtio Comisiynwyr y Gwasanaeth Sifil ac mae staff yn cael eu recriwtio ar ein rhan drwy gystadleuaeth deg ac agored. Yn y gorffennol rydym wedi bod yn llawer mwy dibynnol ar fenthyciadau gan adrannau eraill y llywodraeth, ond mae'r trefniant hwn yn berthnasol i lai na phum aelod o'r staff erbyn hyn.

Roedd gan y Swyddfa 54 aelod o staff erbyn diwedd cyfnod adrodd blwyddyn ariannol 2018/19. Fodd bynnag, fel y dengys y siart isod, ni welwyd y cyfraddau staffio llawn mewn unrhyw fis.

Lefelau Staffio 2018-19

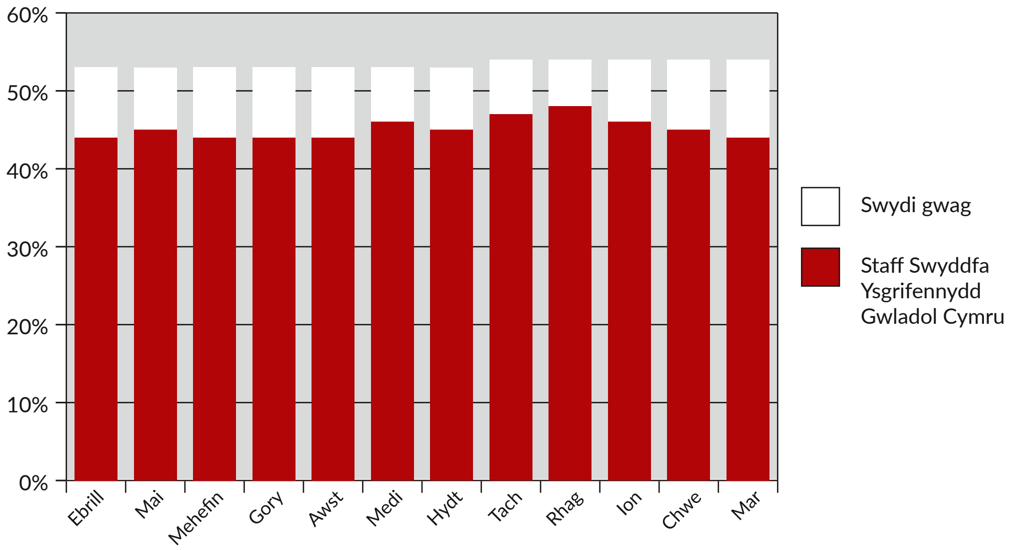

Mae dadansoddiad o'r staff yn ôl graddau'r gwasanaeth sifil i'w weld yn y siart isod:

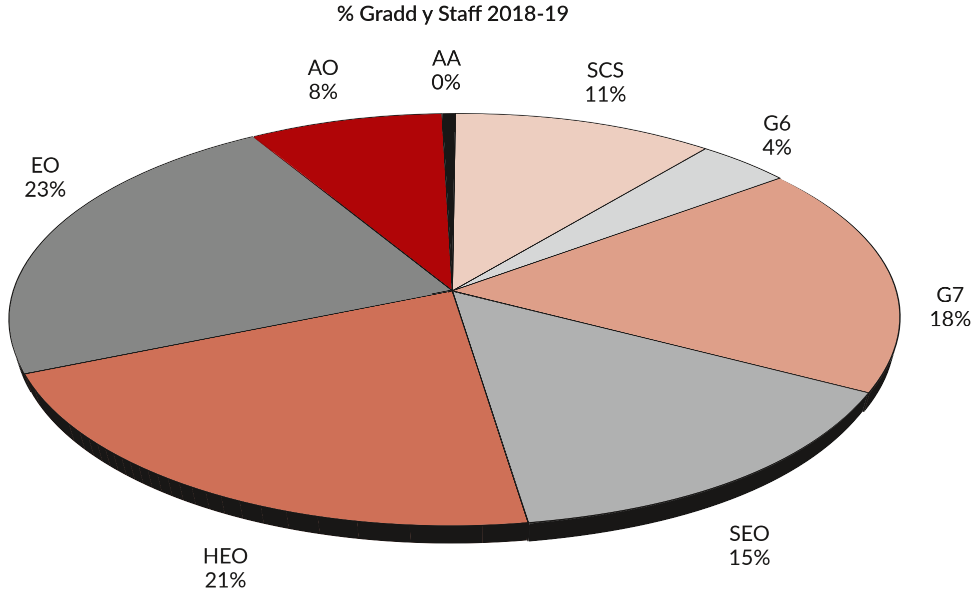

Ar gyfartaledd, roedd 46% o'r staff wedi'u lleoli yn ein swyddfa yng Nghaerdydd a 54% yn Llundain.

Adrodd am gynlluniau iawndal y Gwasanaeth Sifil a chynlluniau iawndal eraill – pecynnau ymadael

Nid oedd unrhyw becynnau ymadael gan y Gwasanaeth Sifil yn 2018-19 na 2017-18.

Rheoliadau Undebau Llafur (Gofynion Cyhoeddi Amser Cyfleuster) 2017 (Offerynnau Statudol 328)

Nid yw Rheoliadau Amser Cyfleuster Undebau Llafur yn gymwys i'r Swyddfa gan nad ydym yn gyflogwr a chan fod gennym lai na 49 o staff cyfwerth ag amser llawn. Mae'r Weinyddiaeth Cyfiawnder fel y cyflogwr yn darparu cynrychiolaeth undeb llafur i'r staff.

Uwch Wasanaeth Sifil

Ar 31 Mawrth 2019 roedd chwe swydd barhaol i weision sifil yn Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru, ac roedd pump ohonynt wedi'u llenwi. Mae'r rhain yn cynnwys un cyfreithiwr sydd ar secondiad o Wasanaeth Cyfreithiol y Llywodraeth.

Staff mewn swyddi yn yr Uwch Wasanaeth Sifil	Mawrth 2019	Mawrth 2018
Cyfran y merched	20%	17%
Cyfran y merched ar fand cyflog 2 ac uwch	0%	0%
Cyfran y staff a ddatgelodd eu bod o gefndir Du a Lleiafrifoedd Ethnig (BAME)	20%	0%
Cyfran y staff a ddatgelodd eu bod yn Anabl	0%	0%

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Mae gwybodaeth ynglŷn â nodweddion personol amrywiol yn cael eu monitro drwy system Adnoddau Dynol y Weinyddiaeth Cyfiawnder lle mae staff yn cael eu hannog i wneud datganiadau personol yn rheolaidd drwy gydol y flwyddyn. Mae'r data a oedd ar gael ar 31 Rhagfyr 2018 ynglŷn â rhywedd, ethnigrwydd, anabledd ac oedran i'w gweld yn y siartiau isod:

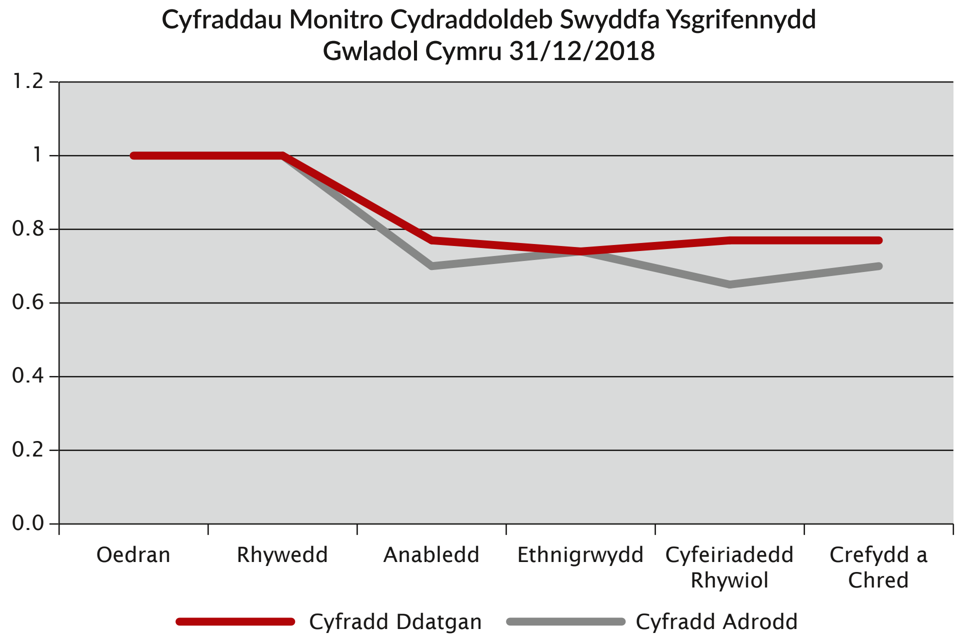

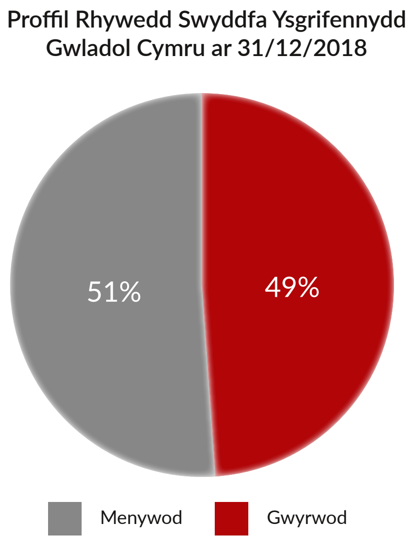

Cffraddau Adrodd am Ethnigrwydd Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru ar 31/12/2018

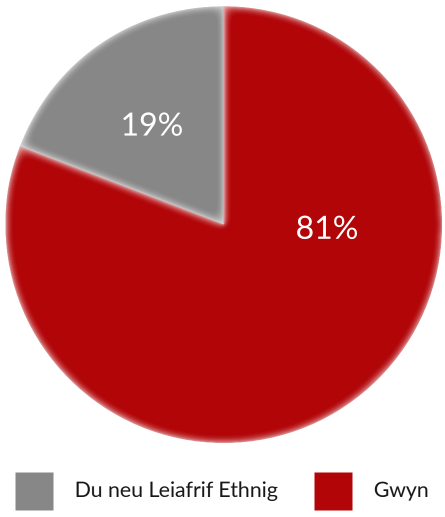

Monitro Anabledd ar 31/12/2018

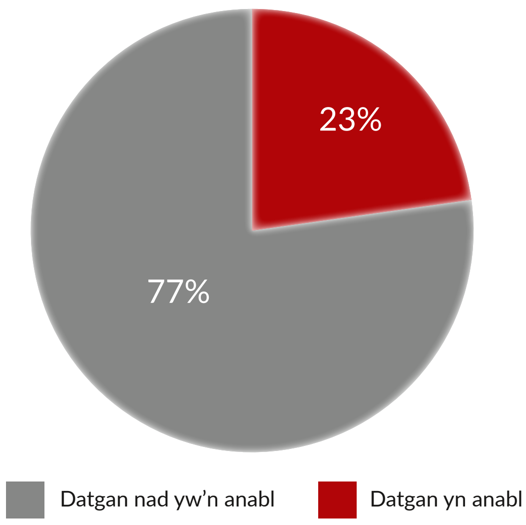

O ran adrodd am Gyfeiriadedd Rhywiol a Chrefydd a Chred, gan fod rhai o'r categorïau'n ymwneud â llai na phum aelod o'r staff, ni fydd y wybodaeth yn cael ei chyhoeddi.

Mae'r Weinyddiaeth Cyfiawnder fel y cyflogwr yn defnyddio ceisiadau gyda'r enwau wedi'u tynnu ohonynt fel rhan o'i phroses recriwtio er mwyn lleihau rhagfarn ddiarwybod wrth lunio rhestr fer. Mae'r Swyddfa wedi cymryd rhan mewn cynllun peilot gan y Weinyddiaeth Cyfiawnder yn ystod y flwyddyn adrodd hon, i wneud aelodaeth paneli cyfweld yn fwy amrywiol.

Cyflogi pobl anabl

Mae'r Weinyddiaeth Cyfiawnder yn cymryd rhan yn y Cynllun Cyflogwyr Hyderus o ran Anabledd ac mae'n cynnig y Cynllun Gwarantu Cyfweliad i ymgeiswyr sy'n ystyried eu hunain yn anabl. Gan fod y Swyddfa'n cydymffurfio â chynlluniau recriwtio'r Weinyddiaeth Cyfiawnder, rydym hefyd yn mabwysiadu'r safonau arferion gorau hyn.

Materion Eraill yn ymwneud ag Iechyd a Llesiant

Nifer cyfartalog y diwrnodau gwaith a gollwyd o ganlyniad i salwch staff ar gyfer blwyddyn galendr 2018 oedd 1.7. Mae hyn yn dal gryn dipyn yn is na chyfartaledd y Gwasanaeth Sifil.

Mae'r Swyddfa'n cymryd rhan yn rheolaidd mewn digwyddiadau Llesiant ehangach a drefnwyd ar y cyd â Grŵp Llywodraethu'r DU.

Gwariant ar wasanaethau ymgynghori a staff dros dro

Roedd y gwariant ar wasanaethau ymgynghori yn 2018-19 yn £35,300 (2017-18 £Dim).

Roedd cyfanswm y gwariant ar staff dros dro yn 2018-19 yn £83,415 (2017-18 £110.657). Defnyddiodd y Swyddfa staff dros dro pan oedd staff ar absenoldeb mamolaeth ac mewn swyddi gwag.

Penodiadau oddi ar y Gyflogres

Yn 2018-19 nid oedd gan y Swyddfa unrhyw benodiadau oddi ar y gyflogres a oedd yn costio mwy na £220 y diwrnod ac am chwe mis neu fwy.

Y Gymraeg

Mae gan y Swyddfa ei Chynllun Iaith Gymraeg ei hun ac mae'n adrodd yn flynyddol i Gomisiynydd y Gymraeg ar berfformiad yn erbyn y targedau a nodwyd yn y Cynllun. Rydym yn sicrhau bod cyfran resymol o'r staff sy'n cael eu recriwtio yn gallu gweithio'n ddwyieithog. Mae'r staff hyn yn gallu ymateb i ymholiadau ffôn a gohebiaeth ysgrifenedig yn Gymraeg, pan fydd angen.

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd yr iaith Gymraeg yn ein gwaith o ddydd i ddydd, ac yn darparu hyfforddiant ac arweiniad i'r staff yn unol â hynny. Cynhelir archwiliad o sgiliau staff yr Adran yn flynyddol a dyma'r sail ar gyfer cynllunio ein gweithlu ac olyniaeth. Ar 31 Mawrth 2019:

- roedd 9% o'r staff yn asesu eu hunain fel rhai sy'n gallu gwrando, darllen a siarad Cymraeg yn rhugl, ac roedd 7% hefyd yn ystyried eu hunain fel rhai sy'n gallu ysgrifennu Cymraeg yn rhugl;

- roedd 6% o'r staff yn asesu eu hunain fel rhai yr oedd eu dealltwriaeth o'r iaith yn amrywio o ganolradd i uwch, ac

- roedd 19% o'r staff yn asesu eu hunain fel rhai sydd â lefelau sylfaenol o ddealltwriaeth yn y rhan fwyaf o'r agweddau ar yr iaith Gymraeg.

Atebolrwydd Seneddol ac adroddiad archwilio

Mae'r wybodaeth hon wedi cael ei harchwilio.

Datganiad Cyflenwad Seneddol

Yn ogystal â'r datganiadau sylfaenol a baratowyd o dan IFRS, mae Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth (FReM) yn ei gwneud yn ofynnol i Swyddfa Cymru baratoi Datganiad Cyflenwad Seneddol a nodiadau ategol i ddangos alldro'r adnoddau o gymharu â'r Amcangyfrif o'r Cyflenwad a gyflwynwyd i'r Senedd, gyda golwg ar bob terfyn rheoli cyllidebol. Mae'r Datganiad Cyflenwad Seneddol a'r nodiadau cysylltiedig wedi'u harchwilio.

Crynodeb o'r Alldro Adnoddau a Chyfalaf 2018-19

		2018-19 Amcangyfrif					2018-19 Alldro	2018-19 Pleidleisiwyd	2017-18 Alldro
	Nodyn SoPS	Pleidleisiwyd	Heb ei bleidleisio	Cyfanswm	Pleidleisiwyd	Heb ei bleidleisio	Cyfanswm	Alldro o'i gymharu â'r Amcangyfrif: arbediad/ (dros ben)	Cyfanswm
		£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Terfyn Gwariant Adrannol									
– Adnoddau	1.1	4,915	–	4,915	4,633	–	4,633	**282**	4,805
– Cyfalaf	1.2	30	–	30	18	–	18	**12**	73
Gwariant a Reolir yn Flynyddol									
– Adnoddau	1.1	7	–	7	7	–	7	–	6
– Cyfalaf	1.2	–	–	–	–	–	–	–	–
Cyfanswm y Gyllideb		**4,952**	**–**	**4,952**	**4,658**	**–**	**4,658**	**294**	**4,884**
Anghyllidebol									
– Adnoddau	1.1	15,161,478	–	15,161,478	14,582,040	–	14,582,040	**579,438**	14,130,162
Cyfanswm		**15,166,430**	**–**	**15,166,430**	**14,586,698**	**–**	**14,586,698**	**579,732**	**14,135,046**
Cyfanswm Adnoddau		15,166,400	–	15,166,400	14,586,680	–	14,586,680	**579,720**	14,134,973
Cyfanswm Cyfalaf		30	–	30	18	–	18	**12**	73
Cyfanswm		**15,166,430**	**–**	**15,166,430**	**14,586,698**	**–**	**14,586,698**	**579,732**	**14,135,046**

Gofyniad Arian Parod Net 2018-19

		2018-19			2017-18
	Nodyn	Amcangyfrif	Alldro	Alldro o'i gymharu â'r Amcangyfrif: arbediad/ (dros ben)	Alldro
		£000	£000	£000	£000
Gofyniad arian parod net	SOPS3	15,166,233	14,586,496	579,737	14,134,808

Costau gweinyddu 2018-19

2018-19 Amcangyfrif	2018-19 Alldro	2017-18 Alldro
£000	£000	£000
4,755	4,450	4,627

Y ffigurau sydd wedi'u hamlinellu'n dywyll yw'r cyfansymiau a bleidleisiwyd yn amodol ar reolaeth Seneddol. Yn ychwanegol at hyn, er nad yw'n derfyn y pleidleisir arno ar wahân, bydd unrhyw achos o beidio â chydymffurfio â'r gyllideb weinyddu hefyd yn arwain at bleidleisio swm dros ben.

Ceir eglurhad o'r amrywiadau rhwng yr Amcangyfrif a'r Alldro yn Nodyn SOPS 2 (Datganiad o'r alldro net fesul adran) ac yn yr Esboniad o'r Adolygiad Ariannol ar dudalen 21 i 22.

SOPS1 Alldro Net

SOPS1.1 Dadansoddiad o'r alldro adnoddau net fesul adran

	Gweinyddu			Rhaglen			2018-19 Alldro	2018-19 Amcangyfrif		2017-18 Alldro
	Gros	Incwm	Cyfanswm Net	Gros	Incwm	Cyfanswm Net	Cyfanswm Net	Cyfanswm Net	Cyfanswm Net o'i gymharu â'r Amcangyfrif	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Gwariant o fewn Terfynau Gwariant Adrannol (DEL)										
Pleidleisiwyd										
A Swyddfa Cymru	4,550	(100)	4,450	183	–	183	4,633	4,915	282	4,805
Cyfanswm y gwariant a bleidleisiwyd yn y DEL	**4,550**	**(100)**	**4,450**	**183**	**–**	**183**	**4,633**	**4,915**	**282**	**4,805**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)										
Gwariant a bleidleisiwyd										
B Darpariaethau	7	–	7	–	–	–	7	7	–	6
Cyfanswm; Gwariant a bleidleisiwyd yn yr AME	**7**	**–**	**7**	**–**	**–**	**–**	**7**	**7**	**–**	**6**
Gwariant Anghyllidebol										
C Grant yn daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru	–	–	–	14,582,040	–	14,582,040	14,582,040	15,161,478	579,438	14,130,162
Cyfanswm ar gyfer yr Amcangyfrif:	–	–	–	14,582,040	–	14,582,040	14,582,040	15,161,478	579,438	14,130,162
Cyfanswm a bleidleisiwyd yn yr Amcangyfrif	**4,557**	**(100)**	**4,457**	**14,582,223**	**–**	**14,582,223**	**14,586,680**	**15,166,400**	**579,720**	**14,134,973**

SOPS1.2 Dadansoddiad o alldro cyflaf net fesul adran

			2018-19 Alldro	2018-19 Amcangyfrif		2017-18 Alldro
	Gros	Incwm	Net	Cyfanswm Net	Cyfanswm Net Alldro o'i gymharu â'r Amcangyfrif	Net
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Gwariant o fewn Terfynau Gwariant Adrannol (DEL)						
Gwariant a bleidleisiwyd						
A Swyddfa Cymru	18	–	18	30	12	73
Cyfanswm y Gwariant a Bleidleisiwyd yn y DEL	18		18	30	12	73
Cyfanswm ar gyfer yr Amcangyfrif:	**18**	**–**	**18**	**30**	**12**	**73**

SOPS2. Cysoni'r alldro â'r gwariant gweithredu net

SOPS2.1 Cysoni'r alldro adnoddau net â'r gwariant gweithredu net

	Nodyn SoPS	2018-19 Alldro £000	2017-18 Alldro £000
Cyfanswm alldro adnoddau yn y Datganiad Cyflenwad Seneddol			
Cyllideb	1.1	4,640	4,811
Anghyllidebol	1.1	14,582,040	14,130,162
		14,586,680	**14,134,973**
Costau Gweithredu Net yn y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr		**14,586,680**	**14,134,973**

SOPS3 Cysoni'r Alldro Adnoddau Net a'r Gofyniad Arian Parod Net

	Nodyn SoPS	Amcangyfrif £000	Alldro £000	Cyfanswm alldro net o'i gymharu â'r Amcangyfrif: arbediad/(dros ben) £000
Alldro Adnoddau	1.1	15,166,400	14,586,680	579,720
Alldro Cyfalaf	1.2	30	18	12
Croniadau i'r addasiad arian parod				
Addasiadau i dynnu eitemau nad ydynt yn arian parod:				
Dibrisiant		(160)	(141)	(19)
Darpariaethau newydd ac addasiadau i ddarpariaethau blaenorol		(7)	(7)	–
Darpariaeth Adrannol heb ei Dyrannu		–	–	–
Gwariant cyfalaf a gefnogir (refeniw)		–	–	–
Addasiadau'r Cyfnod Blaenorol		–	–	–
Eitemau anariannol eraill		(30)	(30)	–
Addasiadau i adlewyrchu symudiadau mewn balansau gweithio:				
Croniadau cyfalaf		–	73	(73)
Cynnydd/(gostyngiad) mewn stoc		–	–	–
Cynnydd/(gostyngiad) mewn symiau derbyniadwy		–	67	(67)
(Cynnydd)/gostyngiad mewn symiau taladwy		–	(164)	164
Defnyddio darpariaethau		–	–	–
Gofyniad arian parod net		**15,166,233**	**14,586,496**	**579,737**

SOPS4. Incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol

SOPS4.1 Dadansoddiad o'r Incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol

Mae a wnelo'r incwm a ganlyn â Swyddfa Cymru ac mae'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol (derbyniadau arian parod wedi'u dangos mewn print italig).

	Alldro 2018-19		Alldro 2017-18	
	Incwm	Derbyniadau	Incwm	Derbyniadau
	£000	£000	£000	£000
Incwm gweithredu y tu allan i ffiniau'r Amcangyfrif				
Blaendaliadau Etholiad y Cynulliad a Gollwyd	–	–	–	–
Cyfanswm yr Incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol	–	–	–	–

Nid yw incwm y Gronfa Gyfunol a ddangosir yn nodyn 4.1 yn cynnwys unrhyw symiau a gasglwyd gan Swyddfa Cymru pan oedd yn gweithredu fel asiant i'r Gronfa Gyfunol yn hytrach na phrif bartner. Y symiau a gasglwyd fel asiant i'r Gronfa Gyfunol (sydd fel arall wedi'u heithrio o'r datganiadau ariannol hyn) yw:

Dangosir yr incwm a gasglwyd gan Lywodraeth Cymru ac sy'n ddyledus i'r Gronfa Gyfunol yn y tabl isod.

	2018-19	2017-18
	£000	£000
Benthyciadau i Fyfyrwyr	17,448	29,706
Benthyciad Pont Cleddau	–	100
Tai Cymru	6	8
Llog Banc	–	19
Arall	–	203
Swm yn daladwy i'r Gronfa Gyfunol	**17,454**	**30,036**
Balans a ddelid ar ddechrau'r flwyddyn	–	–
Taliadau i'r Gronfa Gyfunol	17,454	30,036
Balansau a ddelid ar ymddiriedaeth ddiwedd y flwyddyn	–	–

Cyfanswm yr incwm a dalwyd i'r Gronfa Gyfunol ar 31 Mawrth 2019 a 21 Mawrth 2018 oedd:

	2018-19	2017-18
	£000	£000
Incwm o 2017-18		30,036
Incwm o 2018-19	17,454	
	17,454	**30,036**

3. Datgeliadau Atebolrwydd Seneddol

3.1 Colledion a Thaliadau Arbennig

Nid yw Swyddfa Cymru wedi colli dim na gwneud dim taliadau arbennig yn 2018-19 (2017-18 Dim).

3.2 Rhwymedigaethau Digwyddiadol Pell

Nid oes gan Swyddfa Cymru unrhyw rwymedigaethau digwyddiadol pell.

Glynne Jones
Swyddog Cyfrifyddu

27 Mehefin 2019

TYSTYSGRIF AC ADRODDIAD Y RHEOLYDD A'R ARCHWILYDD CYFFREDINOL I'R TŶ CYFFREDIN

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwy'n tystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Swyddfa Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019 dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000. Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys: Datganiadau Gwariant Net Cynhwysfawr Swyddfa Cymru, Y Sefyllfa Ariannol, Llifoedd Arian, Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr; a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu pwysig. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y polisïau cyfrifyddu a nodir yn y nodiadau cysylltiedig.

Rwyf hefyd wedi archwilio'r Datganiad o Gyflenwad Seneddol a'r nodiadau cysylltiedig, a'r wybodaeth yn yr Adroddiad Atebolrwydd sy'n cael ei disgrifio yn yr adroddiad hwnnw fel gwybodaeth sydd wedi cael ei harchwilio.

Yn fy marn i:

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg ar faterion yr Adran ar 31 Mawrth 2019 ac o wariant net yr Adran am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- mae'r datganiadau ariannol wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â Deddf Adnoddau a Chyfrifon Llywodraeth 2000 a chyfarwyddiadau Trysorlys EM a gyhoeddwyd o dan y Ddeddf.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd o bwys:

- mae'r Datganiad o Gyflenwad Seneddol yn cyflwyno'r alldro yn erbyn cyfansymiau rheoli'r Senedd y pleidleisiwyd yn eu herbyn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019, ac mae'n dangos nad ydynt wedi mynd dros y cyfansymiau hynny; ac
- mae'r incwm a'r gwariant a nodwyd yn y datganiadau ariannol terfynol wedi cael eu defnyddio at y dibenion y'u bwriadwyd gan y Senedd, ac mae'r trafodiadau ariannol a nodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail y farn

- Roeddwn wedi cynnal fy archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Gyfrifyddu (ISAs) (DU) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Caiff fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yng nghyfrifoldebau'r Archwilydd er mwyn archwilio adran datganiadau ariannol fy nhystysgrif. Mae'r safonau hynny'n mynnu fy mod i a'm staff yn cydymffurfio â Safon Moesegol Diwygiedig

y Cyngor Adroddiadau Ariannol 2016. Rwyf yn annibynnol ar Swyddfa Cymru yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad a'r datganiadau ariannol yn y DU. Mae fy staff a finnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Rwyf yn credu bod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol er mwyn rhoi sail ar gyfer fy marn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes byw

Mae'n rhaid i mi lunio casgliad ynghylch pa mor briodol ydy defnydd rheolwyr o'r sail busnes byw cyfrifyddu ac, ar sail y dystiolaeth archwilio a gasglwyd, a oes ansicrwydd sylweddol yn bodoli sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai daflu amheuaeth sylweddol ar allu Swyddfa Cymru i barhau fel busnes byw am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol. Os byddaf yn dod i'r casgliad bod ansicrwydd materol yn bodoli, mae'n rhaid i mi dynnu sylw yn fy adroddiad archwilio at y datgeliadau perthnasol yn y datganiadau ariannol neu, os ydy datgeliadau o'r fath yn annigonol, addasu fy marn. Mae fy nghasgliadau'n seiliedig ar y dystiolaeth archwilio a gasglwyd hyd at ddyddiad fy adroddiad archwilio. Fodd bynnag, gall digwyddiadau neu amodau yn y dyfodol olygu y bydd yr endid yn rhoi'r gorau i barhau fel busnes byw. Nid oes gennyf ddim i'w adrodd i'r perwyl hwn.

Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu dros y datganiadau ariannol

Fel yr eglurir yn fwy cyflawn yn y datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio, ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol yn unol â Deddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000.

Mae archwiliad yn golygu cael tystiolaeth ddigonol am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol i roi sicrwydd rhesymol nad yw'r datganiadau ariannol yn cynnwys unrhyw gamddatganiad o bwys, p'un a achoswyd hynny trwy gamgymeriad neu dwyll. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (y DU) bob amser yn dod o hyd i gamddatganiad o bwys pan fydd yn bodoli. Mae camddatganiadau'n gallu codi o dwyll neu wallau ac ystyrir eu bod yn sylweddol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y byddai'n rhesymol disgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Fel rhan o archwiliad yn unol ag ISAs (DU), rwyf yn defnyddio barn broffesiynol ac yn defnyddio amheuaeth broffesiynol drwy gydol yr archwiliad. Rwyf hefyd yn:

- canfod ac yn asesu risgiau o gam-ddatgan sylweddol o'r datganiadau ariannol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, yn dylunio ac yn cyflawni gweithdrefnau archwilio sy'n ymateb i'r risgiau hynny, ac yn cael tystiolaeth archwilio sy'n ddigonol ac yn briodol er mwyn rhoi sail i fy marn. Mae'r risg o beidio â chanfod camddatganiad sylweddol sy'n deillio o dwyll yn uwch nag ar gyfer un sy'n deillio

o wall, gan fod twyll yn gallu golygu cydgynllwynio, ffugio, hepgor bwriadol, anwiredd, neu ddiystyru rheolaeth fewnol.

- dod i ddeall y rheolaeth fewnol sy’n berthnasol i’r archwiliad er mwyn dylunio gweithdrefnau archwilio sy’n briodol yn yr amgylchiadau, ond nid er mwyn mynegi barn ynghylch effeithiolrwydd rheolaeth fewnol Swyddfa Cymru.

- gwerthuso pa mor briodol ydy’r polisïau cyfrifyddu sydd wedi cael eu defnyddio a pha mor rhesymol ydy’r amcangyfrifon cyfrifyddu a datgeliadau perthnasol a wneir gan reolwyr.

- gwerthuso cyflwyniad, strwythur a chynnwys y datganiadau ariannol yn gyffredinol, gan gynnwys y datgeliadau, ac a ydy'r datganiadau ariannol cyfnerthedig yn cynrychioli'r trafodion a’r digwyddiadau sylfaenol mewn ffordd sy’n rhoi cyflwyniad teg.

Rwyf yn cyfathrebu â’r rheini sydd yn gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymysg materion eraill, cwmpas ac amseriad yr archwiliad a chanfyddiadau pwysig yr archwiliad, gan gynnwys unrhyw ddiffygion sylweddol mewn rheolaeth fewnol y byddaf yn dod o hyd iddynt yn ystod fy archwiliad.

Mae'n rhaid i mi gael tystiolaeth sy’n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y Datganiad o Gyflenwad Seneddol yn cyflwyno'r alldro yn erbyn cyfansymiau rheoli'r Senedd y pleidleisiwyd amdanynt, ac nad ydynt wedi mynd dros y cyfansymiau hynny. Cyfansymiau rheoli'r Senedd y pleidleisiwyd amdanynt yw Terfynau Gwariant Adrannol (Adnoddau a Chyfalaf), Gwariant a Reolir yn Flynyddol (Adnoddau a Chyfalaf), Heb ei Gyllidebu (Adnoddau) a Gofyniad Net am Arian Parod. Mae'n rhaid i mi hefyd gael tystiolaeth sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm a nodwyd yn y datganiadau ariannol wedi cael eu rhoi ar waith at y dibenion a fwriedir gan y Senedd, a bod y trafodiadau ariannol a nodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Gwybodaeth Arall

Y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys gwybodaeth sy'n cael ei chynnwys yn yr Adroddiad Blynyddol, oni bai am y rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sy'n cael eu disgrifio yn yr adroddiad fel rhannau sydd wedi cael eu harchwilio, y datganiadau ariannol a fy adroddiad yr archwilydd ar hynny. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys yr wybodaeth arall ac nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny. Yng nghyswllt fy archwiliad o’r datganiadau ariannol, fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall a, drwy wneud hynny, ystyried a yw’r wybodaeth arall yn anghyson yn sylweddol â’r datganiadau ariannol neu fy ngwybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad neu sydd yn ymddangos fel camddatganiad sylweddol fel arall. Ar sail y gwaith rwyf wedi’i wneud, os byddaf yn dod i’r casgliad bod camddatganiad sylweddol o’r wybodaeth arall hon, mae’n rhaid i mi adrodd ar y ffaith honno. Nid oes gennyf ddim i’w adrodd i’r perwyl hwn.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i:

- mae rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sydd i gael eu harchwilio wedi cael eu paratoi yn gywir yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys EM dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon Llywodraeth 2000;

- yng ngoleuni fy ngwybodaeth a'm dealltwriaeth o Swyddfa Cymru a'i hamgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi dod o hyd i unrhyw gamddatganiadau sylweddol yn yr Adroddiad Perfformiad na'r Adroddiad Atebolrwydd; ac

- mae'r wybodaeth a roddir yn yr Adroddiadau Perfformiad ac Atebolrwydd ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r datganiadau ariannol wedi eu paratoi ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf ddim i'w nodi yng nghyswllt y materion canlynol y byddaf yn cyflwyno adroddiad arnynt i chi os, yn fy marn i:

- na chafodd cofnodion cyfrifyddu digonol eu cadw neu na dderbyniwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad gan y canghennau nad oedd fy staff wedi ymweld â nhw; neu

- nad yw'r datganiadau ariannol a'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd a oedd i gael eu harchwilio yn gyson â'r ffurflenni a'r cofnodion cyfrifyddu; neu

- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad; neu

- nad yw'r Datganiad Llywodraethu'n adlewyrchu cydymffurfiad â chyfarwyddyd Trysorlys EM.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Gareth Davies
Y Rheolydd a'r Archwilydd Cyffredinol — **2 Gorffennaf 2019**

Y Swyddfa Archwilio Genedlaethol
157-197 Buckingham Palace Road
Victoria
Llundain
SW1W 9SP

3 Datganiadau Ariannol

Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019

Mae'r cyfrif hwn yn crynhoi'r gwariant a'r incwm a gynhyrchir ac a ddefnyddir ar sail croniadau. Mae hefyd yn cynnwys incwm cynhwysfawr arall, sy'n cynnwys newidiadau i werthoedd asedau anghyfredol ac offerynnau ariannol eraill nad oes modd eto'u cydnabod yn incwm neu wariant.

		2018-19	2017-18
		Adran Graidd	Adran Graidd
	Nodyn	£000	£000
Incwm	4	(100)	(62)
Cyfanswm Incwm Gweithredu		(100)	(62)
Costau Staff	2	3,072	2,962
Adeiladau, cynnal a chadw a chyfleustodau	3	453	455
Dibrisiant	3	141	126
Gwariant gweithredu arall	3	1,032	1,278
Grant i Gronfa Gyfunol Cymru	3	14,582,040	14,130,162
Treuliau Arglwydd Raglawiaid	3	42	52
Llog NLF yn daladwy		1,625	1,641
Llog NLF yn dderbyniadwy		(1,625)	(1,641)
Cyfanswm gwariant gweithredu		14,586,780	14,135,035
Gwariant gweithredu net		14,586,680	14,134,973
Gwariant Net Cynhwysfawr Arall			
Eitemau na chânt eu hailgategoreiddio i'r costau gweithredu net:			
(Enillion)/colledion net ar ailbrisio Eiddo, Offer a Chyfarpar		(236)	(98)
Eitemau y gellid eu hailgategoreiddio wedyn i gostau gweithredu net:		–	–
(Enillion)/colledion net ar ailbrisio Eiddo, Offer a Chyfarpar		–	–
Gwariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y cyfnod		14,586,444	14,134,875

Mae'r nodiadau ar dudalennau 67 i 85 yn rhan o'r cyfrifon hyn

Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol
ar 31 Mawrth 2019

Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno sefyllfa ariannol Swyddfa Cymru. Mae'n cynnwys tair prif gydran: asedau a berchnogir neu a reolir; rhwymedigaethau sy'n ddyledus i gyrff eraill; ac ecwiti, gweddill gwerth yr endid.

	Nodyn	31 Mawrth 2019 £000	31 Mawrth 2018 £000
Asedau anghyfredol:			
Eiddo, offer a chyfarpar	5	5,648	5,535
Asedau ariannol	9	74,864	11,092
Symiau derbyniadwy sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	10	4	4
Cyfanswm asedau anghyfredol		80,516	16,631
Asedau cyfredol:			
Masnach a symiau derbyniadwy eraill	10	1,652	453
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	7	61	32
Cyfanswm asedau cyfredol		1,713	485
Cyfanswm Asedau		82,229	17,116
Rhwymedigaethau cyfredol			
Masnach a symiau taladwy eraill	11	(2,359)	(1,113)
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol		(2,359)	(1,113)
Asedau llai'r rhwymedigaethau cyfredol net		79,870	16,003
Rhwymedigaethau anghyfredol			
Darpariaethau	12	(53)	(46)
Rhwymedigaethau ariannol	11	(74,864)	(11,092)
Cyfanswm rhwymedigaethau anghyfredol		(74,917)	(11,138)
Asedau llai'r rhwymedigaethau		4,953	4,865
Ecwiti trethdalwyr:			
Y gronfa gyffredinol		975	1,093
Y gronfa ailbrisio wrth gefn		3,978	3,772
Cyfanswm ecwiti		4,953	4,865

Mae'r nodiadau ar dudalennau 67 i 85 yn rhan o'r cyfrifon hyn

Glynne Jones
Swyddog Cyfrifyddu

27 Mehefin 2019

Datganiad Llifau Arian
ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019

Mae'r Datganiad Llifau Arian yn dangos y newidiadau mewn arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod yn yr adran yn ystod y cyfnod adrodd. Mae'r datganiad yn dangos sut y bydd yr adran yn cynhyrchu ac yn defnyddio arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod drwy gategoreiddio llifau arian yn weithgareddau gweithredu, buddsoddi ac ariannu. Mae swm y llifau arian parod net sy'n deillio o weithgareddau gweithredu yn ddangosydd allweddol o gostau gwasanaeth ac i ba raddau y mae'r gweithrediadau hyn yn cael eu hariannu drwy gyfrwng incwm derbynwyr gwasanaethau sy'n cael eu darparu gan yr adran. Mae gweithgareddau buddsoddi'n cynrychioli i ba raddau y mae'r llifau arian i mewn ac allan wedi'u gwneud ar gyfer adnoddau y bwriedir iddynt gyfrannu at ddarparu gwasanaeth cyhoeddus yr adran yn y dyfodol.

	Nodyn	2018-19 £000	2017-18 £000
Llifau arian o weithgareddau gweithredu			
Gwariant gweithredu net	SOCNE	(14,586,680)	(14,134,973)
Addasiadau ar gyfer trafodion nad ydynt yn arian parod	3	178	161
(Cynnydd)/Gostyngiad mewn masnach a symiau derbyniadwy eraill	10	(1,199)	(22)
Llai: Symudiadau yn y symiau derbyniadwy sy'n berthnasol i eitemau nad ydynt yn mynd drwy'r Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr[1]		1,132	14
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn masnach a symiau taladwy eraill	11	65,018	(65)
Llai: Symudiadau yn y symiau taladwy sy'n berthnasol i eitemau nad ydynt yn mynd drwy'r Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr[1]		(64,854)	77
Defnyddio darpariaethau	12	–	–
All-lif arian parod net o weithgareddau gweithredu		(14,586,405)	(14,134,808)
Llifau arian o weithgareddau buddsoddi			
Prynu eiddo, offer a chyfarpar	5	(91)	–
Ad-dalu benthyciadau gan gyrff eraill	9	120	104
Mewnlif arian parod net o weithgareddau buddsoddi		29	104
Llifau arian o weithgareddau ariannu			
O'r Gronfa Gyfunol (Cyflenwad) – Blwyddyn Gyfredol[2]		14,586,525	14,134,762
Ad-dalu benthyciadau gan yr NLF[3]	9	(120)	(104)
Ariannu net		14,586,405	14,134,658
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod yn y cyfnod cyn eu haddasu ar gyfer derbyniadau a thaliadau i'r Gronfa Gyfunol	7	29	(46)
Derbyniadau sy'n ddyledus i'r Gronfa Gyfunol sydd y tu allan i gwmpas gweithgareddau'r Adran		17,454	30,036
Taliadau o symiau sy'n ddyledus i'r Gronfa Gyfunol[4]		(17,454)	(30,036)
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod yn y cyfnod ar ôl eu haddasu ar gyfer derbyniadau a thaliadau i'r Gronfa Gyfunol	7	29	(46)
Arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r cyfnod	7	32	78
Arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y cyfnod	7	61	32

1. Mae'r symudiadau'n cynnwys: balansau adrannol gyda'r Gronfa Gyfunol: a symiau taladwy sy'n gysylltiedig ag ariannu – benthyciadau'r NLF (prifswm a llog), dyledwyr cyfalaf, lesau cyllid a PFI a threfniadau consesiynau gwasanaeth arall.
2. Dyma'r swm a dderbyniwyd o'r Gronfa Gyfunol yng nghyswllt y flwyddyn gyfredol.
3. Mae hyn yn cynnwys benthyciadau a ad-dalwyd gan endidau ar gyfer eu trosglwyddo ymlaen i'r NLF a llog a dderbyniwyd gan endidau i'w trosglwyddo i'r NLF.
4. Arian parod a dalwyd drosodd i'r Gronfa Gyfunol dan unrhyw gategori.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 67 i 85 yn rhan o'r cyfrifon hyn

Datganiad Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019

Mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiad yn y flwyddyn ar y gwahanol gronfeydd wrth gefn a ddelir gan Swyddfa Cymru wedi'u dadansoddi'n 'gronfeydd cyffredinol wrth gefn' (h.y. Y cronfeydd wrth gefn hynny sy'n adlewyrchu cyfraniad o'r Gronfa Gyfunol). Mae'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn yn adlewyrchu'r newid yng ngwerthoedd yr asedau nad ydynt wedi cael eu cydnabod yn incwm nac yn wariant. Mae'r Gronfa Gyffredinol yn adlewyrchu cyfanswm yr asedau llai rhwymedigaethau adran, i'r graddau nad yw'r cyfanswm wedi'i gynrychioli gan gronfeydd cadw eraill ac eitemau ariannu.

	Nodyn	Cronfa Gyffredinol £000	Cronfa Ailbrisio Wrth Gefn £000	Cyfanswm Ecwiti Trethdalwyr £000
Balans ar 31 Mawrth 2017		1,204	3,699	4,903
Newidiadau mewn polisi cyfrifyddu		–	–	–
Balans ar 1 Ebrill 2017		1,204	3,699	4,903
Cyllido Seneddol Net				
– Tynnu i lawr		14,134,762	–	14,134,762
– Tybiwyd		78	–	78
Cyflenwad heb ei Wario a dynnwyd i lawr sy'n ad-daladwy i'r Gronfa Gyfunol	11	(32)	–	(32)
CFERs sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol		–	–	
Gwariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	SOCNE	(14,134,973)	–	(14,134,973)
Taliadau nad ydynt yn arian parod				
Taliadau i'r Archwilydd	3	29	–	29
Symudiadau Eraill yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
– Eiddo, Offer a Chyfarpar		–	98	98
– Eiddo, Offer a Chyfarpar		–	–	–
Symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
– Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd wrth gefn		25	(25)	–
Balans ar 31 Mawrth 2018		1,093	3,772	4,865
Balans ar 1 Ebrill 2018		1,093	3,772	4,865
Cyllido Seneddol Net				
– Tynnwyd i lawr	SCF	14,586,525	–	14,586,525
– Tybiwyd	11	32	–	32
Cyflenwad heb ei Wario a dynnwyd i lawr sy'n ad-daladwy i'r Gronfa Gyfunol	11	(61)	–	(61)
CFERs sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol				
Gwariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	SOCNE	(14,586,680)	–	(14,586,680)
Taliadau nad ydynt yn arian parod				
Taliadau'r Archwilydd	3	30	–	30
Symudiadau Eraill yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
– Eiddo, Offer a Chyfarpar		–	236	236
– Arall		6	–	6
Symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
– Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd wrth gefn		30	(30)	–
Balans ar 31 Mawrth 2019		975	3,978	4,953

Mae'r nodiau ar dudalennau 67 i 85 yn rhan o'r cyfrifon hyn

Nodiadau i'r Cyfrifon ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019

1a) Datganiad polisïau cyfrifyddu

1.1 Sail y paratoi

Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi'u paratoi yn unol â Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth (FReM) 2018-19 a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM. Mae'r polisïau cyfrifyddu yn yr FReM yn dilyn y Safonau Adroddiadau Ariannol Rhyngwladol (IFRS) fel y'u haddesir neu y'u dehonglir ar gyfer cyd-destun y sector cyhoeddus. Os bydd yr FReM yn caniatáu dewis polisi cyfrifyddu, y polisi cyfrifyddu a fernir fwyaf addas i amgylchiadau penodol Swyddfa Cymru at ddibenion rhoi darlun gwir a theg a ddewiswyd. Mae'r polisïau penodol a fabwysiadwyd gan Swyddfa Cymru wedi'u disgrifio isod. Maent wedi'u rhoi ar waith yn gyson wrth ymdrin â'r eitemau a ystyriwyd yn berthnasol yng nghyswllt y cyfrifon hyn.

Yn ogystal â'r prif ddatganiadau a baratowyd o dan IFRS, mae'r FReM hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i Swyddfa Cymru baratoi un datganiad sylfaenol arall. Mae'r Datganiad am y Cyflenwad Seneddol a'i nodiadau ategol yn cofnodi'r alldro o'i gymharu â'r Amcangyfrif o ran yr adnoddau net sy'n ofynnol a'r arian parod net sy'n ofynnol.

Arian cyfred swyddogaethol a chyflwyniadol Swyddfa Cymru yw'r Bunt Sterling Brydeinig (£).

1.2 Confensiwn cyfrifyddu

Mae'r Cyfrifon hyn wedi'u paratoi o dan y confensiwn cost hanesyddol wedi'i addasu i ystyried ailbrisio eiddo, offer a chyfarpar, ac asedau a rhwymedigaethau ariannol penodol.

1.3 Segmentau gweithredu

Ystyrir bod Swyddfa Cymru yn darparu un swyddogaeth ac, o ran adroddiadau IFRS, ystyrir ei bod yn un segment gweithredu.

1.4 Eiddo, offer a chyfarpar

Sail prisio

Mae asedau ar ffurf eiddo, offer a chyfarpar (PPE) yn cael eu nodi ar sail gwerth teg. Pan gânt eu cydnabod i ddechrau mae asedau o'r fath yn cael eu mesur ar sail cost gan gynnwys unrhyw gostau a briodolir yn uniongyrchol i'r gwaith o sicrhau eu bod mewn cyflwr sy'n gweithio.

Dull prisio

Un ased ar ffurf eiddo sydd gan Swyddfa Cymru – Tŷ Gwydyr – sy'n cael ei gynnwys ar sail gwerth teg, yn unol â dehongliad yr FReM, ar sail prisiad proffesiynol a gynhelir o leiaf unwaith bob pum mlynedd. Rhwng y prisiadau proffesiynol, bydd gwerthoedd cario'n cael eu haddasu drwy brisiadau proffesiynol wrth ddesg.

Bydd prisiadau proffesiynol yn cael eu cynnal gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio (VOA) gan ddefnyddio Llawlyfr Arfarnu a Phrisio Sefydliad y Syrfewyr Siartredig (RICS) a elwir yn 'Llyfr Coch'.

Adeilad rhestredig Gradd 2* yw Tŷ Gwydyr a brisir ar sail 'Defnydd Presennol' yn unol â'r Llyfr Coch, gan ystyried darfodedigrwydd swyddogaethol yr eiddo.

Bydd asedau nad ydynt yn eiddo'n cael eu cynnwys ar sail eu cost adeg eu prynu ac fe'u hailddatgenir ar bob dyddiad adrodd gan ddefnyddio Rhifau'r Mynegai Prisiau ar gyfer Cyfrifyddu Cost Gyfredol (PINCCA) a gynhyrchir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol.

Ailbrisio

Pan fydd swm cario ased yn cynyddu yn sgil ailbrisio, bydd y cynnydd yn cael ei gydnabod yn y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr i'r graddau ei fod yn gwrthdroi gostyngiad ailbrisio ar yr un ased a gydnabuid gynt yn y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr. Bydd unrhyw gynnydd sy'n weddill yn cael ei gredydu'n uniongyrchol i'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn yn ecwiti'r Trethdalwyr.

Pan fydd swm cario ased yn gostwng (ac eithrio yn sgil lleihad parhaol), bydd y gostyngiad yn cael ei gydnabod yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn i'r graddau bod balans ar gyfer yr ased honno. Bydd unrhyw ostyngiad pellach sy'n fwy na'r gwargedau ailbrisio'n cael eu priodoli i'r Datganiad Gwariant Cynhwysfawr Net.

Bob blwyddyn, bydd y gwahaniaeth rhwng y dibrisiant sydd wedi'i seilio ar swm cario ailbrisiedig yr ased a briodolwyd i'r Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr a'r dibrisiant sydd wedi'i seilio ar gost wreiddiol yr ased yn cael ei drosglwyddo o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn i'r Gronfa Gyffredinol.

Trothwy cyfalafu – asedau unigol

Trothwy cyfalafu asedau unigol Swyddfa Cymru yw £1,000 (gan gynnwys TAW).

Trothwy cyfalafu – asedau wedi'u grwpio

Mae gan Swyddfa Cymru gronfa fach o asedau ar gyfer dodrefn a ffitiadau sydd wedi'u cyfalafu.

Bydd Swyddfa Cymru yn rhoi trothwy cyfalafu ar waith ar gyfer asedau wedi'u grwpio o £10,000 (gan gynnwys TAW).

Dibrisiant

Priodolir dibrisiant ar sail llinell syth ar gyfraddau sydd wedi'u cyfrifo i ddileu gwerth asedau llai'r amcangyfrif o'r gwerth gweddilliol yn gyson dros eu hoes fuddiol yn ôl yr amcangyfrifon neu ar gyfer asedau sydd dan brydles, dros oes y brydles neu'r cyfnod sydd ymhlyg yn yr amserlen ad-dalu. Bydd oes fuddiol asedau neu gategorïau o asedau'n cael eu hadolygu bob blwyddyn a bydd unrhyw newidiadau'n cael eu trafod gyda'r awdurdodau perthnasol i sicrhau bod goblygiadau cyllidebu wedi'u hystyried yn briodol. Os cytunir ar newid i oes ased, bydd yr ased yn cael ei dibrisio ar sail llinell syth dros weddill ei hoes yn unol â'r asesiad. Bydd y dibrisio'n cychwyn yn y mis ar ôl caffael ased anghyfredol ar gyfer tir, adeiladau ac anheddau ac yn ystod y mis ar gyfer pob ased anghyfredol arall.

Amcangyfrifir oes fuddiol asedau o fewn yr ystodau a ganlyn:

Tir ar rydd-ddaliad	Ni chaiff ei ddibrisio
Adeiladau ar rydd-ddaliad (gan gynnwys anheddau)	Didbrisio dros oes yr asedau (hyd at 60 mlynedd)
Asedau wedi'u grwpio	Amrywiol a dibynnu ar y mathau o asedau unigol
Technoleg gwybodaeth	Pa un bynnag yw'r byrraf – gweddill cyfnod y les neu 3 i 15 mlynedd
Offer a chyfarpar	Pa un bynnag yw'r byrraf – gweddill cyfnod y les neu 3 i 20 mlynedd
Dodrefn a ffitiadau	Pa un bynnag yw'r byrraf – gweddill cyfnod y les neu 5 i 20 mlynedd
Asedau wrthi'n cael eu hadeiladu	Ni chânt eu dibrisio

Bydd y gwerthoedd cario'n cael eu hadolygu ar gyfer eu lleihau os bydd digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau'n dangos nad yw'r gwerth cario o bosibl yn un y gellir ei adfer. Os pennir bod gwerth ased wedi gostwng, bydd hynny'n cael ei gofnodi ar unwaith a'i ostwng i'r swm adferadwy.

Gwaredu asedau anghyfredol

Bydd enillion a cholledion wrth waredu asedau anghyfredol yn cael eu pennu drwy gymharu'r elw â'r swm cario ac fe'u cydnabyddir o fewn costau Gweinyddu neu gostau'r Rhaglen, fel sy'n briodol yn y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr.

Pan werthir asedau sydd wedi'u hailbrisio, bydd y symiau sydd wedi'u cynnwys yn y Gronfa Ailbrisio wrth gefn yn cael eu trosglwyddo i'r Gronfa Gyffredinol.

1.5 Asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu

Bydd asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu'n cael eu prisio ar sail eu cost hanesyddol o fewn eiddo, offer a chyfarpar ac asedau anniriaethol ac ni fydd y rhain yn cael eu dibrisio na'u hamorteiddio. Ni fydd ased yn cael ei chategoreiddio'n ased sydd wrthi'n cael ei hadeiladu pan fydd yn barod i'w defnyddio. Yna, bydd ei gwerth cario'n cael ei

dynnu o'r asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu a'u trosglwyddo i'r categori asedau perthnasol. Bydd y dibrisio neu'r amorteiddio wedyn yn cael ei briodoli i'r ased yn unol â'r polisi cyfrifyddu datganedig.

Bydd gwariant yn cael ei gyfalafu pan fydd modd ei briodoli'n uniongoyrchol i sicrhau bod ased mewn cyflwr gweithio da. Os tybir nad oes modd priodoli'r gwariant i'r ased, bydd yn cael ei briodoli i'r Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr.

1.6 Prydlesi

Prydlesi gweithredu

Mae prydlesi lle bydd y risgiau a'r gwobrwyon i gyd yn eu hanfod yn rhai sy'n cael eu dal gan y prydlesydd yn cael eu categoreiddio'n brydlesi gweithredu. Bydd prydlesi gweithredu ar rent yn cael eu priodoli i'r Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles.

Trefniadau sy'n cynnwys prydles

Wrth benderfynu a yw Swyddfa Cymru yn barti i brydles, asesir bod contractau nad ydynt ar ffurf gyfreithiol prydles ond a all gynnwys prydles o'u mewn, er enghraifft trefniadau contract allanol a chontractau cymryd-neu-dalu, yn unol â'r meini prawf a bennir gan IFRIC (Pwyllgor Deongliadau Adroddiadau Ariannol Rhyngwladol) 4 'Determining Whether an Arrangement Contains a Lease'. Bydd y contract yn cael ei ystyried fel petai'n brydles os yw cyflawni'r trefniant yn dibynnu ar ddefnyddio ased neu asedau penodol a bod y trefniant yn cyfleu hawl i ddefnyddio'r ased. Yna, asesir y trefniant o dan IAS 17 i benderfynu a yw'n cael ei gategoreiddio'n brydles cyllido ynteu'n brydles weithredu.

1.7 Buddsoddiadau

Cronfa'r Benthyciadau Gwladol (NLF)

Bydd rhagdaliadau gan Gronfa'r Benthyciadau Gwladol (NLF) yn cael eu trin yn fenthyciadau a'u datgelu ar sail cost hanesyddol. Mae'r balansau yn y cyfrifon hyn yn cynrychioli benthyciadau gan yr NLF a fenthycwyd ymlaen gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn wreiddiol i Gorfforaeth Datblygu'r Canolbarth. Yna, fe'u trosglwyddwyd i Fwrdd Datblygu Cymru Wledig yn yr 1980au, ac i Awdurdod Datblygu Cymru pan ddiddymwyd y Bwrdd yn 1998. Ar ôl diddymu Awdurdod Datblygu Cymru yn 2006, Llywodraeth Cymru sy'n gyfrifol am ad-dalu'r prifswm a'r llog ac fe'i priodolir i Gronfa Gyfunol Cymru. Bydd y symiau a dderbynnir gan Swyddfa Cymru yn cael eu hildio i'r NLF. Bydd balansau benthyciadau sydd heb eu talu'n cael eu cynnwys yn y symiau Masnach a Symiau Taladwy Eraill a Rhwymedigaethau Ariannol.

O dan adran 122A o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, gall Llywodraeth Cymru fenthyg hyd at £ 1bn ar gyfer gwariant cyfalaf. Ym mis Mawrth 2019, gofynnodd Llywodraeth Cymru am fenthyg £ 65miliwn ar gyfer gwariant cyfalaf o'r Gronfa Benthyciadau Cenedlaethol.

1.8 Buddion i weithwyr

Gwyliau wedi'u cronni

O dan IAS 19 'Employee Benefits', bydd gwyliau blynyddol a gwyliau hyblyg sydd heb eu cymryd yn cronni. Ni fydd bonysau am berfformiad yn cael eu cronni oherwydd ni fydd y broses arfarnu flynyddol sy'n pennu cyflogau ar sail perfformiad wedi'i chwblhau adeg paratoi'r Cyfrifon hyn.

Pensiynau

Mae gweithwyr y gorffennol a'r presennol yn dod o dan ddarpariaethau Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS). Mae'r cynlluniau buddion diffiniedig heb eu hariannu. Mae'r Adran yn cydnabod cost ddisgwyliedig yr elfennau hyn ar sail systematig a rhesymol dros y cyfnod pan fydd yn elwa o wasanaethau gweithwyr drwy dalu i'r PCSPS y symiau a gyfrifir ar sail gronnus. Mae'r rhwymedigaeth i dalu buddion yn y dyfodol yn cael ei phriodoli i'r PCSPS. Gyda golwg ar y cynlluniau cyfraniadau diffiniedig, mae'r adran yn cydnabod y cyfraniadau sy'n daladwy ar gyfer y flwyddyn.

Costau ymadael yn gynnar

Nid yw Swyddfa Cymru yn gyflogwr uniongyrchol. Mae'r staff i gyd naill ai'n staff y Weinyddiaeth Gyfiawnder neu'n staff Llywodraeth Cymru a chyfrifoldeb yr Adrannau hyn yw talu costau ychwanegol y buddion y tu hwnt i PCSPS arferol staff sy'n ymddeol yn gynnar. O dan amgylchiadau penodol, lle bydd Swyddfa Cymru wedi cytuno i dalu'r costau, mae costau ymadael yn gynnar yn cael eu darparu'n llawn ar y pwynt y mae'r cytundeb yn eu cyfrwymo. Mae'r llifau arian sydd â'r risg wedi'u haddasu yn ôl yr amcangyfrif yn cael eu disgowntio drwy ddefnyddio cyfradd ddisgownt Trysorlys EM, sef 0.29% (2017-18:0.10%) mewn termau gwirioneddol os ydynt yn berthnasol.

1.9 Incwm gweithredu

Incwm gweithredu sy'n ymwneud ag incwm rhentu. Mae'r incwm hwn yn cael ei gydnabod dan IAS 17 ac nid IFRS 15 (Refeniw o gontractau gyda chwsmeriaid).

1.10 Derbyniadau Ychwanegol y Gronfa Gyfunol (CFERs)

Mae balansau CFERs yn cael eu cyfrifo ar sail croniadau, oni ddywedir yn wahanol. Mae'r rhain yn berthnasol yn bennaf i symiau a dderbyniwyd yn wreiddiol gan gyrff datganoledig penodol yng Nghymru sydd wedi'u dynodi gan y Trysorlys o dan Adran 120 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Telir y symiau hyn gan Weinidogion Cymru i'r Ysgrifennydd Gwladol a'u priodoli i Gronfa Gyfunol Cymru. Bydd Swyddfa Cymru hefyd yn derbyn symiau drwy adfer blaendaliadau a gollwyd o etholiadau'r Cynulliad. Bydd Swyddfa Cymru yn talu'r symiau a dderbynnir i Gronfa Gyfunol y DU.

1.11 Gwariant ar Weinyddu a Rhaglenni

Mae'r Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr yn cynnwys gwariant ar weinyddu ar gyfer costau cynnal Ysgrifennydd Gwladol Cymru ynghyd â gwariant ar raglenni ar gyfer treuliau'r Arglwydd Raglawiaid a'r grant sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru o dan Adran 118 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

1.12 Darpariaethau

Cydnabyddir darpariaethau pan fydd gan Swyddfa Cymru rwymedigaeth gyfreithiol neu ddeongliadol bresennol, o ganlyniad i ddigwyddiadau yn y gorffennol, ac mae'n debygol y bydd all-lif o fuddion economaidd yn ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth, ac y gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy ar gyfer swm y rhwymedigaeth.

Mae'r darpariaethau'n adlewyrchu'r amcangyfrif gorau o'r gwariant sy'n ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth. Os bydd effaith y disgowntio'n berthnasol, bydd y darpariaethau'n cael eu mesur yn ôl eu gwerth presennol, gan ddefnyddio'r wir gyfradd a bennir gan Drysorlys EM, sef 2.6% ar hyn o bryd; o'u cymharu, y cyfraddau yn 2017-18 oedd 2.4%.

1.13 Treth Ar Werth (TAW)

Priodolir TAW anadferadwy i'r categori gwariant perthnasol neu fe'i cynhwysir yng nghostau pryniant wedi'u cyfalafu'r asedau anghyfredol. Lle codir treth wrth werthu neu lle bydd treth wrth brynu yn adferadwy, bydd y symiau'n cael eu datgan net o TAW.

1.14 Offerynnau ariannol

Mae IFS 9 yn ei gwneud yn ofynnol i endid gydnabod ased ariannol neu rwymedigaeth ariannol yn ei Ddatganiad o'r Sefyllfa Ariannol pan fydd yn dod yn barti i ddarpariaethau contract yr offeryn. Bydd asedau ariannol a rhwymedigaethau ariannol sy'n codi yn sgil contractau ar gyfer prynu a gwerthu eitemau anariannol (megis nwyddau neu wasanaethau), a drefnir yn unol â gofynion prynu, gwerthu neu ddefnyddio arferol Swyddfa Cymru, yn cael eu cydnabod pan, ac i'r graddau y bydd y perfformiad yn digwydd. Bydd pob ased a rhwymedigaeth ariannol arall yn cael ei chydnabod pan fydd Swyddfa Cymru yn dod yn barti i ddarpariaethau contract i dderbyn neu wneud taliadau arian parod. Bydd rhwymedigaethau ariannol yn cael eu dadgydnabod pan fydd y contract sydd wedi arwain atynt yn cael ei setlo, ei werthu, ei ganslo neu pan fydd yn dod i ben.

Categoreiddio a mesur

Yn ogystal ag Arian Parod a symiau cyfwerth ag arian parod, mae gan Swyddfa Cymru ddau gategori o asedau ariannol:

Benthyciadau a symiau derbyniadwy

Mae benthyciadau a symiau derbyniadwy'n cynnwys symiau masnach derbyniadwy, symiau derbyniadwy eraill a benthyciadau sydd â thaliadau penodedig neu ragweladwy nad ydynt wedi'u dyfynnu mewn marchnad weithredol. Bydd benthyciadau a symiau derbyniadwy'n cael eu cydnabod i ddechrau ar eu gwerth teg ac wedyn byddant yn cael eu mesur ar sail cost wedi'i hamorteiddio gan ddefnyddio'r dull llog effeithiol net o unrhyw leihad. Cydnabyddir y llog drwy ddefnyddio'r gyfradd llog effeithiol. Dull o gyfrif cost amorteiddedig ased ariannol yw hyn ac o ddyrannu refeniw'r llog neu'r gost dros y cyfnod perthnasol gan ddefnyddio amcangyfrif o'r llifau arian yn y dyfodol.

Mae IFRS 9 yn ei gwneud yn ofynnol i endid gynhyrchu model colled amhariad ddisgwyliedig ar gyfer yr offerynnau ariannol a ddelir.O dan yr FReM, mae balansau

ag adrannau creiddiol y llywodraeth ganolog, Cronfeydd Trysorlys y Llywodraeth (gan gynnwys Cronfa'r Benthyciadau Gwladol) wedi'u heithrio rhag cydnabod amariadau.

Y prif offeryn ariannol yw'r benthyciadau o Gronfa'r Benthyciadau Gwladol. Nid oes lwfans colled ar gyfer y benthyciadau hyn gan na fydd benthyciadau NLF yn cael eu gwneud oni bai ei bod yn rhesymol disgwyl y byddant yn cael eu trin a'u had-dalu ar y dyddiadau y maent yn ddyledus gan fod y gyfraith yn nodi nad oes gan Gronfa'r Benthyciadau Gwladol hawl i wneud colled (adran 5 (3) o Ddeddf Benthyciadau Gwladol 1968).

Bydd Swyddfa Cymru, gan weithredu fel yr Adran sy'n Noddi, yn darparu llythyr gwarantu wedi'i lofnodi gan ei Hysgrifennydd Parhaol, i Gyfrifydd y Trysorlys yn Nhrysorlys Ei Mawrhydi, gan sefyll y tu ôl i holl fenthyciadau Cronfa'r Benthyciadau Gwladol a wneir i Lywodraeth Cymru a chadarnhau y bydd y Gronfa'n cael ei had-dalu'n llawn gan Swyddfa Cymru os bydd methiant ar ran Llywodraeth Cymru. I bob pwrpas, mae hyn yn golygu y bydd Swyddfa Cymru yn ad-dalu benthyciadau Cronfa'r Benthyciadau Gwladol o'i Hamcangyfrif.

1.15 Arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod

Mae arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod a gofnodwyd yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol a'r Datganiad Llif Arian yn cynnwys arian mewn llaw, adneuon a gedwir ar alwad gyda banciau, buddsoddiadau tymor byr eraill sy'n hylifol iawn, gydag aeddfedrwydd gwreiddiol o dri mis neu lai, a gorddrafftiau banc.

1.16 Amcangyfrifon a thybiaethau cyfrifyddu sylweddol

Mae'r Cyfrifon yn adlewyrchu amcangyfrifon a thybiaethau ynglŷn â'r dyfodol. Yn ôl y diffiniad, nid yw'r amcangyfrifon yn debygol o fod yr un fath â'r canlyniadau gwirioneddol. Mae'r amcangyfrifon yn cael eu gwerthuso'n barhaus ac fe'u seilir ar brofiad hanesyddol a ffactorau perthnasol eraill gan gynnwys disgwyliadau ynghylch digwyddiadau yn y dyfodol y credir eu bod yn rhesymol o dan yr amgylchiadau.

Mae'r amcangyfrifon a'r tybiaethau sydd â risg sylweddol o achosi addasiad perthnasol i symiau cario asedau a rhwymedigaethau o fewn y flwyddyn ariannol nesaf yn cael eu trafod isod.

Darpariaeth ar gyfer Rhwymedigaethau ac Arwystlon

Mae'r darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau ac arwystlon yr adroddwyd amdanynt yn nodyn 12 yn adlewyrchu barn am y tebygolrwydd y bydd trosglwyddo buddion economaidd yn y dyfodol yn codi yn sgil digwyddiadau yn y gorffennol. Os tybir bod rhwymedigaeth yn debygol o grisialu a lle bydd modd mesur yr effaith gyda sicrwydd rhesymol, cydnabyddir darpariaeth. Os bernir ei bod yn bosibl y bydd rhwymedigaethau posibl yn crisialu, datgelir rhwymedigaeth wrth gefn.

Cyfrifyddu prydlesi

Mae gofyn penderfynu yn y lle cyntaf wrth gategoreiddio prydlesi ai prydlesi gweithredu ynteu brydlesi cyllid ydynt. Lle bydd prydles yn cael ei chodi ar gyfuniad o dir ac

adeiladau, gellir cyfalafu elfen yr adeilad a'r tir fel prydlesi cyllid ar wahân os ydynt yn bodloni'r meini prawf ar gyfer prydles gyllid. Os na fydd taliadau'r brydles dan y contract wedi'u rhannu rhwng tir ac adeiladau yng nghontract y brydles, gwneir y rhaniad ar sail gwerthoedd y tir a'r adeiladau ar y farchnad pan fydd y brydles yn cychwyn.

1.17 Rhoi safonau cyfrifyddu newydd nad ydynt yn weithredol eto ar waith cyn bo hir

Gallai'r safonau, deongliadau a diwygiadau newydd a ganlyn, sydd wedi cael eu mabwysiadu gan yr UE ond nad ydynt yn weithredol eto, gael effaith ar gyfrifon Swyddfa Cymru yn y dyfodol:

Mae IFRS 16 – *Leases* yn disodli IAS 17 *Leases* a deongliadau cysylltiedig a bydd yn dod i rym ar 1 Ebrill 2020. Mae'r safon newydd yn darparu model cyfrifyddu un prydlesai, gan ei gwneud yn ofynnol i brydleseion gydnabod asedau a rhwymedigaethau ar gyfer pob prydles oni bai fod cyfnod y brydles yn 12 mis neu lai neu bod gan yr ased sylfaenol werth isel. Mae prydleseion yn dal i gategoreiddio prydlesi fel prydlesi gweithredu neu brydlesi cyllid, ac nid yw ymagwedd IFRS 16 at gyfrifyddu prydleswyr yn wahanol iawn yn y bôn i'w ragflaenwr IAS 17. Disgwylir i'r safon newydd gael ei chymhwyso yn y llywodraeth ganolog o 1 Ebrill 2020 ymlaen.

Mae'r Swyddfa'n disgwyl y bydd IFRS 16 yn cael effaith berthnasol ar gyfrifon yn y dyfodol wrth i ni ddod â'r brydles weithredu gyfredol i'r Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol. Nid yw'n bosibl mesur yr effaith hon eto.

2. Costau Staff

	Staff a Gyflogir yn Barhaol a Secondeion i mewn	Eraill	Gweinidogion	Cynghorwyr Arbennig	31 Mawrth 2019 Cyfanswm	31 Mawrth 2018 Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyflogau wythnosol a misol	2,193	86	71	105	2,455	2,396
Costau nawdd cymdeithasol	200	-	8	10	218	209
Costau pensiwn eraill	385	-	-	14	399	357
Cyfanswm Costau	**2,778**	**86**	**79**	**129**	**3,072**	**2,962**

Bydd costau staff a'u niferoedd yn cael eu datgelu yn yr Adroddiad am Daliadau a Staff yn yr Adroddiad Atebolrwydd.

3. Gwariant Arall

	31 Mawrth 2019 £000	31 Mawrth 2018 £000
Adeiladau, cynnal a chadw a chyfleustodau	453	455
Cyfathrebu, cyflenwadau swyddfa a gwasanaethau	55	40
Rhentu dan brydlesi gweithredu: tir ac adeiladau	183	161
Rhentu dan brydlesi gweithredu: arall (offer, peiriannau, cerbydau etc)	61	49
Gwasanaethau TG a thelathrebu (trefniadau consesiwn nad ydynt yn wasanaethau)	95	157
Gwasanaethau eraill sy'n cael eu contractio allan	14	19
Gwasanaethau proffesiynol	83	420
Teithio a chynhaliaeth	252	180
Hyfforddiant a chostau eraill sy'n gysylltiedig â staff	28	18
Ffioedd a thaliadau banc	3	3
Gwariant arall ar weinyddu	37	28
Digwyddiadau a Chynadleddau	30	14
Dyrannu gorbenion	154	154
Eitemau nad ydynt yn arian parod		
Taliadau a threuliau archwilwyr	30	29
Cynnydd yn y ddarpariaeth yn ystod y flwyddyn	7	6
Cyfanswm Costau Gweinyddu	1,485	1,733
Costau Rhaglen – Swyddfa Cymru		
Treuliau Arglwydd Raglawiaid	42	52
Grant i Gronfa Gyfunol Cymru	14,582,040	14,130,162
Eitemau nad ydynt yn arian parod		
Dibrisiant	141	126
Cyfanswm Costau Rhaglen	14,582,223	14,130,340
Gwariant Gweithredu Net ar gyfer y cyfnod a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019	14,583,708	14,132,073

4. Incwm

	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
	£000	£000
Incwm		
Incwm rhent	100	62
Cyfanswm Incwm	100	62

Nid oes incwm yn daladwy i'r Gronfa Gyfunol.

5. Eiddo, Offer a Chyfarpar

	Tir Rhydd-ddaliad	Adeiladau Rhydd-ddaliad	Technoleg Gwybodaeth	Offer a Chyfarpar	Offer a Chyfarpar	Taliadau ar Gyfrif ac Asedau sy'n cael eu Hadeiladu	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
2018-19							
Cost neu brisiant							
Ar 1 Ebrill 2018	3,264	2,086	–	207	298	35	5,890
Ychwanegiadau	–	–	–	–	–	18	18
Ailbrisio	79	51	–	2	–	–	132
Ailgategoreiddio	–	–	35	–	–	(35)	–
Ar 31 Mawrth 2019	3,343	2,137	35	209	298	18	6,040
Dibrisiant							
Ar 1 Ebrill 2018	–	–	–	(176)	(179)	–	(355)
Priodolwyd yn ystod y flwyddyn	–	(104)	(3)	(9)	(25)	–	(141)
Ailbrisio	–	104		–	–	–	104
Ar 31 Mawrth 2019	–	–	(3)	(185)	(204)	–	(392)
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2019	3,343	2,137	32	24	94	18	5,648
Gwerth net ar y llyfrau ar 1 Ebrill 2018	3,264	2,086	–	31	119	35	5,535
Mae'r holl asedau'n eiddo i Swyddfa Cymru	3,343	2,137	32	24	94	18	5,648

Mae syrfewyr siartredig cymwys o Asiantaeth y Swyddfa Brisio (VOA), sy'n annibynnol ar Swyddfa Cymru, yn cynnal prisiadau proffesiynol o dir ac eiddo, i gyd yn ymwneud â Thŷ Gwydyr, gan ddefnyddio Llawlyfr Arfarnu a Phrisio Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig (RICS), sef y 'Llyfr Coch'. Cynhaliwyd y prisiad diwethaf ar 31 Mawrth 2015 a gwnaethpwyd prisiadau proffesiynol wrth ddesg yn y blynyddoedd ers hynny.

Bydd pob ased ar wahân i dir ac adeiladau ac asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu'n cael eu hailbrisio ar bob dyddiad adrodd gan ddefnyddio mynegai Prisiau'r Cynhyrchwyr a baratoir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol.

5.a Eiddo, Offer a Chyfarpar

	Tir Rhydd-ddaliad	Adeiladau Rhydd-ddaliad	Offer a Chyfarpar	Dodrefn a Ffitiadau	Taliadau ar Gyfrif ac Asedau sy'n cael eu Hadeiladu	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
2017-18						
Cost neu brisiant						
Ar 1 Ebrill 2017	3,264	2,086	205	260	–	5,815
Ychwanegiadau	–	–	–	38	35	73
Ailbrisio	–	–	2	–	–	2
Ar 31 Mawrth 2017	3,264	2,086	207	298	35	5,890
Dibrisiant						
Ar 1 Ebrill 2017	–	–	(166)	(161)	–	(327)
Priodolwyd yn ystod y flwyddyn	–	(99)	(10)	(17)	–	(126)
Ailbrisio	–	99	–	(1)	–	98
Ar 31 Mawrth 2018	–	–	(176)	(179)	-	(355)
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2018	3,264	2,086	31	119	35	5,535
Gwerth net ar y llyfrau ar 1 Ebrill 2017	3,264	2,086	39	99	–	5,488
Mae'r holl asedau'n eiddo i Swyddfa Cymru	3,264	2,086	31	119	35	5,535

Mae syrfewyr siartredig cymwys o Asiantaeth y Swyddfa Brisio (VOA), yn cynnal prisiadau proffesiynol o dir ac eiddo, i gyd yn ymwneud â Thŷ Gwydyr, gan ddefnyddio Llawlyfr Arfarnu a Phrisio Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig (RICS), sef y 'Llyfr Coch'. Cynhaliwyd y prisiad diwethaf ar 31 Mawrth 2015. Rhwng prisiadau proffesiynol bydd yr holl eiddo, offer a chyfarpar yn cael eu prisio gan ddefnyddio mynegeion.

6. Cyfalaf ac Ymrwymiadau erail

6.1 Ymrwymiadau dan Brydlesi Gweithredu

Rhoddir ymrwymiadau dan brydlesi gweithredu i dalu rhent yn ystod y flwyddyn yn dilyn blwyddyn y cyfrifon hyn yn y tabl isod.

	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
	£000	£000
Mae rhwymedigaethau o dan brydlesi gweithredu yn cynnwys:		
Adeiladau:		
Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	90	90
Yn hwyrach na blwyddyn ond heb fod yn hwyrach na phum mlynedd	181	271
Yn hwyrach na phum mlynedd		1
Cyfanswm	271	361

Mae'r brydles adeiladau'n berthnasol i swyddfeydd dan brydles i Swyddfa Cymru yng Nghaerdydd.

7. Arian parod a chyfwerth ag arian parod

	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill 2018	32	78
Newid net mewn arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod	29	(46)
Balans ar 31 Mawrth 2019	61	32

Roedd pob balans yn cael ei ddal yng Ngwasanaeth Bancio'r Llywodraeth.

8. Offerynnau Ariannol

Gan fod gofynion arian parod yr adran yn cael eu bodloni drwy'r broses Amcangyfrifon, nid yw offerynnau ariannol yn chwarae cymaint o rôl wrth greu a rheoli risg ag y byddent mewn corff tebyg o ran maint heb fod yn y sector cyhoeddus. Mae'r rhan fwyaf o'r offerynnau ariannol yn ymwneud â chontractau ar gyfer eitemau anariannol yn unol â gofynion prynu a defnyddio disgwyliedig yr Adran ac o ganlyniad nid yw'r Adran fel arfer yn agored i lawer o risgiau credyd, hylifedd neu risgiau'r farchnad.

9. Buddsoddiadau a Benthyciadau mewn Cyrff Sector Cyhoeddus Eraill

	Benthyciadau a ariennir drwy Gronfa'r Benthyciadau Gwladoll
	£000
Cost neu brisiad	
Ar 1 Ebrill 2017	11,212
Benthyciadau sy'n ad-daladwy o fewn 12 mis a drosglwyddwyd i symiau derbyniadwy	(120)
Ar 1 Ebrill 2018	11,092
*Ychwanegiadau - Benthyciad Cyfalaf Newydd gan Gronfa'r Benthyciadau Gwladol i Lywodraeth Cymru	65,000
Benthyciadau sy'n ad-daladwy o fewn 12 mis a drosglwyddwyd i symiau derbyniadwy	(1,228)
Balans ar 31 Mawrth 2019	74,864

* Dan Adran 122a o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 gall Llywodraeth Cymru fenthyca hyd at £1 biliwn ar gyfer gwariant cyfalaf. Ym Mawrth 2019 gofynnodd Llywodraeth Cymru am gael benthyca £65 miliwn ar gyfer gwariant cyfalaf o Gronfa'r Benthyciadau Gwladol.

Mae Adran 122 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 yn nodi y gall y Trysorlys roi i'r Ysgrifennydd Gwladol o Gronfa'r Benthyciadau Gwladol y cyfryw symiau y mae ar yr Ysgrifennydd Gwladol eu hangen ar gyfer gwneud benthyciadau dan adran 121 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

10. Symiau Masnach Derbyniadwy ac asedau cyfredol eraill

	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
	£000	£000
Symiau sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn:		
Symiau masnach derbyniadwy	118	113
Symiau TAW derbyniadwy	17	1
Adneuon a blaendaliadau	4	10
Symiau derbyniadwy eraill	129	74
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	5	8
Rhan gyfredol o fenthyciad NLF - llog derbyniadwy	151	127
Rhan gyfredol o fenthyciad NLF - cyfalaf	1,228	120
Cyfanswm symiau derbyniadwy	1,652	453

	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
	£000	£000
Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy nag un flwyddyn:		
Adneuon a blaendaliadau	4	4
Cyfanswm symiau derbyniadwy	4	4

11. Symiau Masnach Taladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill

	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
	£000	£000
Symiau sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn:		
Trethi eraill a nawdd cymdeithasol	94	104
Symiau masnach taladwy	117	59
Symiau taladwy eraill	194	62
Croniadau	514	536
Croniadau Cyfalaf	-	73
Rhan gyfredol o fenthyciad NLF - cyfalaf	1,228	120
Rhan gyfredol o fenthyciad NLF - llog yn daladwy	151	127
Symiau a ddarparwyd o'r Gronfa Gyfunol ar gyfer y cyflenwad ond nad oeddent wedi'u gwario erbyn diwedd y flwyddyn	61	32
Cyfanswm symiau taladwy	2,359	1,113

	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2018
	£000	£000
Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn:		
Benthyciadau NLF	74,864	11,092
Cyfanswm symiau taladwy	74,864	11,092

12. Darpariaethau ar gyfer Rhwymedigaethau ac Arwystlon

	Costau Dadfeilio Lesddaliad	Cyfanswm
	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill 2017	40	40
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	6	6
Balans ar 1 Ebrill 2018	46	46
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	7	7
Balans ar 31 Mawrth 2019	53	53

Y costau dadfeiliad prydlesi yw'r symiau a allai fod yn daladwy yn y dyfodol wrth roi'r gorau i'r brydles ar gyfer Swyddfa Caerdydd.

12.1 Dadansoddiad o amseru disgwyliedig llifau wedi'u disgowntio

	Dadfeiliad Prydlesi 2018-19
	£'000
Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	–
Yn hwyrach na blwyddyn ond heb fod yn hwyrach na phum mlynedd	53
Yn hwyrach na phum mlynedd	–
Balans ar 31 Mawrth 2019	53

	Dadfeilio Llesddaliad 2017-18
	£000
Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	–
Yn hwyrach na blwyddyn ond heb fod yn hwyrach na phum mlynedd	–
Yn hwyrach na phum mlynedd	46
Balans ar 31 Mawrth 2018	46

13. Trafodion partïon cysylltiedig

Adrannau Cysylltiedig a chyrff eraill y Llywodraeth ganolog

Mae Swyddfa Cymru yn ariannu Llywodraeth Cymru. Ystyrir Llywodraeth Cymru yn barti cysylltiedig y mae Swyddfa Cymru wedi cael trafodiadau perthnasol amrywiol ag ef yn ystod y flwyddyn.

Yn ychwanegol at hyn, mae Swyddfa Cymru wedi cael nifer o drafodiadau sylweddol gydag adrannau eraill y llywodraeth, yn bennaf y Weinyddiaeth Gyfiawnder a chyrff eraill y llywodraeth ganolog.

Nid oes yr un gweinidog, aelod o'r bwrdd, rheolwr allweddol na pharti cysylltiedig arall wedi gwneud unrhyw drafodiadau perthnasol gyda'r Adran yn ystod y flwyddyn. Mae'r holl iawndaliadau ar gyfer uwch reolwyr yn cael eu datgelu'n llawn yn yr Adroddiad Tâl.

14. Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd

Yn unol â gofynion IAS 10 '*Events After the reporting Period*', ystyrir digwyddiadau ar ôl y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol hyd at y dyddiad pan awdurdodir y Cyfrifon i'w cyhoeddi gan y Swyddog Cyfrifyddu. Dehonglir bod hyn ar yr un dyddiad ag yr ardystir y Cyfrifon gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Ar 3 Ebrill 2019, ymddiswyddodd Nigel Adams AS o'i swydd fel Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol. Ar 4 Ebrill 2019 penodwyd Kevin Foster AS i'r swydd hon.

Atodiad 1: Tablau Ariannol Craidd Gwariant Cyhoeddus

TABL 1

Gwario gan Swyddfa Cymru & Llywodraeth Cymru 2014-15 to 2019–20

	2014-15 Alldro £000	2015-16 Alldro £000	2016-17 Alldro £000	2017-18 Alldro £000	2018-19 Cynlluniau £000	2018-19 Alldro ([7]) £000	2019-20 Cynlluniau £000
Gwariant Swyddfa Cymru							
Gwariant ar adnoddau o fewn Costau Gweinyddol	4,280	3,937	4,350	4,627	4,695	4,450	4,667
Gwariant ar adnoddau eraill	43	54	163	178	220	183	435
Adnoddau Swyddfa Cymru (2)	**4,323**	**3,991**	**4,513**	**4,805**	**4,915**	**4,633**	**5,102**
Cyfalaf Swyddfa Cymru	117	45	0	73	30	18	30
TGA Adnoddau + Cyfalaf Swyddfa Cymru [2]	**4,440**	**4,036**	**4,513**	**4,878**	**4,945**	**4,651**	**5,132**
llai dibrisant a lleihad mewn gwerth	*-131*	*-100*	*-109*	*-126*	*-160*	*-141*	*-110*
TGA Swyddfa Cymru [3]	**4,309**	**3,936**	**4,404**	**4,752**	**4,785**	**4,510**	**5,022**

Gwariant Llywodraeth Cymru (Y Floc Cymru)[6]

	2014-15 Alldro £000	2015-16 Alldro £000	2016-17 Alldro £000	2017-18 Alldro £000	2018-19 Cynlluniau £000	2018-19 Alldro ([7]) £000	2019-20 Cynlluniau £000
Adnodd Llywodraeth Cymru (cyn Addasisd Grantiau Bloc)	14,203,147	13,328,943	13,325,208	14,001,757	14,724,529	14,326,491	14,909,599
llai: Addasiad Grant Bloc	*0*	*0*	*0*	*0*	*-268,374*	*-268,374*	*-2,334,323*
Adnodd	14,203,147	13,328,943	13,325,208	14,001,757	14,456,155	14,058,117	12,575,276
Cyfalaf	1,500,156	1,542,658	1,449,083	1,821,285	2,064,483	2,117,641	2,134,347
Cyfanswm Adnoddau + Cyfalaf	**15,703,303**	**14,871,601**	**14,774,291**	**15,823,042**	**16,520,638**	**16,175,758**	**14,709,623**
llai dibrisant a lleihad mewn gwerth	*-448,801*	*-513,710*	*-253,397*	*-708,262*	*-904,362*	*-758,098*	*-690,064*
TGA Llwordraeth Cymru [3] [5]	**15,254,502**	**14,357,891**	**14,520,894**	**15,114,780**	**15,616,276**	**15,417,660**	**14,019,559**

(1) Mae'n bosibl na fydd cyfansymiau 'n adio'n union am fod ffigurau wedi'u talgrynnu.
(2) Gan gynnwys dibrisiant a namau
(3) Adnoddau + cyfalaf – dibrisiant ad mewn gwerth. (cynnwys nam Benthciadau I Fyfyrwyr).
(4) Yn ôl confensiwn mynegir cyllidebau Terfyn Gwariant Adrannol fel dibrisiant a namau llai adnoddau a chyfalaf. Felly ni fydd y niferoedd adnoddau a chyfalaf yn y tabl hwn yn gyfystyr â Therfyn Gwariant Adrannol: y gwahaniaeth yn dibrisiant a namau.
(5) Mae ffigurau TGA am flynyddoedd alldro wedi'u haddasu i adlewyrchu newidiadau mewn cyllidebu a gafwyd wedyn.
(6) O Arolwg Gwariant 2015, nid yw gwariant Swyddfa Cymru bellach yn rhan o Bloc Cymru.
(7) Alldro Swyddfa Cymru y data yn cynrychioli alldro terfynol a bydd yn cyd-fynd a'r cyfrifon cyhoeddedig mewn man arall yn y ddogfen hon. Mae data Llwodraeth Cymru yn dangos canlyniad dros wrth i Lywodraeth Cymru i gwbihau eu cyfrifon eto.

TABL 2

Grant arian parod a dalwyd i Gronfa Gyfunol Cymru 2017-18: Darpariaeth ac Alldro Terfynol

	Darpariaeth Wreiddiol £000	Darpariaeth Derfynol £000	Amcangyfrif o'r Alldro £000
Gwariant a ddynodwyd yn TGA[2]	15,605,433	16,380,582	15,823,042
Gwariant a ddynodwyd yn Wariant a Reolir yn Flynyddol	754,198	787,749	682,102
Gwariant a Ariennir gan Fenthyca Cyfalaf	20,000	0	0
Trethi Annomestig	1,059,000	1,059,000	1,059,000
Cyfanswm y Gwariant a Reolir	**17,438,631**	**18,227,331**	**17,564,144**
Llai:			
Gwariant heb ei bleidleisio:			
Cymeradwyaethau Credyd ALI	88,800	88,800	88,800
Eraill heb ei Vototа	6,078	6,078	6,078
Trafodion Deddf Cymru 2014:			
Benthyca Cyfalaf	20,000	0	0
Di-Arian:			
Heb Arian Parod o Adnoddau	636,264	949,538	708,262
AME Heb fod yn arian parod	204,937	226,810	237,919
CYFANSWM NI WEDI'I VOTED TME	**956,079**	**1,271,226**	**1,041,059**
CYFANSWM TME VOTED	**16,482,552**	**16,956,105**	**16,523,085**
Derbynebau wedi'u pleidleisio			
Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol	1,163,325	1,208,865	1,208,865
Derbyniadau NDR	1,001,278	1,018,348	1,018,348
Addasiadau Amseru			
Cynnydd/Costyngiad mewn Dyledwyr a Creditors	0	60,000	-274,480
Defnydd o Ddarpariaethau	0	0	109,124
Grant arian sy'n daladwy I Gronfa Gyfunol Cymru gan Swyddfa Cymru	0	0	-354
Grant Arian sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru gan Swyddfa Cymru[3]	**14,317,949**	**14,788,892**	**14,130,162**

Notes
(1) Mae'n bosibl na fydd cyfansymiau 'n adio'n union am fod ffigurau wedi'u talgrynnu.
(2) Adnoddau + cyfalaf TGA yn cynnwys dibrisiant.
(3) Dedd Llwodraeth Cymru 2006, Adran 118 (2).
(4) Mae'r holl eitemau sy'n ffurfio'r cyfrifiad hwn yn cyfeirio at wariant a wneir gan / incwm a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru.

TABL 3
Grant arian a dalwyd i Gronfa Gyfunol Cymru 2018–19: Darpariaeth ac Amcangyfrif o'r Alldro

	Darpariaeth Wreiddiol £000	Darpariaeth Derfynol £000	Amcangyfrif o'r Alldro £000
Gwariant a ddynodwyd yn TGA [(2)]	15,827,012	16,519,564	16,031,660
Gwariant a ddynodwyd yn Wariant a Reolir yn Flynyddol	741,995	801,657	619,173
Gwariant a Ariennir gan Drethi Cymru	275,880	285,880	272,159
Gwariant Ariennir gan Fenthyca Cyfalaf	125,000	125,000	65,000
Non Domestic Rates	1,050,000	1,050,000	1,050,000
Cyfanswm y Gwariant a Reolir	**18,019,887**	**18,782,101**	**18,037,992**
Llai:			
Gwariant heb ei bleidleisio:			
Cymeradwyaethau Credyd ALI	88,800	88,800	88,800
Eraill heb ei Votota	6,078	6,078	6,078
Trafodion Deddf Cymru 2014:			
Incwm o drethi Cymreig:			
Treth Trafodiad Tir	250,000	239,000	227,846
Treth Gwaredu Tirlenwi	26,000	47,000	44,433
Repayment of principal of loans	-120	-120	-120
Benthyca Cyfalaf	125,000	125,000	65,000
Heb Arian Parod o Adnoddau	664,279	904,279	701,073
AME Heb fod yn arian parod	53,757	102,126	-38,351
CYFANSWM NI WEDI'I VOTED TME	**1,213,794**	**1,512,163**	**1,094,759**
CYFANSWM TME VOTED	**16,806,093**	**17,269,938**	**16,943,233**
Derbynebau wedi'u pleidleisio			
Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol	1,214,227	1,234,860	1,234,860
Derbyniadau NDR	1,037,743	1,038,259	1,000,982
Addasiadau Amseru			
Cynnydd/Costyngiad mewn Dyledwyr a Creditors	0	50,000	-266,364
Defnydd o Ddarpariaethau	0	0	118,734
Trethi Datganoledig - Amserlen wrth gasglu derbyniadau ym mlwyddyn 1	0	11,100	22,279
Grant Arian sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru gan Swyddfa Cymru [(3)]	**14,554,123**	**15,057,919**	**14,582,040**

Notes
'(1) Mae'n bosibl na fydd cyfansymiau 'n adio'n union am fod ffigurau wedi'u talgrynnu.
(2) Adnoddau + cyfalaf TGA yn cynnwys dibrisiant.
(3) Mae'r holl eitemau sy'n ffurfio'r cyfrifiad hwn yn cyfeirio at wariant a wneir gan / incwm a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru.

.

TABL 4
Cyfrifo'r Grant Arian Taladwy i Gronfa Gyfunol Cymru 2019–20

	2019-20 £000
Gwariant wedi'i Ddosbarthu fel TGA (Grant Bloc) [(2)]	14,709,623
Gwariant a ddynodwyd yn Wariant a Reolir yn Flynyddol	869,119
Gwariant a Ariennir gan Drethi Cymru	2,358,000
Gwariant Cyllidwyd gan Benthyca Cyfalaf	125,000
Gwariant wedi'i Ariannu gan Ardrethi Annomestig	1,061,000
Cyfanswm y Gwariant a Reolir	**19,122,742**
Llai:	
Gwariant sydd heb ei ddyfarnu:	
Benthyca â Chymorth gan Awdurdodau Lleol Cymru	88,800
Costau casglu ar gyfer Cyfraniadau YG a Threthi Annomestig	6,078
Deddf Cymru 2016 Trafodion:	
Incwm o drethi yng Nghymru:	2,059,000
Treth Trafod Tir	256,000
Treth Gwaredu Tirlenwi	43,000
Ad-dalu prif fenthyciadau	-2,273
Benthyca Cyfalaf	125,000
Heb Arian Parod o Adnoddau	690,064
AME Heb fod yn arian parod	69,723
Is-Gyfanswm	***3,335,392***
GWARIANT CYFLENWAD CYFANSWM	**15,787,350**
Llai o dderbynebau	
Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol	1,275,112
Derbyniadau NDR	1,068,904
Grant Arian yn daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru gan Swyddfa Cymru	**13,443,334**

Notes
(1) Mae'n bosibl na fydd cyfansymiau 'n adio'n union am fod ffigurau wedi'u talgrynnu.
(2) Adnoddau + cyfalaf TGA yn cynnwys dibrisiant.
(3) Mae'r holl eitemau sy'n ffurfio'r cyfrifiad hwn yn cyfeirio at wariant a wneir gan / incwm a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru.

ISBN 978-1-5286-1347-7
CCS0519333198